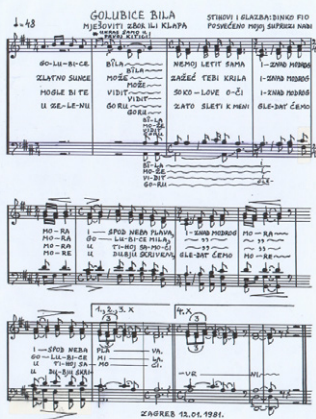

Biseri riznice NSK / NSK treasures

Ostavština
Dinka Fija
na portalu
Digitalne zbirke
Nacionalne
i sveučilišne
knjižnice u
Zagrebu

Maestro Dinko
Fio's legacy
on *NSK Digital
Collections*
website

Digitalna zbirka maestra Dinka Fija

Tema broja / Feature

Nova Strategija
razvoja
Nacionalne
i sveučilišne
knjižnice u
Zagrebu

Latest NSK
development
strategy: *Passing
on ideas through
time*

*passing on ideas
through time*

Suradnja / Cooperation

Trideset
tri sveska
*Encyclopédie
ou Dictionnaire
raisonné des
Sciences,
des Arts et
des Métiers*
pohranjena u
Nacionalnoj
i sveučilišnoj
knjižnici u
Zagrebu.

NSK receives
from French
Institute in
Croatia thirty-
three volumes of
Encyclopédie

**U fokusu/
In the focus**
*Godina
zakonodavstva
u knjižničarskoj
struci*

Croatia's
new library
legislation in
2021

SADRŽAJ CONTENT

Uvodnik

str. 4

Editorial

Tema broja

str. 8

Feature

- Nova Strategija razvoja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu / Latest NSK development strategy: *Passing on ideas through time*

U fokusu

str. 11

In the focus

- Godina zakonodavstva u knjižničarskoj struci / Croatia's new library legislation in 2021
- Godina čitanja 2021. / *Year of Reading 2021*
- Glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prof. dr. sc. Ivanka Stričević u Izvršnome odboru CENL-a / NSK Director General Dr Ivanka Stričević elected to CENL Executive Committee
- Prema digitalnoj transformaciji NSK – digitalizacija poslovanja i ulaganje u razvoj računalne infrastrukture / NSK keeping abreast of digital transformation trends
- Virtualne izložbe NSK – deset godina pričanja priča o baštini / Ten years of *NSK Online Exhibitions* website

Biseri riznice NSK

str. 24

NSK treasures

- Ostavština Dinka Fija na portalu Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu / Maestro Dinko Fio's legacy on *NSK Digital Collections* website

Izdvojeni projekti

str. 26

Featured projects

- E-praktikum obveznoga primjerka / NSK e-practicum in legal deposit
- Podcast u Digitalnome laboratoriju NSK – produciranje i distribucija kulturnih i obrazovnih sadržaja / NSK DigiLab launches podcast platform spotlighting culture, science and education
- Riznica riječi Tonka Maroevića u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu / Bibliography and exhibition featuring Tonko Maroević's legacy in NSK collections

Suradnja

str. 32

Cooperation

- Trideset tri sveska *Encyclopédie ou Dictionnaire raisonné des Sciences, des Arts et des Métiers* pohranjena u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu / NSK receives from French Institute in Croatia thirty-three volumes of *Encyclopédie*
- Suradnja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i *Večernjega lista* na zapaženim programima u 2021. godini / NSK cooperation with *Večernji list* daily in 2021
- Suradnja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Knjižnice „Ljudevit Gaj“ u Donjoj Lastvi / International cultural cooperation programme aimed at preservation of national identity of Croats in Montenegro

Gost broja

str. 38

Guest of the issue

- Darko Čizmek, dobitnik Nagrade Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 2020. godinu / Darko Čizmek, winner of 2020 *National and University Library in Zagreb Award* for NSK staff
- Dr. sc. Ljiljana Sabljak, dobitnica Nagrade Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 2020. godinu / Dr Ljiljana Sabljak, winner of 2020 *National and University Library in Zagreb Award* for longtime prominent Croatian library professionals

Zaslužni knjižničari

str. 42

Notable librarians

- Prof. dr. sc. Mirna Willer – poticateljica vrijednosti kao što su različitost, uključenost i jednakost / Professor Mirna Willer: Brilliant career marked by fostering diversity, inclusion and equality
- Velimir Deželić st. (1864. – 1941.) – vizionar i predvodnik hrvatskoga knjižničarstva prvih desetljeća 20. stoljeća / Velimir Deželić Sr: Early 20th-century Croatian visionary and library leader

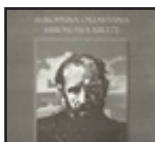

Hommage

str. 46

Homage

- *Hommage* Sonji Avalon / In memory of Sonja Avalon

Velike obljetnice

str. 48

Great anniversaries

- Pola tisućljeća Marulićeva spjeva o hrabroj betulijskoj udovici / Half a millennium of a masterpiece by “the father of Croatian literature”
- Uz 40. obljetnicu smrti Miroslava Krleže / Marking 40th anniversary of Miroslav Krleža’s death

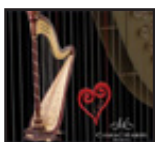

Događanja koja su ostavila trag

str. 52

Major events

- Svečano obilježen Dan Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 2021. / National and University Library in Zagreb Day 2021
- Jubilarna *Noć knjige* / Tenth anniversary edition of *Croatian Book Night*
- Jubilarni Deseti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata / *Tenth Festival of Croatian Digitisation Projects*
- Najljepše oblikovane hrvatske knjige u 2021. godini / Best designed Croatian books in 2021
- Završno predstavljanje rezultata projekta *Traditional children’s stories for a common future – TRACE* / Presentation of results of Erasmus+ project TRACE
- Drugi stručni skup *Izgradnja, upravljanje i evaluacija zbirki: Obvezni primjerak – razvoj i uloga* / Second Library Collections Development, Management and Evaluation Symposium spotlighting legal deposit
- Dani europske baštine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu / NSK marks European Heritage Days 2021
- Održano 13. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj / 13th Croatian Conference on Public Libraries
- U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu otvorena izložba *Judita* / Exhibition marking 500th anniversary of *Judita*, cornerstone of Croatian literature
- Obljetnica stradanja Vukovara obilježena izložbom *Sloboda se njegovim imenom zove* / Exhibition marking 30th anniversary of battle of Vukovar
- *Fiofest 2021.: Svečani klapski koncert u čast Dinku Fiju* i predstavljanje digitalne zbirke *Maestro moj* / *Fiofest 2021.:* Celebrating maestro Dinko Fio, with songs and digitally
- Gostovanje izložbe *Marko Marulić – europski humanist* u Središnjoj knjižnici u Solothurnu / *Marko Marulić – A European Humanist* exhibition visits Solothurn, Switzerland
- Grafička mapa *Tvornička jutra* Milana Trencu / NSK publishes print portfolio by Milan Trenc
- Održana 5. otvorena konferencija korisnika Integriranoga knjižničkog sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, visokoškolskih i specijalnih knjižnica Republike Hrvatske / 5th open conference for users of NSK Integrated Library System

Ukratko

str. 77

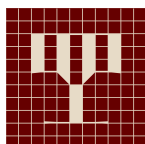
Nova izdanja NSK / Latest NSK publications

Nakladnik / Published by: Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu; **Za nakladnika / For the publisher:** prof. dr. sc. Ivanka Stričević; **Glavna urednica / Editor-in-chief:** Nela Marasović; **Izvršna urednica / Executive editor:** Dobrila Zvonarek; **Uredništvo / Editorial board:** Sandi Antonac, dr. sc. Dragica Krstić, dr. sc. Dijana Machala, dr. sc. Lobel Machala, Jelena Paurić, mr. sc. Branka Purgarić-Kužić, dr. sc. Kristina Romić i dr. sc. Breza Šalamon-Cindori; **Prevoditeljica / English translation, copy-editing and proofreading:** Dagnar Lasić; **Lektorica i korektorica / Copy-editing and proofreading for Croatian:** Zrinka Mikulić; **Grafički izgled / Page layout:** ZORO d. o. o., Gundulićeva 26, Zagreb; **Slog i priprema / Graphic design and typesetting:** Dalibor Ferenčina i Goran Hasanec; **Marketing i komunikacije / Marketing director:** Sandi Antonac; **Digitalne preslike / Digital copies:** djelatnici Procesa zaštitna snimanja i izrada preslika Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu / members of the NSK Imaging and Digitisation Division.

Adresa uredništva / Principal office: Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Uredništvo *Glasa NSK*, Ulica Hrvatske bratske zajednice 4, 10 000 Zagreb, glas@nsk.hr, tel. 00385 1 6164 008; 00385 1 6164 009

ISSN 2584-3885 (online)

Glaz NSK objavljuje se jednom godišnje. / *The Voice of NSK* is published annually.

Poštovani čitatelji, pred nama je novi *Glas NSK*, bogat sadržajima baš kao što je protekla godina bila za nas djelatnike, naše korisnike i partnere, bogata zbivanjima. Na

svojemu putu od *trezora do oblaka* rad Knjižnice obilježio je niz okolnosti koje smo doživjeli kao izazov i poticaj za nova promišljanja o tome kako ojačati središnju nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu da bismo učinkovito odgovorili na svoje zakonske zadaće i na potrebe zajednice. Iako su izazovi bili veliki, od pandemije do posljedica potresa u Zagrebu i na Banovini, vodili smo se idejom da je reaktivno djelovanje nužno i potrebno, no često kratkoročno, a proaktivno djelovanje u odnosu na rizike, osmišljeno kroz ambiciozne ciljeve, stručnost i društvenu odgovornost, može donijeti dobrobit zajednici radi koje postojimo. Promjene koje nam donose novi podzakonski akti doživjeli smo kao pozitivan poticaj da ojačavamo ne samo Knjižnicu i njezine materijalne i ljudske resurse nego i hrvatsko knjižničarstvo u cjelini. Viziju suvremene i moderne nacionalne knjižnice i središnje knjižnice Sveučilišta u Zagrebu, ključnog čimbenika kulturne, znanstvene i obrazovne infrastrukture u Republici Hrvatskoj, pretočili smo u *Strategiju razvoja NSK do 2026*. Nju smo stvarali tijekom godine, promišljajući kako vidimo razvoj Knjižnice, ne samo u narednih šest godina nego i u desetljećima koja nam predstoje, kako i što činiti sada da bismo svoje djelovanje učinili održivim, i na osnovi iznimnih vrijednosti koje baštinitimo, stvarali sigurne temelje i vrijednosti za budućnost. Pregled nekih zbivanja u protekloj godini koji nam donosi *Glas NSK* odražava bogatstvo programa, no samo je dio onoga što je učinjeno u redovnoj djelatnosti, brojnim projektima i u događanjima za široku i raznoliku javnost. Navedeno ne bi bilo moguće bez sinergijskoga djelovanja svih jedinica u Knjižnici i bez usuglašavanja oko zajednički postavljenih ciljeva. Djelovali smo u nacionalnim i međunarodnim okvirima sa stalnom brigom za korisnike raznih vrsta: krajnje korisnike među kojima prevladavaju znanstvenici, kulturni djelatnici i studenti, kao i knjižničare i druge stručnjake u pribavljanju, pohrani i posredovanju baštine i informacija. Svjedoci smo digitalne tranzicije u svim njezinim pojavnostima – od iznimnoga porasta u prihvat digitalne građe do zamaha digitalizacije i stvaranja uvjeta za Hrvatsku digitalnu knjižnicu, a porast broja korisnika na društvenim mrežama govori nam o promijenjenim potrebama i nužnosti da se sustavno, promišljeno i strateški okrećemo novim i učinkovitim modelima poslovanja.

Priče koje u ovome glasniku poput iskrica donose pregled postignuća, događanja, programa i usluga, popraćene fotografijama zabilježenih trenutaka, govore nam koliko su važni živi susreti, neposredne rasprave, razmjene mišljenja, okupljanja, izložbe, predstavljanja, stručni i znanstveni skupovi, ali i koliko je širok krug partnera s kojima smo zajednički radili na dobrobit zajednice. Radujemo se što su mnogi skupovi održani u prostoru Knjižnice, no iznimno su vrijedni i oni koji su okupili nacionalne i međunarodne stručnjake i partnere u virtualnome ili hibridnome obliku. Znanstvena konferencija *Solidarity in Culture: Heritage protection under conditions of crisis*, s vrlo aktualnom temom za proteklo razdoblje, okupila je, fizički i virtualno, više od 500 sudionika i 124 predavača iz 21 zemlje sa šest kontinenata. To pokazuje potrebu usklađenoga razvoja programa i usluga, jer živost u prostorima Knjižnice, koja bilježi ponekad i do tisuću korisnika dnevno, vrijednost je na kojoj se gradi odnos sa zajednicom. No nove tehnologije otvaraju i nove mogućnosti, što je vidljivo i iz osam milijuna pregleda digitalnih sadržaja u protekloj godini. Sve to ne bi bilo moguće bez onoga što zovemo redovnim poslovanjem, kojim se ostvaruje zadaća pribavljanja, zaštite, obrade i čuvanja nacionalnoga blaga, a onda i njegova davanja na korištenje od *trezora do oblaka*, ali ni bez iznimnoga zalaganja djelatnika Knjižnice, doprinosa brojnih partnera i podrške nadležnih Ministarstva kulture i medija i Ministarstva znanosti i obrazovanja, koji cijene značaj Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu kao jedinstvene kulturne i znanstvene ustanove. Svim čitateljima želim ugodno i inspirativno čitanje *Glas NSK*. Očekujemo vas u Knjižnici, na živim i virtualnim susretima.

prof. dr. sc. Ivanka Stričević
glavna ravnateljica
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

EDITORIAL

Dear readers,

Before you is the new issue of *The Voice of NSK*, as abounding in content as the previous year abounded in activities, programmes and events which we organised for our users in cooperation with our partners. Striving in our work to bring together the resources that the National and University Library in Zagreb (NSK) preserves behind its walls and those that it makes available in clouds of library data, we faced circumstances that we chose to approach as challenges and opportunities for adopting new perspectives on how to strengthen Croatia's national and university library in order to enable it to fulfil its legal duties and respond to the needs of the wider community. Successfully rising to those significant challenges, ranging from the COVID-19 pandemic to the earthquakes that hit Croatia in 2020 and their still very much present consequences, we were guided by the idea that acting reactively, although being necessary, often produces short-term effects, while acting proactively in relation to risks by setting ambitious goals, relying on professional competence and assuming social responsibility may bring substantial long-term benefit to the community to which our work is dedicated.

Also, we approached changes brought about by the new implementing acts introduced as part of Croatia's library legislation as an opportunity not only to strengthen the Library and all its resources, but to strengthen Croatia's entire library sector and library profession as well. We conveyed our vision of NSK as a modern national library, the central library of the University of Zagreb and a prominent partaker in Croatia's cultural, research and educational infrastructure through the Library's latest development strategy. NSK Development Strategy 2026 is a result of our careful deliberations on the Library's future, not only over the next couple of years but also in the decades ahead of us, as well as on how to make our operations sustainable and use the Library's invaluable resources to secure the very basis for that future.

We wish you a pleasant and inspiring reading of this issue and we are expecting your visit, one way or another – in the Library, using our reading rooms and attending one of many events that we are currently preparing, or by reaching for our treasures and services online.

Dr Ivanka Stričević

Director General
National and University Library in Zagreb

Poštovane čitateljice i poštovani čitatelji, korak po korak i stigli smo s 18. brojem časopisa *Glas NSK* do punoljetnosti. Ta nam punoljetnost zasigurno donosi zrelost, sigurnost i težnju

da sa svakim brojem budemo bolji, korisniji i zanimljiviji postojećoj, a nadamo se i novoj čitateljskoj populaciji.

Časopis i u ovome broju donosi sve ono što smo radili tijekom prethodne, također vrlo specifične godine. No, sve te stvari koje se nama i oko nas događaju nisu nam prepreka već poticaj koji nas tjera da u svoj svakodnevni posao, ali i život, uključimo svu kreativnost, sposobnost i mogućnost prilagodbe. Potaknuti time, ovim našim punoljetnim izdanjem odlučili smo uvesti određene promjene. Skratili smo priloge i uveli prijevod na engleski jezik samo njihovih sažetaka svjesni činjenice da ljudi žive užurbano i da do informacija žele doći na najbrži mogući način.

Godina 2021. može se smatrati prijelomnom u radu Knjižnice jer je izrađena i objavljena *Strategija razvoja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu do 2026.*, dokument u skladu s kojim će Knjižnica u sljedećem razdoblju planirati svoje redovite, razvojne i projektne aktivnosti, imajući u vidu tri glavna strateška cilja – dostupnost građe, podataka i knjižničnih usluga svim skupinama korisnika, osnaživanje kapaciteta Knjižnice i suradnja u razvoju i inovacijama. Nova nam je Strategija i *Tema broja* jer je, osim njezina sadržaja, bitan i način na koji je stvarana. Rezultat je sustavne edukacije i višegodišnjega timskog rada, elemenata toliko bitnih da bi se ostvarilo ono čemu nova Strategija teži. Strateško promišljanje, viđenje i ciljevi *Strategije razvoja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu do 2026.* polaze od neprekidnosti, stabilnosti i održivosti, a okrenuti su budućnosti, izazovima i izborima koji će poticati te omogućiti rast i razvoj Knjižnice.

Rubrika *U fokusu* donosi sve ono bitno što se radilo tijekom prethodne godine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Prethodna godina, osim što je proglašena Godinom čitanja, zasigurno je bila i godina zakonodavstva u knjižničarskoj struci; glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prof. dr. sc. Ivanka Stričević izabrana je u Izvršni odbor CENL-a; predstavljen je put Knjižnice prema digitalizaciji poslovanja i ulaganje u razvoj računalne infrastrukture kao i u razvoj beskontaktnih usluga, a virtualne izložbe već deset godina pričaju priču o baštini pa su zaslužile da i njima u ovome broju posvetimo malo više pozornosti.

Brojni su biseri dio riznice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. U povodu desete obljetnice smrti maestra Dinka Fija, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu organizirala je koncert u njegovu čast – *Fiofest 2021.* i predstavila digitalnu zbirku njegove ostavštine nazvanu *Maestro moj.*

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu pokreće samostalno ili u suradnji brojne projekte kojima moder-

nizira postojeće te razvija brojne nove usluge. Kako bismo predstavili barem dio njih, od ovoga broja imamo novu rubriku pod nazivom *Izdvojeni projekti*. Ovaj smo put izdvojili projekte *E-praktikum obveznog primjerka*, *Podcast u Digitalnom laboratoriju NSK – produciranje i distribucija kulturnih i obrazovnih sadržaja* te *Riznica riječi Tonka Maroevića u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu*. Nisu predstavljeni svi projekti na kojima se radilo, ali to ne znači da su manje vrijedni. Oni su zasad u fazi realizacije, a predstaviti ćemo ih kada ostvare postavljeni cilj.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu tijekom 2021. godine ostvarila je i brojne suradnje s istaknutim nacionalnim i međunarodnim ustanovama iz područja kulture i znanosti, i to s Francuskim institutom u Hrvatskoj na pohrani 33 svezaka *Encyclopédie ou Dictionnaire raisonné des Sciences, des Arts et des Métiers* u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, zatim *Večernjim listom* na zapaženim programima u 2021., od kojih svakako treba istaknuti organizaciju izložbe u povodu 30. obljetnice pada Vukovara *Sloboda se njegovim imenom zove*, te s Knjižnicom „Ljudevit Gaj“ u Donjoj Lastvi radi očuvanja hrvatskoga jezika u Crnoj Gori kao jednoga od najznačajnijih sastavnica hrvatskoga identiteta na tome prostoru.

Razgovarali smo s Darkom Čizmekom, dobitnikom Nagrade za djelatnika Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 2020. godinu, te s dr. sc. Ljiljanom Sabljak, dobitnicom Nagrade Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu fizičkoj osobi za 2020. godinu.

U sklopu rubrike o najistaknutijim imenima hrvatskoga knjižničarstva ovaj smo broj posvetili prof. dr. sc. Mirni Willer, poticateljici vrijednosti, kao što su različitost, uključenosti i jednakost, koja je svoju dugogodišnju i bogatu karijeru započela u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, te dr. Velimiru Deželiću st., vizionaru i predvodniku hrvatskoga knjižničarstva prvih desetljeća 20. stoljeća.

Prethodne godine napustila nas je naša draga kolegica Sonja Avalon. Bila je svakako jedna od najosebujnijih osoba knjižničarskih krugova u Hrvatskoj u posljednjih nekoliko desetljeća. O njezinoj karizmatičnosti i osebujnosti podsjetit ćemo se u sklopu rubrike *Hommage*.

Brojne su se obljetnice obilježavale tijekom 2021. godine, a posebno želimo istaknuti 500. obljetnicu tiskanja Marulićeva spjeva o hrabroj betulijskoj udovici Juditi te 40. obljetnicu smrti Miroslava Krležu, središnje ličnosti hrvatskoga književnog stvaralaštva.

Na kraju časopisa već standardno donosimo pregled najvažnijih događanja u prethodnome razdoblju te obavijesti o novim izdanjima Knjižnice.

S radošću stvaramo ovaj sadržaj te se nadamo da ćete ga i vi s radošću čitati.

Čitajte nas i pratite te ako imate bilo kakvih prijedloga i komentara, svakako ih pošaljite na e-adresu glas@nsk.hr.

Nela Marasović
glavna urednica

Dear readers,

Little by little, we have reached a point at which we proudly present to you the 18th issue of *The Voice of NSK*, fully aware of all maturity-related implications associated with this number, at least in Croatia, where turning 18 marks the start of adulthood. Inspired and at the same time obliged by these symbolic implications, we are now even more determined than we have been so far to keep striving for excellence, usefulness and attractiveness of content with each new issue and so meet the expectations of our current readers and also gain new ones.

Features in this issue present an overview of the Library's activities during the previous year, certainly not so challenging as the year 2020, but also demanding in its own

specific way. We chose to approach its characteristic circumstances not as obstacles but as opportunities for drawing on all our creativity, skill and potential for adjustment, as a result of which we have switched to a briefer form of presentation, keeping abreast of the fast pace of today's world and everyone's need to get information just as fast.

We hope that the joy with which we prepared this issue will be matched by the enjoyment which you will find in reading it.

Nela Marasović
Editor-in-chief

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA U ZAGREBU English

Pretraži Katalog NSK Traži

- NSK katalog
- Stari katalogi
- Stare hrvatske novine
- Stari hrvatski časopisi
- Digitalne zbirke NSK
- [Hrvatski arhiv weba](#)
- [Portal elektroničkih izvora](#)
- [Digitalizirani abecedni katalogi](#)

A: A. A

[f](#) [t](#) [i](#) [v](#) [p](#) [in](#) [b](#) [r](#)

[Kontakt](#)

[Pitajte knjižničara](#)

[Vaše mišljenje](#)

[Zaklada NSK](#)

[Digitalne zbirke NSK](#)

eizvori Prilup-ortna besplatna potpora

[Za knjižničare](#)

[Za nakladnike](#)

Početna Pretraživanje Usluge Zbirke Knjižnica

Izdvajamo

Sjećanje na Paju Kanižaja

Sunce služi za sve živo, a za kišu nebo sivo! Da mirišeš, služi cvijeće, za penjanje je drveće! Lopta služi da je šutaš, dobra knjiga da je gutaš! A prijatelj čemu služi? Da se s tobom igra, družil ...

[OPISI IZBAVE](#)

Zbivanja u tijeku

Novosti [Kalendar događanja](#) [Iz svijeta](#) [RSS](#)

- [Sjećanje na Paju Kanižaja](#)
- [Donacija više od 200 ukrajinskih knjiga...](#)
- [Uz 135. obljetnicu rođenja Frana Galovića](#)
- [Sjećanje na Augusta Harambašića](#)
- [Posjet zamjenika voditelja misije Veleposlanstva Republike...](#)
- [Ljetno radno vrijeme Knjižnice](#)

Vodič za korisnike

Gdje? Kada? Kako?

- [Gdje ući u Knjižnicu?](#)
- [Gdje se nalaze korisnički prostori?](#)
- [Gdje naručiti građu?](#)
- [Gdje naručiti građu iz drugih knjižnica?](#)
- [Gdje reproducirati knjižničnu građu?](#)

NOVOSTI I SVJEŽE NOVOSTI

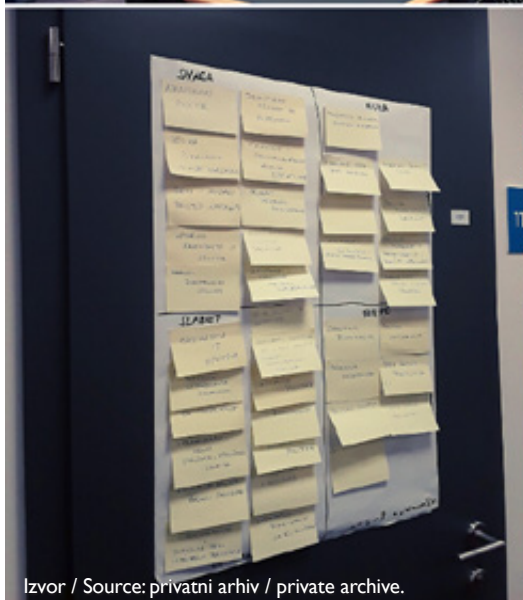
Nova Strategija razvoja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

{ Prema novoj Strategiji, razvoj Knjižnice do 2026. godine bit će usmjeren poboljšanju usluga svim skupinama korisnika i posjetitelja, što prati sustavni razvoj i digitalizacija usluga te otvorenost novim publikama koje će Knjižnica, kao i baštinu o kojoj skrbi, moći doživjeti na inovativne načine.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu odredila je smjer razvoja usvajanjem Strategije razvoja Knjižnice do 2026. godine. Treća Strategija razvoja Knjižnice usmjeren je novim razvojnim prioritetima u skladu s temeljnim zadaćama koje su određene normativnim okvirom poslovanja, nacionalnim planovima razvoja i međunarodnim dokumentima te opredjeljenjem za poslovnu izvrsnost, etičnost, kreativnost, digitalizaciju i razvoj inovacija. Na sadržaj Strategije zasigurno je utjecala i kriza uzrokovana pandemijom i potresima u Republici Hrvatskoj, ali i društvene i političke okolnosti koje utječu na položaj i razvoj knjižnica.

Strategija kao rezultat višegodišnje edukacije i timskoga rada

Pripreme za izradbu Strategije započele su 2019. godine, a obuhvaćale su opsežnu analizu stanja u Knjižnici i analizu provedbe prethodnoga strateškog plana. U suradnji s dr. sc. Sanjom Tišma s Instituta za razvoj i međunarodne odnose (IRMO), provedena je i edukacija djelatnika u području strateškoga planiranja, izradbe strateških dokumenata te daljnje provedbe i praćenja provedbe Strategije. Sustavna edukacija i višemjesečni timski rad rezultirali su prijedlogom Strategije koji je usvojen na Stručnome vijeću Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, a potom i na njezinu Upravnom vijeću 17. prosinca 2021. godine.

Sustavna edukacija i višemjesečni timski rad rezultirali su prijedlogom Strategije koji je usvojen na Stručnome vijeću Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, a potom i na njezinu Upravnom vijeću 17. prosinca 2021. godine. / Systematic educational programmes and several months of intensive team work resulted in the adoption of the latest strategy of the National and University Library in Zagreb (NSK) by the Library's Governing Board on 17 December 2021.

Izvor / Source: privatni arhiv / private archive.

Potpora razvoju i osnaživanju knjižnica u Republici Hrvatskoj

Prema novoj Strategiji, razvoj Knjižnice do 2026. godine bit će usmjeren poboljšanju usluga svim skupinama korisnika i posjetitelja, što prati sustavni razvoj i digitalizacija usluga te otvorenost novim publikama koje će Knjižnica, kao i baštinu o kojoj skrbi, moći doživjeti na inovativne načine. Uloga središnje nacionalne knjižnice nastaviti će se ostvarivati potporom razvoju i osnaživanju knjižnica u Republici Hrvatskoj izgradnjom infrastrukture, poticanjem povećanja kvalitete obrade, zaštite i digitalizacije građe, ali i digitalizacije poslovanja knjižnica, prihvatanja inovacija i razvoja zelenih knjižnica te ostalim vrstama suradnje. Provedbom posebnih strateških ciljeva Knjižnica će se usmjeriti i prema suradnji s ostalim važnim sudionicima svojega poslovanja, a to su nakladnici, autori, istraživači, baštinski i znanstveni sektor kao i međunarodni partneri. Bitna je zadaća novoga strateškog plana osigurati okvir za osnaživanje kapaciteta Knjižnice, što uključuje bolje upravljanje promjenama.

Strateški ciljevi

U provedbi Strategije razvoja Knjižnica će dio ciljeva ostvariti u sklopu nacionalnoga projekta *e-Kultura – Di-*

gitalizacija kulturne baštine koji provodi Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske u suradnji s četirima suradnicima, među kojima je i Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, te ostalim strateškim projektima koji su u provedbi ili u planu provedbe kao što su *Jačanje kapaciteta NSK: (zeleni i digitalna tranzicija), Nabava e-izvora* i *CroAtrium*.

Prenosimo ideje kroz vrijeme

Definiranje viđenja razvoja Knjižnice u Strategiji je zao-kruženo izjavom *Prenosimo ideje kroz vrijeme*. Knjižnica njome ističe svoje ključno poslanje u očuvanju i dostupnosti djela brojnih autora i organizacija koji su Knjižnici ostavili na čuvanje rukom zapisanu, tiskanu, zvučnu, digitalnu i na drugi način izrađenu baštinu. Izjava predstavlja odgovor Knjižnice na promjene u okruženju i namjeru da se očuvanjem baštine i njezinim prijenosom na nove medije trajno sačuva intelektualni i umjetnički sadržaj koji svjedoči o našoj prošlosti, vrijednostima i identitetu.

Cjeloviti tekst Strategije dostupan je na mrežnim stranicama Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Ključni strateški ciljevi Strategije razvoja Knjižnice.

STRATEŠKI CILJEVI	Posebni ciljevi
1. DOSTUPNOST GRAĐE, PODATAKA I KNJIŽNIČNIH USLUGA SVIM SKUPINAMA KORISNIKA	1.1. Unaprijediti izgradnju i upravljanje zbirkama
	1.2. Poboljšati procese zaštite, digitalizacije i očuvanja građe
	1.3. Povećati znanstvena istraživanja, kreativnu interpretaciju i posredovanje građe
	1.4. Osigurati neprekidno komuniciranje i uključivanje šire javnosti
2. OSNAŽIVANJE KAPACITETA KNJIŽNICE	2.1. Unaprijediti organizacijski razvoj
	2.2. Provesti digitalnu transformaciju
	2.3. Osigurati učinkovito upravljanje zgradom i zelenu tranziciju
	2.4. Osigurati sustavno upravljanje rizicima
3. SURADNJA U RAZVOJU I INOVACIJAMA	3.1. Unaprijediti razvoj knjižničnoga sustava u Republici Hrvatskoj
	3.2. Potaknuti razvoj suradnje u baštinskom sektoru
	3.3. Potaknuti razvoj partnerstva na razini Europske unije i globalno

Latest NSK development strategy: *Passing on ideas through time*

The latest development strategy of the National and University Library in Zagreb (NSK), the Library's third such official strategy since 1991, is geared towards the Library's new development-related priorities and in compliance with its basic tasks, set based on its standardised operational framework, national development plans and international documents, as well as on its commitment to professional excellence, high ethical standards and creativity and focus on digitisation and fostering innovation.

NSK Development Strategy 2026 was surely influenced by the crisis brought about by the COVID-19 pandemic and the earthquakes that hit Croatia in 2020, but also by the social and political

developments affecting the position and development of libraries. The vision of the Library's development as presented in the Strategy has been summed up in the Strategy's slogan – *Passing on ideas through time*. Highlighting the importance of the preservation of heritage and its transfer to new media, the slogan represents the Library's response to changes in its global environment and its determination to safeguard under these new conditions the intellectual and artistic content bearing witness to Croatia's past, values and identity.

The Strategy's full-text version is available on the Library's website, at <https://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2012/01/Strategija-razvoja-NSK-do-2026.pdf>.

Cjeloviti tekst Strategije dostupan je na mrežnim stranicama Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. / The full-text version of NSK Development Strategy 2026 is available on the Library's website, at <https://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2012/01/Strategija-razvoja-NSK-do-2026.pdf>.

za *specijalne knjižnice* određuje najmanje uvjete za utemeljivanje specijalne knjižnice, uvjete za obavljanje djelatnosti, odredbe o korištenju knjižnice i njezinim uslugama te njezino ustrojstvo i upravljanje. *Standard za digitalne knjižnice* potpuno je novi propis, a svrha mu je, između ostaloga, pomoć u ostvarenju Hrvatske digitalne knjižnice.

Sustavna briga o kulturnoj baštini

Budući da je na temelju *Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti* obveza Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu donošenje Rješenja o svojstvu kulturnoga dobra za staru (knjižničnu) građu, na Portalu matične djelatnosti objavljen je *Naputak za provođenje postupka registracije kulturnoga dobra za knjižničnu građu*.

Radi uspostave i poticanja sustavnoga i ujednačenoga pristupa digitalizaciji građe u kulturnim ustanovama i

privatnim zbirka te stvaranja jedinstvenih i usklađenih propisa u postupku digitalizacije, u sklopu projekta *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine* izrađene su *Smjernice za digitalizaciju kulturne baštine*. Na temelju *Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima* izrađene su i objavljene *Upute za opis starih i rijetkih knjiga i rukopisa* koje se odnose na građu nastalu do 1850. godine, ali i građu nastalu nakon ove vremenske granice. Zbog svoje rijetkosti, povijesne ili znanstvene vrijednosti i drugih obilježja imaju specifičan status u ustanovama ili zbirka u kojima se čuva.

Svrha je svima donesenim provedbenim aktima unaprjeđivanje rada u knjižničarskoj struci i djelovanje jedinstvenoga nacionalnog knjižničnog sustava.

Autor fotografije / Photo by: Sanja Vešligaj.

Predstavnici AKM zajednice na predstavljanju *Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima* održanom 29. rujna 2021. godine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. / ALM professionals at the presentation of the Croatian Resource Description and Access Code for Libraries, Archives and Museums (*Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima*). National and University Library in Zagreb, 29 September 2021.

Croatia's new library legislation in 2021

The year 2021 was by all means marked by the introduction of a series of implementing acts in Croatia's library sector resulting from the latest, 2019 Croatian library act (*Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti*, NN (*Official Gazette*) 17/19, 98/19). Apart from the adoption of the most recent Croatian copyright and related rights act (*Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima*, NN (*Official Gazette*) 111/21), which in itself is not an integral part of library legislation but is nevertheless relevant in library activities and operations which necessitate the implementation of provisions concerning out-of-commerce works, text mining and other related provisions, the new regulations include the following three: regulations concerning the academic promotion procedures in the library profession (*Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci*, NN (*Official Gazette*) 107/21), those concerning the system of Croatia's central libraries and central library offices and their activities (*Pravilnik o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u Republici Hrvatskoj*, NN (*Official Gazette*) 81/21) and the Croatian RDA Code for Libraries, Archives and Museums (*Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima*, KAM).

Also, after more than 20 years, new public library standards were introduced (*Standard za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj*, NN (*Official Gazette*)

103/21), along with the long-awaited standards for special libraries (*Standard za specijalne knjižnice*, NN (*Official Gazette*) 103/21) and a brand-new set of standards, those for digital libraries (*Standard za digitalne knjižnice (NN 103/21)*, NN (*Official Gazette*) 103/21).

Finally, the remaining official documents regulating the library profession in Croatia issued in 2021 include a new directive enabling the implementation of the provision of the latest Croatian library act concerning the Library's responsibilities with regard to classifying library resources as cultural goods and issuing the related cultural good certificates (*Naputak za provodenje postupka registracije kulturnoga dobra za knjižničnu građu*), guidelines for standardising the digitisation of cultural heritage, especially library resources (*Smjernice za digitalizaciju kulturne baštine*), and instructions for the description of old and rare books and manuscripts (*Upute za opis starih i rijetkih knjiga i rukopisa*), drawn up based on the Croatian RDA Code for Libraries, Archives and Museums and applying to works dated prior to 1850 and those dated after but having a special status owing to their rarity, historical or scientific value and other characteristics.

Godina čitanja 2021.

Na prijedlog Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske proglasila je 2021. Godinom čitanja u sklopu aktivnosti provedbe Nacionalne strategije poticanja čitanja. Knjižnice su provodile brojne programe poticanja čitanja za unaprjeđenje čitateljske kulture svih korisničkih skupina. Došlo je do napretka iz uobičajene knjižničarske prakse te prilagodbe novim okolnostima, što je rezultiralo kreativnim knjižničnim programima i aktivnostima.

Na prijedlog Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske proglasila je 2021. Godinom čitanja u sklopu aktivnosti provedbe Nacionalne strategije poticanja čitanja.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu u dogovoru s Ministarstvom kulture i medija Republike Hrvatske početkom 2021. godine koordinirala je prikupljanje podataka o programima, aktivnostima i manifestacijama u knjižnicama u Godini čitanja. U Hrvatskome zavodu za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prikupljeni su potrebni podaci koji su dostavljeni Ministarstvu kulture i medija Republike Hrvatske. Tijekom provođenja programa knjižnice su koristile vizualni identitet Godine čitanja 2021. koji je priredilo Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske.

Prijavljeno 1277 programa u narodnim i 1420 u školskim knjižnicama u Godini čitanja

Prema podacima prikupljenima u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u Godini čitanja narodne su knjižnice u skladu s epidemiološkom situacijom planirale održati 1277 programa uživo ili *online*. Programi su bili objave na društvenim mrežama (izložbe, preporuke knjiga i obilježavanje bitnih nadnevak),

nabava i posudba e-knjiga, virtualni književni susreti i tribine, čitateljski klubovi, priprema digitalnih sadržaja (mrežni kvizovi, *online* pričaonice i videozapisi s čitanjem i pričanjem priča), književni blogovi, natječaji za najbolju priču, radionice stripa, sajmovi knjiga, predavanja o važnosti čitanja, STEM radionice, stručni skupovi, mrežni seminari, promidžbene aktivnosti (radioemisije i izbor ambasadora čitanja) te sudjelovanje u nacionalnim projektima *Noć knjige*, *Mjesec hrvatske knjige*, *Nacionalni kviz za poticanje čitanja* kao i kampanji *Čitaj mi!* te nacionalnoj kampanji *I ja želim čitati!*.

Kreativna rješenja

Narodne knjižnice provodile su brojne programe poticanja čitanja za unaprjeđenje čitateljske kulture svih korisničkih skupina. Došlo je do napretka iz uobičajene knjižničarske prakse te prilagodbe novim okolnostima, što je rezultiralo kreativnim knjižničnim programima i aktivnostima. Primjer su izradba edukativno-zabavne aplikacije u projektu *Virtualna stvarnost (VR) u Bibliobusu* namijenjene inovativnomu učenju nastavnih sadržaja, zatim aplikacija Knjižnica za pametne telefone koja objedinjuje temeljne digitalne usluge knjižnica te besplatna aplikacija Mitska bića – digitalna priča koja predstavlja digitalnu edukativnu interaktivnu slikovnicu.

Plakat prošlogodišnje kampanje Godina čitanja 2021. / The poster for the Year of Reading 2021 campaign.

Stručni suradnici knjižničari osnovnih i srednjih škola predložili su 1420 različitih programa kao što su susreti s piscima, predstavljanje knjiga, izložbe, tribine, radionice, kvizovi, okrugli stolovi, stručni skupovi i mrežni seminari posvećeni Godini čitanja te sudjelovanje u nacionalnim projektima poput *Čitanjem do zvijezda*, *Mreža čitanja*, *Daj šapi glas*, *Tulum slova*, *Čitajmo zaboravljene knjige* i *Čitanje ne poznaje granice*.

Rezultati su provedene 3202 različite aktivnosti, što je zabilježeno u izvješću *Godina čitanja u školskim knjižnicama 2021.*, koje su na temelju podataka prikupljenih od stručnih suradnika knjižničara iz većine hrvatskih županija izradile Dragica Pršo, Draženka Stančić i Adela Granić.¹

¹ Pršo, Dragica; Stančić, Draženka; Granić, Adela. *Godina čitanja u školskim knjižnicama 2021.* Dostupno na: <https://www.azoo.hr/izdavacka-djelatnost-arhiva/godina-citanja-u-skolskim-knjiznicama-2021>.

Čitajmo da ne ostanemo bez riječi

Suradnja Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u Godini čitanja ostvarena je i na dvjema međunarodnim konferencijama. Prva je u organizaciji Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske o temi *Čitajmo da ne ostanemo bez riječi* održana 12. listopada 2021. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, dok je druga *13. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj* održana u Umagu od 20. do 22. listopada 2021. godine u organizaciji Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, na kojoj je kao pozvana predavačica sudjelovala Maja Zrnčić, koordinatorka provedbe Nacionalne strategije poticanja čitanja i Godine čitanja s izlaganjem *Želiš znati? Želiš osjećati? Čitaj!*

Izvor / Source: privatni arhiv / private archive.

Međunarodna konferencija *Čitajmo da ne ostanemo bez riječi* održana 12. listopada 2021. godine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. / *Read, or be lost for words*, an international conference held as part of the *Year of Reading 2021* programme. National and University Library in Zagreb, 12 October 2021.

Year of Reading 2021

Acting on a proposal of the Croatian Ministry of Culture and Media, the Government of the Republic of Croatia declared the year 2021 *Year of Reading*, whose dynamic and diversified programme was conducted as part of the implementation of Croatia's 2017-2022 national strategy for the promotion of reading and fostering the culture of reading in Croatian society (*Nacionalna strategija poticanja čitanja za razdoblje od 2017. do 2022. godine*).

The Ministry appointed the National and University Library in Zagreb (NSK), as the central library in

Croatia, the institution responsible for coordinating the gathering of data on the activities and events organised as part of the *Year of Reading 2021* campaign. At the beginning of 2021, the Croatian Institute for Librarianship, operating as part of the Library, collected data on all programmes, activities and events planned in all types of libraries as part of the *Year's* campaign. The subsequent data showed that the majority of registered and realised activities were conducted by public and school libraries, with some of the creative and innovative library programmes and activities launched during the *Year* continuing in 2022.

Glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prof. dr. sc. Ivanka Stričević u Izvršnome odboru CENL-a

{ *To što Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu ima predstavnicu u Izvršnome odboru CENL-a, osnažit će njezin položaj među nacionalnim knjižnicama Europe i ojačati mogućnosti suradnje u sklopu CENL-a te s drugim knjižnicama i ustanovama u Europi i svijetu.*

Dugogodišnja aktivnost Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u CENL-u (The Conference of European National Librarians = Konferencija ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica) pojačana je 2021. godine izborom glavne ravnateljice Knjižnice prof. dr. sc. Ivanke Stričević u Izvršni odbor CENL-a. CENL je mreža koja okuplja ravnatelje nacionalnih knjižnica iz zemalja članica Europske unije i Vijeća Europe. Broji 49 članova iz 46 europskih zemalja. Svrha joj je jačati suradnju te promicati djelovanje europskih nacionalnih knjižnica koje čuvaju vrijednu kulturnu baštinu.

Ojačavanje mogućnosti suradnje u sklopu CENL-a

Tijekom 2021. godine provedeni su izbori za novi Izvršni odbor, a na mandat od tri godine izabrani su: Frank Scholze (Njemačka nacionalna knjižnica – predsjednik), Janne Andresoo (Nacionalna knjižnica Estonije – potpredsjednica), Karin Grönvall (Nacionalna knjižnica Švedske – blagajnica) te ostali članovi: Vadim Duda (Ruska državna knjižnica – Moskva), Laurence Engel (Nacionalna knjižnica Francuske), Sara Lammens (Kraljevska knjižnica Belgije), Hans Petschar (Austrijska nacionalna knjižnica)

CENL Team
Meet our Executive Committee members

Our Executive Committee is appointed for a period of at least three years, driving forward CENL's strategy and action plan. Starting December 1st, 2021, the Chairmanship has been filled by the Director General of the Deutsche Nationalbibliothek/German National Library.

 Chair Frank Scholze	 Vice Chair Janne Andresoo	 Treasurer Karin Grönvall	 Executive Committee Member Laurence Engel
 Executive Committee Member Sara Lammens	 Executive Committee Member Hans Petschar	 Executive Committee Member Ivanka Stričević	 Secretary Susanne Oehlschläger

Članovi Izvršnoga odbora CENL-a.
/ Members of the Executive Committee of the Conference of European National Librarians (CENL).

i Ivanka Stričević (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu). Novi će se Izvršni odbor brinuti o poslovanju CENL-a, a jedan je od prioritetnih zadataka izrada novoga Strateškog plana.

To što Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu ima predstavnicu u Izvršnome odboru CENL-a, osnažit će njezin položaj među nacionalnim knjižnicama Europe i ojačati mogućnosti suradnje u sklopu CENL-a te s drugim knjižnicama i ustanovama u Europi i svijetu.

Ranije aktivnosti u CENL-u

Potrebno je istaknuti i nekoliko ranijih aktivnosti Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u CENL-u, i to:

- organizacija 22. redovitog godišnjeg sastanka CENL-a, Zagreb, 2008.
- sudjelovanje u programima koje podupire CENL: Europska knjižnica (The European Library – TEL) i Europeana
- u suradnji s CENL-om i Europeanom NSK je koordinirala projekt *Collections of the South and East Europe in Europeana (Zbirke iz južne i istočne Europe u Europeani)*
- sudjelovanje u projektu prikupljanja digitalnih objekata povezanih s temom migracija pod nazivom *Europeana Migracije* u povodu Europske godine kulturne baštine 2018.
- predstavljanje projekta i portala o glagoljici na 32. sastanku CENL-a 2018. godine

- preko različitih fondova CENL-a NSK je dobila novčanu potporu uz pomoć koje je ostvarila brojne programe. Ističemo organizaciju izložbe *Book Art in Croatia* u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici Slovenije 2018. godine, sudjelovanje djelatnice NSK na konferenciji *Use of Digital Cultural Heritage in Research and Education* u Nacionalnoj knjižnici Estonije 2019., projekt novoga sustava za obavješćivanje korisnika novčano potpomognut iz novoutemeljenih fondova za pomoć knjižnicama pogođenima pandemijom bolesti COVID-19 – *Covid-19 Support Fund* (2020. – 2021.) te virtualnu izložbu o romskoj zajednici u Hrvatskoj pod nazivom *The Roma on the Road / Rroma pe droma*, novčano potpomognutu projektom *Hidden Stories Support Fund* (2021.).

Duga tradicija međunarodne suradnje

Međunarodna suradnja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu potpora je ispunjavanju njezinih strateških ciljeva i razvijanju novih iskustava i znanja, predstavljanju međunarodnoj zajednici aktivnosti i postignuća te promicanju hrvatske baštine. Institucionalna i individualna suradnja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i njezinih djelatnika ima dugu tradiciju, ali je posebno pojačana uspostavom hrvatske države 1992. godine. Ostvaruje se aktivnim sudjelovanjem u međunarodnim strukovnim organizacijama i udruženjima, suradnjom s nacionalnim i ostalim knjižnicama te drugim srodnim ustanovama u Europi i svijetu.

NSK Director General Dr Ivanka Stričević elected to CENL Executive Committee

The active membership of the National and University Library in Zagreb (NSK) of the Conference of European National Librarians (CENL) intensified in 2021 by the election of the Library's Director General Dr Ivanka Stričević to the CENL Executive Committee. Bringing together 49 national libraries in 46 European countries, the member states of the European Union and the Council of Europe, CENL aims to strengthen cooperation between European national libraries and promote their activity and collections.

The Library's activities focusing on international cooperation increased with Croatia becoming an independent state in 1992 and apart from those associated with its membership of CENL they include the Library's active participation in various international professional organisations and associations, as well as its collaboration with other national libraries in Europe and throughout the world and other related institutions.

Prema digitalnoj transformaciji NSK – digitalizacija poslovanja i ulaganje u razvoj računalne infrastrukture

{ *Suvremeno knjižnično poslovanje te razvoj visokovrijednih knjižničnih usluga digitalnoga iskustva snažno su ovisni o primjeni suvremenih informacijskih alata, a ulaganje u nadogradnju postojećih integriranih knjižničnih sustava s knjižničnim sustavima sljedeće generacije postavlja se nezaobilaznim uvjetom.*

U svojoj se *Strategiji razvoja do 2026. godine*¹ Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu pozitivno odredila prema sva četiri razvojna smjera kako ih navodi *Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine*², a od kojih se posebno postavila u odnosu na dva razvojna smjera, i to *Jačanje otpornosti na krizu* te *Zelena i digitalna tranzicija*. Dok se aktivnosti zelene tranzicije promišljaju najvećim dijelom u sklopu planiranja projekata osnaživanja infrastrukture zgrade te tehničko-sigurnosnih mogućnosti Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za potporu primjene zelenih i održivih politika poslovanja, digitalna tranzicija zahvaća puno šire sve kapacitete Knjižnice, od digitalizacije poslovanja Knjižnice pa do razvoja suvremenih digitalnih i pametnih usluga za korisnike temeljenih na knjižničnim sustavima sljedeće generacije. Okolnosti pandemije koje su umnogome utjecale na poslovanje Knjižnice u prethodne dvije godine samo su istaknule kolika je važnost strateškoga planiranja digitalnoga napretka, trajnoga ulaganja u infrastrukturu IKT-a te aktivnoga praćenja primjene suvremenih tehničkih normi i sustava kvalitete poslovanja.

Standard za digitalne knjižnice u Republici Hrvatskoj

Bitan primjer ulaganja u digitalnu transformaciju knjižnica primjer je strateškoga planiranja Kongresne knjižnice koja je 2018. godine, uz temeljni strateški plan Kongresne knjižnice od 2019. do 2023. dostupan pod nazivom *Enriching the Library experience*,³ izradila i zasebnu pripadajuću *Digitalnu strategiju*, odnosno digitalni strateški plan Kongresne knjižnice od 2019. do 2023. godine⁴ koji u jasno izraženim mjerljivim ishodima planira te nadzire ispunjenje aktivnosti u dijelu ulaganja u

digitalnu transformaciju. Standard za digitalne knjižnice u Republici Hrvatskoj,⁵ usvojen u rujnu 2021. godine, također je važan dio nacionalnoga normativnog okvira koji je namijenjen svim vrstama knjižnica u Hrvatskoj te treba poslužiti prilikom planiranja izgradnje i razvoja digitalnih knjižnica, digitalnih zbiraka i usluga. Krajnji učinak provedbe digitalne tranzicije u sklopu knjižnične djelatnosti trebao bi se ogledati u ponudi digitalno zrelih knjižničnih usluga primjerenih potrebama digitalne znanosti i digitalnoga društva.

Model uslužno usmjerene arhitekture

U postizanju knjižničnih usluga digitalnoga iskustva knjižnicama su potrebni suvremeni knjižnično-informacijski sustavi nove, sljedeće generacije koji omogućuju objedinjeno upravljanje tiskanom, digitalnom i elektroničkom građom, ujedinjujući podatke o građi te građu iz različitih zatvorenih informacijskih silosa. Ti se sustavi temelje na odlikama računalstva u oblaku, odnosno na modelu uslužno orijentirane arhitekture (engl. *Service Oriented Architecture* – SOA) koja omogućuje razvoj distribuiranih, korisniku usmjerenih informacijskih usluga. Temeljne su odlike knjižnično-informacijskih sustava sljedeće generacije otvorenost sustava za prihvata i obradu podataka čiji se opis temelji na različitim bibliografskim oblicima, ujedinjeno upravljanje viševrskom građom – tiskanom, elektroničkom i digitalnom te građom iz distribuiranih izvora, primjena sustava automatskoga izvješćivanja metodom guranja (engl. *push*) pri čem sustav izrađuje različite analize, priprema analitike u stvarnome vremenu na temelju različitih unaprijed zadanih uvjeta, potpora visokim zahtjevima interoperabilnosti sustava ujedinjavanjem jedinstvenih identifikatora (URI-ja) i sustava RFID te primjena oblika BIBFRAME primjerena za uporabu u semantičkome okružju i prostoru povezanih podataka. Suvremeno knjižnično poslovanje te razvoj visokovrijednih knjižničnih usluga digitalnoga iskustva

¹ NSK, 2021. *Strategija razvoja do 2026.* Dostupno na: <https://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2012/01/Strategija-NSK-do-2026.pdf>.

² Vlada Republike Hrvatske, 2021. – 2030.: *Nacionalna razvojna strategija do 2030. godine.* Dostupno na: <https://hrvatska2030.hr>.

³ Library of Congress, 2018. *Enriching the Library Experience: The FY2019-2023 Strategic Plan of the Library of Congress.* Dostupno na: <https://www.loc.gov/strategic-plan>.

⁴ Library of Congress, 2019. *Digital Strategy: The FY2019-2023 Digital Strategic Plan of the Library of Congress, Version 1.1.2;* April 26, 2019.

⁵ Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, 2021. *Standard za digitalne knjižnice.* // *Narodne novine*, 103/2021. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_09_103_1836.html.

snažno su ovisni o primjeni suvremenih informacijskih alata, a ulaganje u nadogradnju postojećih integriranih knjižničnih sustava s knjižničnim sustavima sljedeće generacije postavlja se nezaobilaznim uvjetom.

Ulaganje u razvoj računalne infrastrukture

U sklopu modernizacije Integriranoga knjižničnog sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu koji koriste i knjižnice iz sustava znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, u rujnu 2021. godine učinjena je migracija produkcijskoga i testnoga sustava s pripadajućim podacima i postavkama na nove poslužitelje te je obavljena i programska nadogradnja Alepha na najnoviju inačicu. Dotrajala poslužiteljska infrastruktura zahtijevala je osuvremenjivanje s obzirom na to da za pojedine dijelove

više nije bilo mogućnosti pojedinačne dobave i zamjene. Umjesto starih poslužitelja HP Proliant DL360 iz 2010. godine, postavljeni su novi poslužitelji Lenovo SR650 iz obitelji Intel® Xeon® s dva procesora frekvencije 2,4 GHz i internom memorijom DDR4-SDRAM 192 GB, što donosi znatno jača tehnička obilježja. Osim poslužitelja, u 2021. godini modernizirana je i mrežna infrastruktura, i to mrežni preklopnici i usmjernici, te sustav za sigurnosnu pohranu podataka na trake (Bacula) koji znatno doprinosi stabilnijemu i sigurnijemu radu. Tako sveobuhvatnim osuvremenjivanjem osigurana je daljnja pouzdanost rada Integriranoga knjižničnog sustava te omogućena nadogradnja na zadnju inačicu Alepha koja prati potrebe knjižničarske zajednice.

Trend ulaganja u nabavu računalne opreme za poslovanje Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. / Committed to keeping abreast of digital transformation trends, NSK regularly invests in computer equipment necessary for providing contemporary library services.

NSK keeping abreast of digital transformation trends

In its current development strategy, the National and University Library in Zagreb (NSK) takes a proactive approach to all four development areas outlined in Croatia's 2030 National Development Strategy, two of these areas in particular – *Strengthening resilience to crises* and *Green and digital transition*. While the Library's activities aimed at green transition are mostly focusing on plans to strengthen the infrastructure of the Library's building and the Library's overall technical and safety-related capacities required for the implementation of green and sustainable policies,

its commitment to digital transition affects all the Library's resources and activities, ranging from the digitisation of its operations to the development of contemporary digital and smart user services based on next generation library systems. Modern library operations and the development of high-quality digital library services greatly depend on the implementation of contemporary information technology, in which context investments in bringing together the existing integrated library systems and next generation library systems are necessary.

Beskontaktne usluge Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

{ Knjižnica je uvođenjem novih beskontaktnih usluga kao što su online upis i produljenje članstva te drive-in posudba i povrat građe, uz raniju uslugu Pitajte knjižničara, uspješno odgovorila na potrebe onih korisnika koji su željeli koristiti usluge Knjižnice, ali to nisu mogli ostvariti fizičkim dolaskom u prostor Knjižnice.

Tijekom 2021. godine Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu razvila je te uvela nekoliko beskontaktnih knjižničnih usluga kako bi se korisnicima Knjižnice olakšalo korištenje prostora, građe i usluga u izvanrednim okolnostima pandemije, odnosno da bi se ublažile neželjene posljedice uvođenja protuepidemijskih mjera. Pokrenute aktivnosti Knjižnice u skladu su s preporukama EBLIDA-ina dokumenta u radu, *Europskom knjižničnom agendom za doba koje slijedi nakon COVID-19 krize*¹, a koji pred europske knjižnice postavlja imperativ nužnosti usklađivanja poslovanja u skladu s pet odlika novoga normalnog, i to porastom društvenoga distanciranja i nužnosti razvoja umreženih knjižnica s uslugama na udaljenosti od dva metra, prihvaćanjem utjecaja tehnologija koje mijenjaju i preoblikuju knjižnice na nove nesagledive načine, pripremom na ekonomsku neizvjesnost i nužnost razmatranja novih izvora novčanoga potpomaganja, spremnošću na distribuirane izvore upravljanja knjižničnim poslovanjem, prihvaćajući podjednako tradicionalne, lokalne i netradicionalne, globalne upravljačke izvore, te pripravnnošću na nove izazove i prijetnje klimatskih promjena. Poslovanje Knjižnice u izvanrednim okolnostima pandemije nužno je bilo prilagoditi izmijenjenim potrebama korisnika, ali i izmijenjenim uvjetima korištenja prostora, građe i usluga Knjižnice.

Novi modeli korisničkih usluga

Tradicionalne korisničke usluge nisu mogle pružiti primjeren odgovor na izmijenjene korisničke potrebe te se pristupilo razvoju novih modela korisničkih usluga. S obzirom na zahtjev ograničavanja broja korisnika u zatvorenome prostoru čitaonica, stvorena je interna računalna aplikacija za upravljanje maksimalnim kapacitetom istodobnih korisnika u prostoru Knjižnice koja je na mrežnoj stranici Knjižnice korisnicima osiguravala podatke u stvarnome vremenu o broju raspoloživih slobodnih mjesta u čitaonicama zbirki sa slobodnim pristupom građi kao i zbirkama građe posebne vrste. Tako su korisnici mogli pratiti broj slobodnih mjesta

te planirati fizički dolazak i boravak u Knjižnici, poštujući uvjete osiguravanja propisane udaljenosti te pridržavajući se zahtjeva najvećega dopuštenog broja korisnika u određenome fizičkom prostoru.

Doradba usluge Drive-in ili Knjižnica za van: posudba i rezervacija građe

Uvođenjem obveze provjere potvrda COVID za korisnike koji dolaze u prostor Knjižnice, u studenome 2021. godine pokrenuta je nova usluga *Online upisi i produljenje članstva* kako bi se u što većoj mjeri smanjile kontaktne poslovne transakcije te primijenila uporaba mrežnih obrazaca kao i mrežnoga plaćanja. Radi toga stvorena je nova mrežna aplikacija koja je ujedinjena s knjižničnim programom Aleph kao i ostalim digitalnim aplikacijama za upravljanje podacima o korisnicima, cirkulaciji građe te novčanim transakcijama. Najveći izazov za korisničku službu predstavljao je zahtjev za osiguravanje prava na pristup informacijama i znanju u kontekstu protuepidemijskih uvjeta rada Knjižnice. Radi toga doradena je usluga *Drive-in ili Knjižnica za van: posudba i rezervacija građe*. Korisnici su tom beskontaktnom uslugom mogli elektroničkom poštom naručiti građu za posudbu ili dostavu digitalnih preslika. Građa se unaprijed pripremala za posudbu te priredila za preuzimanje izvan fizičkoga prostora Knjižnice.

Uspješan odgovor na potrebe korisnika

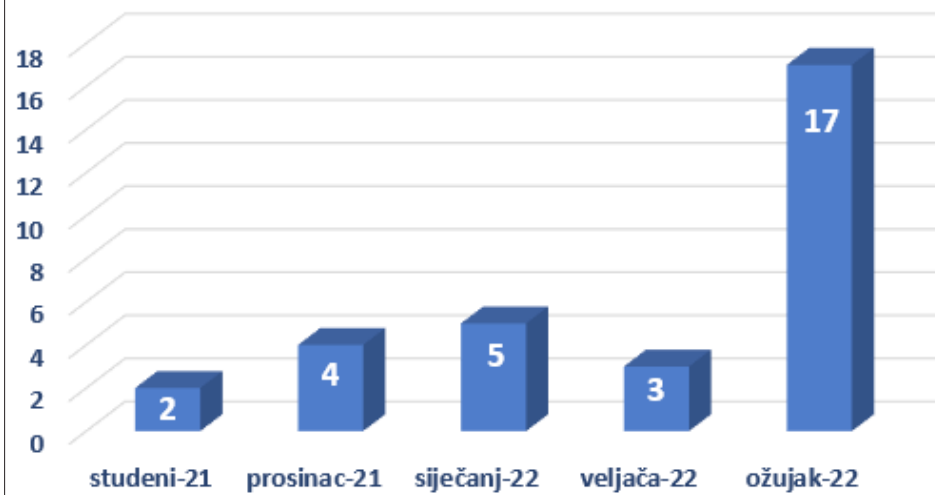
Bitno je istaknuti kako su sve digitalne usluge Knjižnice tijekom pandemije bilježile povećano zanimanje i korištenje, no posebno treba istaknuti zanimanje za online uslugu *Pitajte knjižničara* koja je zamijenila, odnosno nadomjestila cjelovitu komunikaciju Knjižnice s korisnicima povezanu s traženjem informacija o radu knjižnice ili građi, postavljanjem zahtjeva za pretraživanjem kao i dobivanjem skenirane građe.

Sve navedeno pokazuje kako je Knjižnica uvođenjem novih beskontaktnih usluga kao što su online upis i produljenje članstva te drive-in posudba i povrat građe, uz raniju uslugu *Pitajte knjižničara*, uspješno odgovorila na potrebe onih korisnika koji su željeli koristiti usluge Knjižnice, ali to nisu mogli ostvariti fizičkim dolaskom u prostor Knjižnice.

¹ EBLIDA. A European library agenda for the post-COVID 19 age: [work in progress]. URL: <http://www.eblida.org/news/press-release-covid-19-report.html>. Dostupno na: 2022-03-19.

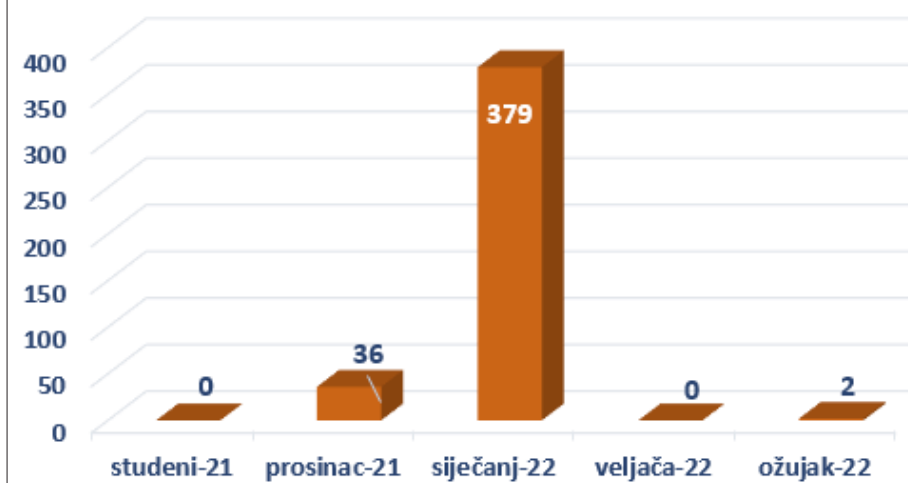
Broj korisnika upisanih online

Broj korisnika upisanih *online* od studenoga 2021. do ožujka 2022. godine. / The number of online NSK membership registrations between November 2021 and March 2022.

Broj poslanih skenova korisnicima od studenoga 2021. do ožujka 2022. godine. / The number of scanned files provided for NSK users between November 2021 and March 2022 as part of NSK services that may be requested online.

Broj poslanih skenova građi korisnicima

NSK contactless services

In 2021, the National and University Library in Zagreb (NSK) developed and introduced several contactless services in response to various limitations that its users faced in using the Library's services on its premises as a result of circumstances brought about by the COVID-19 pandemic, i.e. the negative effects of the implementation of measures to combat the pandemic. The upgraded model of providing the Library's services is in line with recommendations in *A European library agenda for the post-COVID 19 age*, a report issued by The European Bureau of Library, Information and Documentation Associations (EBLIDA) in May 2020 whose latest version, updated in November 2021, is available at http://www.eblida.org/News/2021/A_European_library_agenda_for_the_post-Covid-19_age_update-11-2021.pdf.

The newly introduced services included a web application which enabled users to track the limited

number of available reading room seats in the Library's building in real time, a drive-in service as part of which the users were able to book, borrow and return items in the Library's collections available for loan, online membership registration and online membership renewal, of which the last two have been made permanently available. Also, the Library's already well-established services such as *Ask a librarian* and its reprographic and digitisation services were required more frequently during the period in which stricter anti-epidemic measures were imposed.

The Library's upgrading of its services during the COVID-19 pandemic and the related statistics on its other, already well-established, services that may be requested online clearly indicate that the Library effectively responded to circumstances limiting access to its resources and services, ending up advancing its operations and activities in the long run.

Virtualne izložbe NSK – deset godina pričanja priča o baštini

U deset godina rada na virtualnim izložbama u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu izrađeno je 57 izložaba. Javno je objavljeno njih 29, osam ih je u pripremi, a 20 neobjavljenih izrađeno je na radionicama za izradbu virtualnih izložaba u sklopu radionica Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara (CSSU).

Razvoj novih knjižničnih usluga najčešće se pomno planira, no kada je u pitanju portal Virtualne izložbe Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, čiju desetu obljetnicu uspostave obilježavamo ove godine, početak je bio posve neplaniran. Knjižnici je 2012. godine bio potreban alat za predstavljanje jednoga projekta digitalizacije građe, a odabrano rješenje WordPressa ubrzo se pokazalo kao moguća platforma za kreativno pričanje priče o baštini u obliku virtualne izložbe. Svaka je nova izrađena izložba potvrdila da se korištenjem toga novog alata knjižničari mogu baviti istraživanjem, kontekstualizacijom i objedinjavanjem različitih digitalnih izvora te usvajati nove vještine i znanja u njihovu predstavljanju javnosti. Virtualna izložba postaje tako novi digitalni proizvod knjižnica koji pridonosi i povećanju pristupa u sustavima za upravljanje digitalnom građom.

U deset godina izrađeno 57 izložaba

U deset godina rada na virtualnim izložbama u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu izrađeno

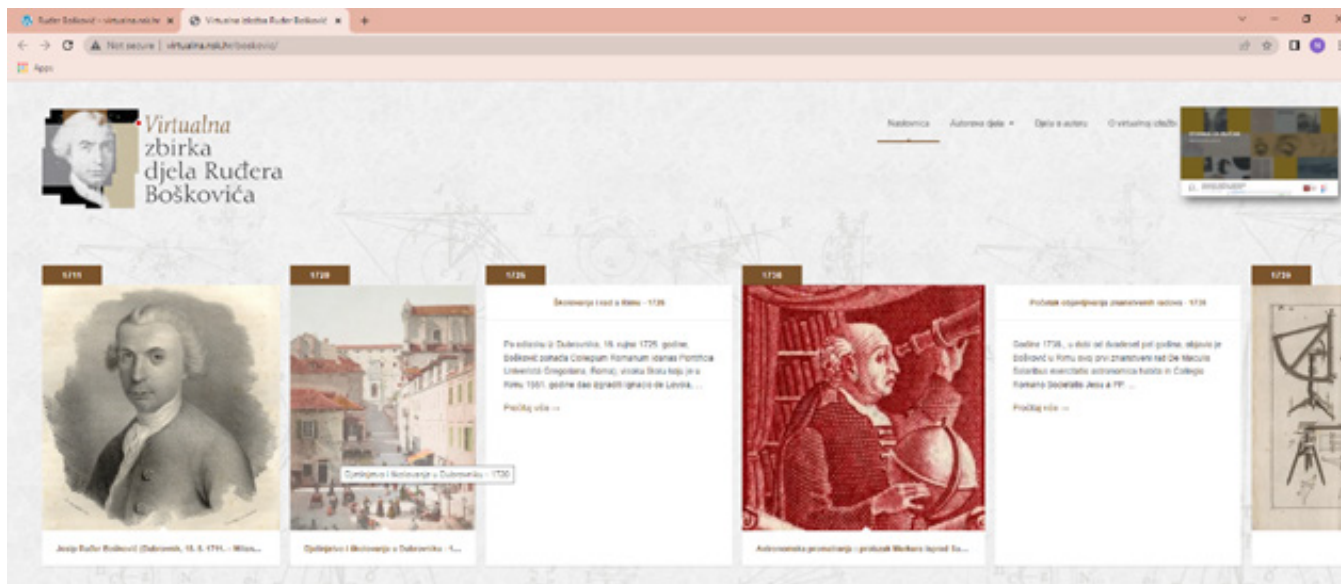
je 57 izložaba. Javno je objavljeno njih 29, osam ih je u pripremi, a 20 neobjavljenih izrađeno je na radionicama za izradbu virtualnih izložaba u sklopu radionica Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara (CSSU). Većina izložaba izrađena je na platformi WordPress NSK, dok su tri priče na karti izrađene korištenjem aplikacije StoryMapp tvrtke KnightLab.

Izgradnja stabilne platforme

U izradbi virtualnih izložaba Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu surađivala je s nizom suradnika, znanstvenika i kolega iz drugih knjižnica i baštinskih ustanova. Sustav Virtualne izložbe postupno je, od izradbe prve izložbe *Ruder Bošković* u 2012. godini, izrastao u suradnički sustav u kojem izložbe samostalno izrađuju i kolege iz ostalih hrvatskih knjižnica i baštinskih ustanova, čemu doprinose i spomenuta edukacija u CSSU-u te natječaj *Baština na mreži – izradi virtualnu izložbu u NSK* koji se ove godine provodi treći put. U sustavu virtualnih izložaba moguće je odabrati jedan od šest

Virtualne izložbe na portalu Virtualne izložbe na e-adresi <http://virtualna.nsk.hr> obuhvaćaju različite teme i pristupe predstavljanja digitalizirane baštine. / The exhibitions on the NSK Online Exhibitions website (Virtualne izložbe), available at <http://virtualna.nsk.hr/>, cover a wide variety of themes and exemplify different approaches to the presentation of digital heritage.

Prva virtualna izložba izrađena 2012. godine bila je o istaknutome matematičaru, fizičaru, zvjezdoznancu, filozofu, diplomatu i pjesniku Ruđeru Boškoviću. / The first, 2012 exhibition published on the *NSK Online Exhibitions* website (*Virtualne izložbe*), available at <http://virtualna.nsk.hr/>, dedicated to the world-famous 18th-century Croatian mathematician, physicist, astronomer, philosopher, diplomat and poet Rudjer (Ruđer) Josip Bošković.

dostupnih predložaka za oblikovanje sadržaja, među kojima je i predložak za priče na karti. Daljnji razvoj usmjeren je izgradnji stabilne platforme koja će omogućiti još samostalniji rad korisnika i veći broj dostupnih predložaka koji su primjereni prikazu različitih tema.

Različiti pristupi predstavljanja digitalizirane građe

Virtualne izložbe na portalu *Virtualne izložbe* na e-adresi <http://virtualna.nsk.hr> obuhvaćaju različite teme i pristupe predstavljanja digitalizirane baštine. Većina se bavi predstavljanjem znamenitih osoba ili članova znamenitih obitelji, a dio autora odlučio je predstaviti kulturnu baštinu posebnih zbiraka ili obuhvatiti raznovrsnu građu više ustanova, prikazati

prirodne fenomene, kulturne odnose, djelatnosti i brojne druge teme. Portal *Virtualne izložbe* sadrži i podatke o virtualnim izložbama različitih ustanova koje su izrađene u drugim sustavima.

Podloga za nova kreativna ostvarenja

Oblik virtualne izložbe, uz blog, *podcast*, mobilne aplikacije i druge digitalne proizvode, pomaže knjižnicama, muzejima i arhivima da ispričaju i podijele zanimljive priče o baštini. Kako su mnoge bitne priče o baštini još uvijek neispričane, možda i ovaj kratki osvrt na prvo desetljeće razvoja virtualnih izložaba u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu potakne nove ideje i kreativna virtualna ostvarenja.

Ten years of *NSK Online Exhibitions* website

The development of new library services is usually carefully planned ahead, however, when it comes to the online exhibitions website of the National and University Library in Zagreb (*NSK*), available at <http://virtualna.nsk.hr/>, its beginnings in 2012 were occasioned by sheer necessity, related to the presentation and promotion of the Library's major digitisation project that year.

The ten-year activity of the *NSK Online Exhibitions* website resulted in 57 exhibitions – 29 of them are publicly available, eight are currently being prepared and 20 unpublished have been created as part of the online exhibitions workshop programme run by the Croatian Training Centre for Continuing Education of Librari-

ans (Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara, *CSSU*). Most of the exhibitions have been created using the Library's custom WordPress themes, while three of them rely on the *StoryMap* application, developed by Knight Lab.

The exhibitions on the website cover a wide variety of themes and exemplify different approaches to the presentation of digital heritage. The online exhibition format along with that of a blog, *podcast*, mobile application and other digital products enable libraries, museums and archives to tell and share interesting stories of the heritage that they hold.

Dobriša Zvonarek

Ostavština Dinka Fija na portalu Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

{ U povodu desete obljetnice smrti maestra Dinka Fija, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu organizirala je koncert u njegovu čast – „Fiofest 2021.“ i predstavila digitalnu zbirku „Maestro moj“.

Dinko Fio (1924. – 2011.), melograf, skladatelj i glazbeni pedagog, u hrvatskoj kulturnoj baštini ostavio je neizbrisiv trag. Rođen je u Blatu na Korčuli, no većinu života proveo je u Zagrebu. Znanja koja je stekao na Muzičkoj akademiji u Beogradu i Zagrebu pretočio je, ponajprije, u plodan melografski rad, zapisujući narodne napjeve po dalmatinskim otocima i priobalju, harmonizirajući ih za klape i zborove i time ih spašavajući od zaborava. Na temeljima hrvatske tradicijske glazbe skladao je pjesme na stihove hrvatskih pjesnika – Lucije Rudan, Izvora Oreba, Ive Cetinića, Ante Mekinića, Nediljka Begića, Vlaste Vrandečić Lebarić, Šime Vukmana, Jakše Fiamenga, Zdenka Runjića, Vesne Parun, Vladimira Nazora i brojnih drugih. Iznimno zapažen bio je i njegov pedagoški rad – kao učitelja glazbenoga odgoja, zborovođe brojnih dječjih zborova, (za što je primio niz nagrada), muških, ženskih i mješovitih zborova, a u bogatoj karijeri ističe se i suradnja s velikim brojem klapa, od kojih mu neke, poput klape Nostalgija i u domaćoj kulturi jedinstvenoga vokalnog sastava Prvi komin Snježanin, duguju svoj začetak, „duh i dah“. Vrlo plodne i zapažene bile su suradnje i s korčulanskim klapama Ošjak, Studenac, Kumpanija i Črnomiri. Od 1975. do 1980. godine bio je glazbeni voditelj i dirigent u Ansamblu narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO.

Ostavština Dinka Fija u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu broji 371 jedinicu notne građe. Sadrži obrade i autorske skladbe, a u Knjižnicu je pristizala postupno, od 2002. godine. Svjestan značaja očuvanja baštine za buduće naraštaje i uloge koju u tome ima Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, maestro Fio devet je godina posjećivao njezinu Zbirku muzikalija i audiomaterijala, a notne sveske slao je i preporučenom poštom. Uz njih bi redovito prilagao i pismo u kojem bi pojašnjavao što je taj put priredio i poslao.

Osobitost autografa Dinka Fija nije samo njihov sadržaj već i oblik. Note je, naime, zapisivao prepoznatljivim kaligrafskim potezima pa njegovi zapisi imaju i estetsku vrijednost.

U ostavštini Dinka Fija, osim notnih zapisa, nalazi se i dio njegove korespondencije. S današnjega gledišta, osobito je zanimljiva ona sa skladateljem i melografom Ivanom Matetićem Ronjgovim, čije je skladbe prerađivao za dječji zbor, dok je sa skladbom *Čaće moj* ostvario niz domaćih i inozemnih uspjeha.

Zahvaljujući digitalizaciji, ostavština Dinka Fija postala je dostupnom za pregled i proučavanje na stranici Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Projekt je novčano poduprlo Ministarstvo kulture i medija

Digitalna zbirka Dinka Fija dostupna je na portalu Digitalna glazbena građa u sklopu Digitalne zbirke NSK (Ostavština Dinka Fija) te preko aplikacije StoryMap (Digitalna zbirka maestra Dinka Fija *Maestro moj*). / A digital collection dedicated to Croatian notable 20th-century folk song collector, composer, conductor and music educator Dinko Fio (*Digitalna zbirka maestra Dinka Fija „Maestro moj“*) features resources on the NSK Digital Collections website and is available via the StoryMap application.

Republike Hrvatske, a iznimno je plodna bila i suradnja s obitelji maestra Fija, osobito s njegovom unukom Vidom Köster koja je ustupila autorska prava potrebna za ostvarenje projekta. Golem doprinos u promidžbi ostavštine

Izvor / Source: privatni arhiv / private archive.

Autorica i urednica Digitalne zbirke maestra Dinka Fija *Maestro moj* i voditeljica Zbirke muzikalija i audiomaterijala dr. sc. Tatjana Mihalić na svečanome koncertu i predstavljanju zbirke *Maestro moj* 28. listopada 2021. godine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. / Head of the NSK Music Collection Dr Tatjana Mihalić, author and editor of a digital collection dedicated to Croatian notable 20th-century folk song collector, composer, conductor and music educator Dinko Fio (*Digitalna zbirka maestra Dinka Fija „Maestro moj“*), at the *Fiofest 2021*. concert. National and University Library in Zagreb, 28 October 2021.

Dinka Fija predstavljaju i tekstovi dr. sc. Joška Čalete koji je kao stručni suradnik na projektu vrjednovao njegov rad i doprinos očuvanju te promidžbi hrvatske tradicijske baštine.

Dinko Fio uglazbljivao je i vlastite tekstove. *Golubice bila* jedna je od najizvođenijih Fijovih skladaba. Autograf iz ostavštine Dinka Fija (Zbirka muzikalija i audiomaterijala NSK) dostupan je i na portalu Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. / A digital copy of the autograph of one of the most popular compositions (*Golubice bila*) by Croatian notable 20th-century folk song collector, composer, conductor and music educator Dinko Fio preserved in the NSK Music Collection. *NSK Digital Collections*, <https://digitalna.nsk.hr/pb/?object=info&id=606550>.

Maestro Dinko Fio's legacy on NSK Digital Collections website

The legacy of Dinko Fio – Croatia's notable 20th-century folk song collector, composer, conductor and music educator – in the collections of the National and University Library in Zagreb (NSK), which includes 371 items of sheet music and several items of his private correspondence, is currently being digitised and its full availability to researchers and the wider public as part of the *NSK Digital Collections* website is expected soon.

Being fully aware of the significance of the preservation of heritage for future generations and of the Library's

role in this context, from 2002 until his death in 2011 maestro Fio regularly visited the NSK Music Collection, eventually donating to it the autographs of his compositions and his interpretations and reworkings of Croatian folk songs.

In 2021, marking the 10th anniversary of Dinko Fio's death, the Library organised and hosted the *Fiofest 2021*. concert and presented the Library's digital collection featuring Fio's works and other resources related to his legacy (*Digitalna zbirka maestra Dinka Fija „Maestro moj“*).

E-praktikum obveznoga primjerka

E-praktikum obveznoga primjerka program je novčano potpomognut sredstvima Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske radi upoznavanja, osposobljavanja i promicanja zakonskih i podzakonskih odredaba povezanih s institucijom i sustavom obveznoga primjerka. Namijenjen je, ponajprije, nakladnicima, knjižničarima, ali i ostaloj zainteresiranoj javnosti. Program E-praktikuma dostupan je na portalu Hrvatskoga obveznog primjerka na e-adresi <http://hop.nsk.hr/e-praktikum>. Portal je središnje mjesto organizacije i strukture sustava obveznoga primjerka na državnoj i županijskoj razini.

U sklopu programa E-praktikum obveznoga primjerka snimljena su četiri edukativna i promidžbena materijala koja riječju i slikom opisuju djelatnosti povezane s obveznim primjerkom.

Prvi je edukativni materijal *Obvezni primjerak u Republici Hrvatskoj* koji daje odgovore na sljedeće upite – Što je obvezni primjerak?, Tko su nositelji obveze dostave publikacija?, Koje su depozitne knjižnice, a koje knjižnice u sustavu?, Što je županijski obvezni primjerak?, Koju knjižničnu građu te koji broj primjeraka nakladnici trebaju dostaviti Knjižnici? i dr. Bitno je da su naznačene i dobrobiti koje nakladnici ostvaruju dostavom obveznoga primjerka.

Drugi edukativni materijal opisuje *Obvezni primjerak online publikacija*. Tu je opisan cjelokupan postupak prihvata mrežnih publikacija. Naime, nakladnik koji ima sjedište u Republici Hrvatskoj i objavljuje mrežne publikacije kao što su e-knjige, e-serijske publikacije, mrežne stranice i dr., dužan je obavijestiti Knjižnicu o postojanju i objavljanju mrežne publikacije te dostaviti metapodatke i građu u obliku propisanome Zakonom i Pravilnikom. Naklad-

nik dostavlja metapodatke i datoteke preko odgovarajućih obrazaca, i to obrazaca za e-knjigu, serijske publikacije i mrežne stranice. Mrežne publikacije, kao što su e-knjige, e-serijske publikacije, mrežne stranice itd., pohranjuju se i osiguran im je pristup u digitalnim sustavima NSK, ovisno o obliku u kojem su objavljene, a koje Knjižnica prihvata.

Treći edukativni materijal opisuje *Hrvatski arhiv weba (HAW)*. Hrvatski arhiv weba Knjižnice zbirka je sadržaja preuzetih s interneta, a namijenjen je preuzimanju i trajnomu čuvanju mrežnih publikacija kao dijela hrvatske kulturne baštine. U ovome materijalu na pregledan se način daju odgovori na pitanja – Što je HAW?, Kako se HAW pohranjuje?, Kako se dostavljaju publikacije HAW-u?, Kako se pretražuje? i sl.

Četvrti je edukativni materijal *Međunarodni identifikatori u NSK*. Svrha je međunarodnih identifikatora olakšati poslovanje u nakladničkoj, knjižarskoj i knjižničarskoj djelatnosti te sekundarnim službama u analognome i digitalnome okružju. Služe za razlikovanje izdanja, medija ili oblika, odnosno različitih proizvoda ili objekata, te olakšavaju obradu,

Program E-praktikuma dostupan je na portalu Hrvatskoga obveznog primjerka, središnjem mjestu organizacije i strukture sustava obveznoga primjerka na državnoj i županijskoj razini. / The NSK legal deposit e-practicum is available at <http://hop.nsk.hr/e-praktikum/>, on a website operating as the central place for the organisation and structuring of the Croatian legal deposit system on the state and county levels.

prijenos i razmjenu podataka. U materijalu se objašnjavaju različite vrste međunarodnih identifikatora za različite vrste građe te daju upute kako zatražiti odgovarajući identifikator.

Ispod svih snimljenih edukativnih materijala postavljeni su i mrežni letci koji se mogu i ispisati.

Edukativni materijali služe u zakonodavnome opismenjanju svih sudionika institucije i sustava obveznoga primjerka radi osiguravanja trajne dostupnosti nacionalne pisane (objavljene) kulturne baštine.

KOJE FORMATE NSK TRENUTAČNO PRIHVAĆA?

Online publikacije prihvaćaju se u formatima primjerenim za trajnu pohranu:

- e-knjige – PDF, EPUB i HTML
- e-serijske publikacije – PDF i HTML
- mrežne stranice – HTML
- zvučna građa – WAV i MP3
- digitalna tiskarska matrica – TIFF, PDF, PDF/A
- objavljena digitalizirana građa – PDF, JPEG

KONTAKT

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
Nabava i izgradnja nacionalne zbirke
Croatica
Obvezni primjerak
Hrvatske bratske zajednice 4
10 000 Zagreb

<https://www.nsk.hr/obvezni-primjerak-2/>
<http://hop.nsk.hr/>
Informacije: 01/616-4044; 01/616-4362;
01/616-4185

 NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA U ZAGREBU

 **Republika Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republic of Croatia
Ministry
of Culture**

 **GODINA
ČITANJA
2021**

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA U ZAGREBU
Obvezni primjerak online publikacija

U sklopu programa E-praktikum obveznoga primjerka snimljena su četiri edukativna i promidžbena materijala koja riječju i slikom opisuju djelatnosti povezane s obveznim primjerkom. / The resources available as part of the NSK legal deposit e-practicum include four promotional videos presenting the Croatian legal deposit system. <http://hop.nsk.hr/e-praktikum/>.

NSK e-practicum in legal deposit

In 2021 and with the support of the Croatian Ministry of Culture and Media, the National and University Library in Zagreb (NSK) launched an e-practicum demonstrating the Croatian legal deposit system (*E-praktikum obveznog primjerka*). Presenting and promoting legal provisions and by-laws concerning legal deposit in Croatia, the e-practicum is primarily intended for publishers and librarians, but is nevertheless also available to the wider public.

The e-practicum may be accessed on a website presenting the Library's activities and services related to legal deposit (Hrvatski obvezni primjerak, HOP), at <http://hop.nsk.hr/e-praktikum/>. The website operates as the central place for the organisation and structuring of the Croatian legal deposit system on the state and county levels.

The e-practicum's educational resources include four promotional videos presenting details of the Croatian

legal deposit system – the first presents the system in general and the related legal requirements (*Obvezni primjerak u Republici Hrvatskoj*), the second focuses on the deposit of online publications (*Obvezni primjerak online publikacija*), the third spotlights the archiving of online resources conducted by the Croatian Web Archive (*Hrvatski arhiv weba*) and the fourth provides an overview of international identifiers whose assignment to all types of published resources the Library offers as one of its services (*Međunarodni identifikatori u NSK*).

The e-practicum serves as the means for increasing awareness of legislation, formal procedures and practices concerning legal deposit among all partakers in the Croatian legal deposit system for the purpose of ensuring long-term access to Croatia's written (published) cultural heritage.

Podcast u Digitalnome laboratoriju NSK – produciranje i distribucija kulturnih i obrazovnih sadržaja

Jedna od posljedica pandemije bolesti COVID-19 mnogim je ustanovama, organizacijama, udrugama i pojedincima koji djeluju u sklopu sektora kulture i kreativnih industrija kao i sektora znanosti i obrazovanja značila nužnost potpunoga ili djelomičnoga prelaska svojega djelovanja u digitalno okruženje. Izazov je to koji su mnogi dočekali nespremni i upravo je zbog toga Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu prethodne godine pokrenula projekt pod nazivom *Podcast u Digitalnom laboratoriju NSK – produkciranje i distribucija kulturnih i obrazovnih sadržaja*.

Glavna je svrha Projekta bila ustanovama, organizacijama, udrugama i pojedincima koji djeluju u području kulture i kreativnih industrija te sektora znanosti i obrazovanja omogućiti tehničku infrastrukturu i *know-how* za stvaranje, produkciju i distribuciju digitalnoga sadržaja visoke kvalitete preko oblika *podcast*. Riječ je o obliku koji je zadnjih godina iznimno popularan, a njegova je komunikacijska mogućnost dobila sasvim novo značenje u razdoblju pandemije izazvane bolešću COVID-19.

Javnim pozivom odabrano je šest *podcastova* iz ciljanih područja, i to *Beli Zagreb Grad*, *Mladi znanstvenici među nama*, *Gdje ideje idu?*, *ZKDruškanje*, *Moć knjige – podcast* *Noći knjige* i *Lov na govor*.

Beli Zagreb Grad *podcast* je mlade urednice istoimena portala Barbare Grgić u kojem ugošćuje umjetnike koji svojim djelovanjem obogaćuju zagrebačku, ali i hrvatsku kulturnu i umjetničku scenu. Sveučilište u Zagrebu u *podcastu* *Mladi znanstvenici među nama* upoznaje publiku s mladim hrvatskim znanstvenicima i njihovim inovativnim projektima. U *podcastu* *Gdje ideje idu?* zadarske udruge *Mala filozofija*, voditelj *podcasta* Bruno Ćurko sa svojim

Izvor / Source: privatni arhiv / private archive.

O važnosti komunikacije, govora i retoričkoga obrazovanja u *podcastu* *Lov na govor* sa svojim gostima bavio se učitelj govora i govorničtva Davor Stanković. / Speech coach Davor Stanković hosting a podcast on the importance of communication, speaking skills and formal training in rhetoric (*Lov na govor*) available on the podcast platform of the Digital Laboratory of the National and University Library in Zagreb (DigiLab NSK Podcasti).

sugovornicima razgovara o filozofiji i različitim idejama kao i o tvorcima tih ideja. Zanimljiv *podcast* o projektima, aktualnim temama te životu i radu knjižničara i hrvatskih knjižnica u *podcastu ZKDruškanje* donosi Zagrebačko knjižničarsko društvo i voditelj *podcasta* Mihael Bily, dok voditeljica *podcasta Moć knjige – podcast Noći knjige* Dobrila Zvonarek sa svojim gostima razgovara o knjigama, njihovoj ulozi u društvu kao i budućnosti knjige u Hrvatskoj. O važnosti komunikacije, govora i retoričkoga obrazovanja u *podcastu Lov na govor* sa svojim gostima bavi se učitelj govora i govorništva Davor Stanković.

Svi *podcastovi* dostupni su na kanalima DigiLab NSK *Podcasti* na servisu YouTubea i aplikacijama za slušanje audiosadržaja kao što su Podbean, PocketCasts, Spotify, Deezer i dr.

Na kanalu YouTubea DigiLab NSK *Podcasti* u razdoblju od 11. listopada 2021. do 1. siječnja 2022. godine ostvareno je 10,4 tisuće pregleda videosadržaja. Kanal ima 150

pretplatnika i 5,4 tisuće jedinstvenih gledatelja sadržaja, a gledatelji su proveli 1,1 tisuću sati gledajući sadržaj. Najzastupljenija je dobna skupina gledatelja od 25. do 34. godine, zatim dobna skupina od 18. do 24., što svjedoči o privlačnosti ovakvoga oblika i za mlađu populaciju.

Zabilježen je dobar odjek i u medijima s više od 20 medijskih objava u nacionalnim i lokalnim tiskanim te elektroničkim medijima.

Projekt se uklapa u inkluzivno viđenje Digitalnoga laboratorija NSK pod nazivom *Digitalne tehnologije dostupne svima* te predstavlja još jedan doprinos glavnomu cilju Laboratorija, a to je poticati kulturu inovacija te osigurati siguran prostor za upoznavanje i eksperimentiranje s novim medijima i tehnologijama. Provodio se u 2021. godini, Godini čitanja, uz novčanu potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, a projektne aktivnosti nastavljaju se i sljedeće godine.

NSK DigiLab launches podcast platform spotlighting culture, science and education

In 2021, with the support of the Croatian Ministry of Culture and Media, the Digital Laboratory of the National and University Library in Zagreb, NSK DigiLab, set up its podcast platform (DigiLab NSK Podcasti) as part of the Laboratory's project highlighting podcasts as a medium for the production and distribution of cultural and educational content (*Podcast u Digitalnom laboratoriju NSK – produciranje i distribucija kulturnih i obrazovnih sadržaja*). The platform currently offers six podcasts – the podcast hosted by creative website content manager Barbara Grgić presents inspiring artists shaping Zagreb's, but also Croatia's cultural and art scene (*Beli Zagreb Grad*); the podcast authored by the University of Zagreb presents young Croatian scientists and their innovative and progressive projects (*Mladi znanstvenici među nama*); the podcast hosted by Bruno Ćurko, from a Zadar-based NGO Petit Philosophy,

focuses on philosophy, various contemporary ideas and their creators (*Gdje ideje idu?*); the podcast authored by Mihael Bily, from the Zagreb Library Association, spotlights the latest projects, current issues and activities in the Croatian library sector and presents Croatian library professionals (*ZKDruškanje*); the podcast by Dobrila Zvonarek, a member of the team organising *Croatian Book Night*, one of the most popular annual cultural events in Croatia, highlights books, their social role and their future in Croatia; the podcast hosted by speech coach Davor Stanković focuses on the importance of communication, speaking skills and formal training in rhetoric (*Lov na govor*). Apart from on the NSK DigiLab podcast platform, this valuable content is available via various audio streaming services and podcast services and applications, such as Podbean, Pocket Casts, Spotify, Deezer, etc.

Riznica riječi Tonka Maroevića u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu

U spomen na akademika Tonka Maroevića u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 24. veljače 2022. godine predstavljena je bibliografija te otvorena izložba *Riznica riječi Tonka Maroevića u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu*. O akademiku Tonku Maroeviću govorili su dr. sc. Ivana Mance i dr. sc. Petar Prelog s Instituta za povijest umjetnosti, dr. sc. Lobel Machala i mr. sc. Tamara Ilić Olujčić iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te njegov dugogodišnji suradnik, dramski umjetnik Goran Matović.

Suradnja akademika s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu započela je davne 1978. na likovnoj monografiji Ivana Lackovića Croate i uspješno se nastavila tijekom više od četiriju desetljeća, sve do posljednje grafičke mape Zdenke Pozaić *Hrvatska: deset pjesnika* objavljene 2020. godine.

S obzirom na to da Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu čuva u svojem fondu više od 1450 Tonkovih

radova, priređena je izložba samo isječak iz Tonkova bogata stvaralaštva.

Brojna događanja koja su se odvijala u Knjižnici, a na kojima je sudjelovao akademik Maroević, zabilježena su na izloženim panoima. Kako je podrijetlom iz Staroga Grada na Hvaru, izloženo je i nekoliko razglednica iz njegova vremena. Posebno su izdvojeni njegovi portreti koje je skicirao umjetnik Predrag Goll, a nalaze se u fondu Grafičke zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, te njegovo pismo Borgesu, objavljeno u grafičkoj mapi *Aleph* 2011. godine.

Opsežna bibliografija radova obuhvaća knjige i članke u zbornicima, stručnim i znanstvenim časopisima, katalozima likovnih izložaba, pjesničkim zbirkama i grafičkim mapama. Zadnji bibliografski zapis pogovor je zbirci pjesama Ante Stamaća, a predstavlja stih iz Stamaćeva soneta znakovita naziva *Zbogom sad, zbogom, lelujavi svijete*.

Autor fotografije / Photo by: Renata Breka.

Priređena izložba *Riznica riječi Tonka Maroevića u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu* samo je isječak iz stvaralaštva akademika Tonka Maroevića bogata stihovima, prijevodima, likovnim osvrtima, predgovorima, pogovorima, likovnim monografijama i grafičkim mapama. / The exhibition spotlighting the bibliography of Tonko Maroević's works in the collections of the National and University Library in Zagreb (*Riznica riječi Tonka Maroevića u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu*).

Riznica riječi Tonka Maroevića

u Nacionalnoj
i sveučilišnoj
knjižnici
u Zagrebu

Poštovani Jorge Luis,
smrti i tvoju neumjerenu
preuzme, ponajprije te
djelić dosuđene ti vje
riječi žive kad ih ljude
napasti da ti se obrati
pratitelj, kao snjehar
ništa manje svjestan da
i da suo ulančani u niz
"vječnog vraćanja istog
isto sve slabije, svje
da se pretvori u sasvim
Kako bilo, sada si
Vergila, Montaignea i K
Hvala ti što si me uput
voj rasbarušenoj travi
što si podjednaku pažnj
si se znao gubiti u nes

NACIONALNA I
SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU

Naslovna stranica bibliografije radova akademika Tonka Maroevića *Riznica riječi Tonka Maroevića u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.* / The bibliography honouring the legacy of the Fellow of the Croatian Academy of Sciences and Arts Tonko Maroević (1941-2020) in the NSK collections (*Riznica riječi Tonka Maroevića u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.*)

Bibliography and exhibition featuring Tonko Maroević's legacy in NSK collections

On 24 February 2022, the National and University Library in Zagreb (NSK) organised and hosted a programme spotlighting the legacy in its collections of Tonko Maroević (1941-2020), the outstanding Croatian writer, art historian and Fellow of the Croatian Academy of Sciences and Arts.

Considering that the Library holds more than 1,450 works by Maroević, the exhibition highlighting the bibliography of these works managed to present only a small segment of that rich oeuvre.

Among other valuable items, the exhibition featured photographs documenting some of the Library's many programmes that Maroević participated in, Maroević's portraits in the Library's Print Collection sketched by Predrag Goll (1931-2016) and his letter to the canonical 20th-century writer Jorge Luis Borges.

The bibliography includes Maroević's books, conference and research papers, texts published as part of exhibition catalogues, print portfolios and poetry collections.

Jasenka Zajec

Fotografije/Photos by: Sonja Hrelja

Trideset tri sveska *Encyclopédie ou Dictionnaire raisonné des Sciences, des Arts et des Métiers* pohranjena u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu

Trideset tri sveska enciklopedije *Encyclopédie ou Dictionnaire raisonné des Sciences, des Arts et des Métiers* (Enciklopedija ili sistematski rječnik znanosti, umjetnosti i zanata) urednika Denisa Diderota i Jeana le Ronda d'Alemberta pohranjena su u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u sklopu suradnje s Francuskim institutom u Hrvatskoj.

Enciklopedija je vlasništvo Francuskoga instituta u Hrvatskoj te je u razdoblju između dvaju svjetskih ratova bila smještena u prostoru Instituta u Zagrebu. Nakon što je dio svezaka jedno vrijeme bio pohranjen u Njemačkoj (deset), a ostatak u Francuskoj (dvadeset tri), u povodu obilježavanja stote obljetnice Instituta tijekom 2021. godine organiziran je povratak izvornoga primjerka *Enciklopedije* u Hrvatsku. Građa je stigla u Hrvatsku i predana na pohranu u Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu u dvama navratima, i to 10. kolovoza i 4. studenoga 2021. godine. Od 33 svezaka, 17 su svezaka tekstovi koji su objavljeni u razdoblju od 1751. do 1772., 12 su svezaka ilustracije – *Recueil de planches, sur les sciences, les arts liberaux, et les arts mécaniques avec leur explication* objavljene od 1762. do 1772. i četiri su dodatka – *Supplement à Encyclopédie ou Dictionnaire raisonné des*

Sciences, des Arts et des Métiers objavljena od 1776. do 1777. godine.

Riječ je o jednoj od najpoznatijih enciklopedija, a namjera Denisa Diderota i Jeana le Ronda d'Alemberta koji su uredili *Enciklopediju* bila je prikupiti i organizirati cjelokupno svjetsko znanje. Uz urednike bilo je više od 130 autora priloga, među kojima su i brojna istaknuta imena kao što su André le Breton, Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau i Voltaire.

Nakon što su svesci dostavljeni u Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu, preuzeli su ih stručnjaci njezina Odjela zaštita i pohrana radi pregleda i utvrđivanja stanja. Izrađeni su detaljni zapisnici s ilustracijama i opisom stanja svakoga pojedinog sveska te preporuke za trajnu pohranu u odgovarajućim sigurnosnim i mikroklimatskim uvjetima. Ako na nekim svescima budu potrebni konzervatorsko-restauratorski radovi, opseg radova utvrdit će se naknadno. Plan kao i pojedinsti potrebnih restauratorskih zahvata dogovoriti će se u suradnji s Institutom i Odjelom za arhivu francuskoga Ministarstva Europe i vanjskih poslova čiji su stručnjaci već restaurirali dio svezaka pohranjene *Enciklopedije*.

Ilustracija iz sveska *Recueil de planches, sur les sciences, les arts liberaux, et les arts mécaniques avec leur explication*. / An illustration from *Recueil de planches, sur les sciences, les arts liberaux, et les arts mécaniques avec leur explication*, one of the volumes of *Encyclopédie*, the 18th-century French encyclopaedia.

Svi svesci čuvat će se u Zbirci rukopisa i starih knjiga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Cjelovita dokumentacija o njihovu stanju nalazit će se u Odjelu zaštita i pohrana.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu u svojem fondu ima dva izdanja ove *Enciklopedije* po 15 svezaka, a *Enciklopedija* je dostupna i *online* u sklopu projekta *ARTFL* na e-adresi <https://encyclopedia.uchicago.edu/node/16>.

Povratak *Enciklopedije* u Hrvatsku pridonijet će jačanju bilateralne kulturne suradnje hrvatskih i francuskih suradnika. Planiraju se brojne zajedničke aktivnosti, a uz pohranu i moguću restauraciju Francuski institut u Hrvatskoj i Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu sudjelovat će u vrjednovanju i predstavljanju enciklopedije *Encyclopédie ou Dictionnaire raisonné des Sciences, des Arts et des Métiers* u sklopu znanstvenih, kulturnih i edukativnih manifestacija u Hrvatskoj.

Zapisnik o pohrani enciklopedija u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 4. studenoga 2021. godine potpisale su: glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prof. dr. sc. Ivanka Stričević i ravnateljica Francuskoga instituta u Hrvatskoj Estelle Halimi. / The signing of the record of acceptance by the National and University Library in Zagreb (NSK) of the thirty-three volumes of *Encyclopédie*, the 18th-century French encyclopaedia, from the French Institute in Croatia by the Library's Director General Dr Ivanka Stričević (right) and the Institute's Director Estelle Halimi (left). National and University Library in Zagreb, 4 November 2021.

NSK receives from French Institute in Croatia thirty-three volumes of *Encyclopédie*

In 2021, the National and University Library in Zagreb (NSK) received from the French Institute in Croatia thirty-three original volumes of *Encyclopédie, Ou Dictionnaire Raisonné Des Sciences, Des Arts Et Des Métiers*, the 18th-century French encyclopaedia and one of the principal works of the Age of Enlightenment. The valuable material is now part of the Library's Manuscripts and Old Books Collection, while extensive documentation recording its condition and all the related details will be kept at the NSK Preservation and Storage Department.

The activities planned regarding the stored treasure will contribute to the strengthening of cooperation between the two institutions and, potentially and desirably, between other Croatian and French cultural institutions as well. Apart from the repair and conservation of the volumes, these activities will also focus on the assessment and promotion of the Encyclopaedia as part of research initiatives and cultural and educational programmes in Croatia.

Suradnja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i *Večernjega lista* na zapaženim programima u 2021. godini

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu ostvarila je u 2021. godini uspješnu suradnju s *Večernjim listom* na nekoliko zapaženih projekata – izložbi *Sloboda se njegovim imenom zove*, božićnoj kampanji *Tradicija dobrih želja*, međunarodnoj konferenciji *Solidarnost u kulturi – zaštita kulturne baštine u kriznim uvjetima* te projektu *Podcast u Digitalnom laboratoriju NSK*.

Večernji list aktivno prati programe i projekte Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, a dosadašnja uspješna suradnja ojačana je upravo u 2021. godini kada je *Večernji list* kao suorganizator dao znatan doprinos ostvarenju izložbe *Sloboda se njegovim imenom zove* za koju je osigurao dio građe – fotografije hrvatskih fotoreportera koji su pratili stradanje Vukovara 1991. godine te tematski prigodne naslovnice svojih izdanja. Priredili su i specijalno izdanje *Vukovar* koje je podijeljeno sudionicima svečanoga otvorenja izložbe kao i posjetiteljima izložbe te su organizirali oglašivačku kampanju na televiziji, radiopostajama i u suradničkim medijima, što je rezultiralo i značajnom promidžbom izložbe u javnosti.

U suradnji s *Večernjim listom* na kampanji Knjižnice *Tradicija dobrih želja* uoči božićnih blagdana omogućena je uz izdanje ovih novina podjela prekrasnih čestitaka hrvatskim građanima s motivima iz fonda Grafičke zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. U tu svrhu *Večernji list* izradio je gotovo 30 000 primjeraka čestitaka, a ovu božićnu priču pratili su zanimljivim člancima i videozapisom o jedinstvenim čestitkama iz fonda Grafičke zbirke te oglašivačkom kampanjom u *Večernjem listu* i drugim medijima.

Objavom članaka i reportažama u svojim izdanjima dali su i znatan doprinos promidžbi međunarodne konferencije *Solidarnost u kulturi – zaštita kulturne baštine u kriznim uvjetima*, projekta *Podcast u Digitalnom laboratoriju NSK* te programa *U srcu NSK – konzervatori-restauratori na djelu*.

Višegodišnja će se uspješna suradnja u promidžbi kulture i znanosti Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i *Večernjega lista* nastaviti, a jedan je od novih zajedničkih programa virtualna izložba *Hrvatski velikani*.

Glavni urednik *Večernjega lista* Dražen Klarić na svečanome otvorenju izložbe *Sloboda se njegovim imenom zove*. / Editor-in-chief of the *Večernji list* daily Dražen Klarić at the opening of the exhibition commemorating the battle of Vukovar, the most bitter armed conflict of the 1991-1995 Croatian Homeland War (*Sloboda se njegovim imenom zove*). National and University Library in Zagreb, 4 November 2021.

Zamjenik direktora marketinga *Večernjega lista* Andrej Ribičić, fotoreporter Mišo Lišanin, suautorica izložbe dr. sc. Sofija Klarin Zadravec, suautorica izložbe Maja Priselac, voditelj projekta zaštite autorskih prava i srodnih prava u agenciji Pixsell Siniša Hančić i suautor izložbe Hrvoje Špac na svečanome otvorenju izložbe *Sloboda se njegovim imenom zove*. / Deputy Head of Marketing at the *Večernji list* daily Andrej Ribičić, photojournalist Mišo Lišanin, National Library Affairs Assistant to NSK Director General Dr Sofija Klarin Zadravec, Public Relations Adviser at the NSK Marketing and Communications Section Maja Priselac, Copyright and Related Rights Consultant at Pixsell Siniša Hančić and Head of the NSK Homeland War Book Collection Hrvoje Špac at the opening of the exhibition commemorating the battle of Vukovar, the most bitter armed conflict of the 1991-1995 Croatian Homeland War (*Sloboda se njegovim imenom zove*, authored by Špac, Priselac and Dr Klarin Zadravec). National and University Library in Zagreb, 4 November 2021.

NSK cooperation with *Večernji list* daily in 2021

In 2021, the National and University Library in Zagreb (NSK) and the *Večernji list* daily successfully cooperated on several high-profile programmes – an exhibition marking the 30th anniversary of the battle of Vukovar, the most bitter armed conflict of the 1991-1995 Croatian Homeland War (*Sloboda se njegovim imenom zove*), the *New best wishes on good old Christmas cards 2021* campaign, the *Solidarity in culture: Heritage protection under conditions of crisis* international scientific conference and a project focusing on the development of the Library's podcast platform (*Podcast u Digitalnom laboratoriju NSK*).

The *Večernji list* daily, one of the leading newspapers and media brands in Croatia, has long been the Library's partner. The partnership particularly intensified

in 2021, when the daily acted as a co-organiser of the exhibition spotlighting Vukovar, a one of a kind city in the easternmost part of Croatia, both as the site of the most brutal and longest battle of the 1991-1995 Croatian Homeland War and as a centuries-old city boasting fascinating cultural heritage (*Sloboda se njegovim imenom zove*), for which occasion *Večernji list* provided the photographs of Croatian photojournalists and its front-pages documenting Vukovar's suffering in 1991.

This successful cooperation on the promotion of culture and science will continue, its next chapter being the preparation of a virtual exhibition presenting the greatest names of Croatia's cultural heritage (*Hrvatski velikani*).

Suradnja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Knjižnice „Ljudevit Gaj“ u Donjoj Lastvi

Na poziv predsjednika Hrvatskoga nacionalnog vijeća Crne Gore Zvonimira Dekovića, djelatnice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u razdoblju od 6. do 11. prosinca 2021. godine posjetile su Knjižnicu „Ljudevit Gaj“ u Donjoj Lastvi. U stručnome su posjetu bile rukovoditeljica Odjela zaštita i pohrana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu dr. sc. Dragica Krstić, konzervatorica restauratorica Odjela zaštita i pohrana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu Karmen Lečić, rukovoditeljica Odjela nabava i izgradnja zbirki Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu dr. sc. Vesna Golubović i viša knjižničarka Odjela nabava i izgradnja zbirki Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu dr. sc. Kristina Romić. Tijekom posjeta razgledale su prostor i građu Knjižnice te u skladu s pravilima knjižničarske struke započele njezino sređivanje radi očuvanja hrvatskoga jezika u Crnoj Gori kao jednoga od najznačajnijih sastavnica hrvatskoga identiteta na tome prostoru.

Povijest Knjižnice u Donjoj Lastvi seže u daleku 1922. godinu. Tada su Hrvati Donje Lastve sagradili zgradu koja je prvobitno nosila ime Hrvatska čitaonica, a u vrijeme kralja Aleksandra zgrada je oduzeta te je dobila naziv Jugoslavenski dom. Nakon Drugoga svjetskog rata ponovno je promijenila ime u Dom kulture „Josip Marković“. Naziv je dobila po jednome prvoborcu iz toga kraja, što pokazuje da su se mijenjanjem ideologija, mijenjala i imena/nazivi

kulturnih zgrada. Poslije velikoga potresa i oštećenja Doma 1979. preuzela ga je Hrvatska krovna zajednica „Dux Croatorum“ te ga obnovila 2011. godine. Zbirka knjiga koja se godinama razvijala i povećavala fond u sklopu prostora navedena Doma simbolično je nazvana imenom vođe hrvatskoga narodnog preporoda Ljudevita Gaja.

Danas je Knjižnica smještena u Domu kulture „Josip Marković“ i broji gotovo 6000 jedinica građe. Fond Knjižnice godinama je izgrađivan brojnim donacijama različitih kulturnih društava, ustanova i pojedinaca, a sadrži knjige hrvatskih te crnogorskih, srpskih i inozemnih autora, školsku literaturu za potrebe izvođenja hrvatske nastave i dr.

Budući da bi Knjižnica mogla djelovati kao iskonska poveznica ne samo između Republike Hrvatske i hrvatske nacionalne manjine u Crnoj Gori nego i kao poveznica između hrvatskoga i crnogorskoga naroda koji njeguju višestoljetne kulturne veze, potrebno ju je urediti po pravilima struke te pomoći hrvatskoj zajednici u ostvarenju cilja kako bi postala prepoznatljivo kulturno središte ova dijela Crne Gore.

Tijekom posjeta utvrđena je veličina prostora Knjižnice, dimenzija polica i njihov raspored za smještaj knjižne građe, izmjereni su mikroklimatski uvjeti, temperatura i vlažnost zraka te ispitana jačina svjetlosti, stanje knjižnične građe i njezin smještaj.

Djelatnice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u suradnji s Anom Vuksanović iz Donje Lastve, koja je uz druge poslove zadužena i za rad u Knjižnici, presložile su police, napravile odabir, izdvojile građu i popisale jedan dio građe iz fonda postojeće zbirke knjiga. / Senior Librarian at the NSK Acquisition and Collection Development Department Dr Kristina Romić, conservation specialist at the NSK Preservation and Storage Department Karmen Lečić and Head of the NSK Acquisition and Collection Development Department Dr Vesna Golubović providing on-the-spot professional assistance as part of an international cultural cooperation programme aimed at the preservation of the national identity of Croats in Montenegro. Ljudevit Gaj Library, Donja Lastva, Montenegro, 6 – 12 December 2021.

Prostor i mikroklimatski uvjeti nisu zadovoljavajući za održavanje postojeće zbirke knjiga i utemeljivanje Knjižnice, a knjižna je građa u relativno dobrom stanju očuvanosti. Međutim, zbog golemo broja jedinica i većih formata na pojedinim mjestima građa je nagomilana i postavljena u neodgovarajući položaj zbog čega može doći do njezina oštećenja.

Djelatnice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u suradnji s Anom Vuksanović iz Donje Lastve, koja je uz druge poslove zadužena i za rad u Knjižnici, presložile su

police, napravile odabir, izdvojile građu i popisale jedan dio građe iz fonda postojeće zbirke knjiga.

Popisano je 1018 jedinica građe, od čega 823 naslova knjiga i 909 primjeraka – 27 naslova časopisa i 109 svešćića. Izdvojeno je i 1412 jedinica i upakirano u 25 kartonskih kutija. Police su prebrisane krpom, građa je popisana te uredno vraćena i posložena na pripadajuće police. Kutije izdvojene građe označene su rednim brojevima te je napisan broj jedinica građe koju sadrže. Za potrebe zaštite sve su kutije osigurane papirnatom samoljepljivom trakom te, ovisno o potrebi, i pamučnom trakom.

Radi utemeljivanja uređene Knjižnice, a u skladu sa zakonskim propisima matične države i usustavljene u knjižnični sustav iste, uz novčanu i stručnu potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, u planu je program utemeljivanja cjelovite popisane zbirke ili Knjižnice koji treba provesti do kraja 2023. godine.

U stručnome su posjetu bile (slijeva nadesno) konzervatorica restauratorica Odjela zaštita i pohrana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu Karmen Lečić, rukovoditeljica Odjela nabava i izgradnja zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu dr. sc. Vesna Golubović, rukovoditeljica Odjela zaštita i pohrana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu dr. sc. Dragica Krstić i viša knjižničarka Odjela nabava i izgradnja zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu dr. sc. Kristina Romić. / Conservation specialist at the NSK Preservation and Storage Department Karmen Lečić, Head of the NSK Acquisition and Collection Development Department Dr Vesna Golubović, Head of the NSK Preservation and Storage Department Dr Dragica Krstić and Senior Librarian at the NSK Acquisition and Collection Development Department Dr Kristina Romić provided on-the-spot professional assistance as part of an international cultural cooperation programme aimed at the preservation of the national identity of Croats in Montenegro. Ljudevit Gaj Library, Donja Lastva, Montenegro, 6 – 12 December 2021.

International cultural cooperation programme aimed at preservation of national identity of Croats in Montenegro

From 6 to 11 December 2021, at the invitation of the President of the Croatian National Council of Montenegro Zvonimir Deković, the staff of the National and University Library in Zagreb (NSK) visited Ljudevit Gaj Library in Donja Lastva, Montenegro.

The Head of the NSK Preservation and Storage Department Dr Dragica Krstić, the Department's conservation specialist Karmen Lečić, Head of the NSK Acquisition

and Collection Development Department Dr Vesna Golubović and Senior Librarian at the Department Dr Kristina Romić reviewed the library's holdings and provided on-the-spot professional assistance with the organisation of resources in the library's collection in view of the need for the preservation of the Croatian language as one of the vital components of the national identity of Croats in Montenegro.

Darko Čižmek, dobitnik Nagrade Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 2020. godinu

{ Nagrada za djelatnika Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 2020. godinu dodijeljena je višemu konzervatoru tehničaru u Odjelu zaštita i pohrana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu Darku Čižmeku. Nagrada mu je uručena na svečanoj proslavi Dana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 22. veljače 2021. godine, a to je ujedno bio i povod da s njim i porazgovaramo.

Prije svega, čestitamo Vam na osvojenoj Nagradi Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 2020. godinu. Vjerujem kako je osobita čast dobiti nagradu ustanove u kojoj već godinama radite i za koju su Vas predložili upravo Vaše kolegice i Vaši kolege?

Prvo mi dopustite da čestitam ovogodišnjoj dobitnici Nagrade za djelatnika Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, gospođi Jasenki Zajec.

Poticajno je kada te kolegice i kolege s kojima radiš dugi niz godina predlože za ovakvu nagradu. Sretan sam i počašćen što sam prije mnogo godina postao dijelom naše male skupine u fotolaboratoriju. Predivno je spoznati koliko te kolege cijene i podupiru u radu. Zahvaljujem kolegicama i kolegama iz fotolaboratorija što su me predložili za Nagradu za djelatnika Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

Koji je posao višega konzervatora tehničara fotografa u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu?

Malo tko zna da je fotolaboratorij u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu utemeljen 1939. godine kako bi se zaštitila vrijedna i osjetljiva građa te započelo uzastopno snimanje zaštitnih preslika izvornika. Od tada pa do danas opseg se posla povećao. Naš je primarni posao zaštitno snimanje vrijedne knjižnične građe analognim ili digitalnim putem, a osim toga, snimamo i knjižničnu građu za potrebe konzerviranja restauriranja, i to zatečeno stanje svake jedinice prije početka konzervatorsko-restauratorskih radova, ponekad i tijekom radova, te obavljamo istraživačka snimanja u području ultraljubičastoga i infracrvenoga zračenja. Na kraju se za svaku jedinicu snime promjene koje su nastale nakon izvedenih konzervatorsko-restauratorskih radova.

Autor fotografije / Photo by: Renata Belančić.

Nagrada za djelatnika Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 2020. godinu dodijeljena je višemu konzervatoru tehničaru u Odjelu zaštita i pohrana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu Darku Čižmeku. / Senior Conservator at the NSK Preservation and Storage Department Darko Čižmek, the winner of the 2020 National and University Library in Zagreb Award, in the category for the Library's employees.

Od 2003. godine fotografiram raznovrsna događanja u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu kao i za potrebe vizualnoga identiteta na našoj mrežnoj stranici te objava na našem Blogu ili profilu Knjižnice na Facebooku. Naš je golem doprinos i ilustracijama za časopis *Glas NSK*. Uspješno sudjelujemo u pripremi reizdanja i pretisaka važnih djela hrvatske književnosti. Izrađujemo i snimke za izradbu plakata ili preslika za brojne monografije. Sudjelujemo u brojnim projektima Knjižnice, među kojima je i IFLA-in nagrađeni projekt *Pozdrav iz Zagreba* za koji sam snimao današnji izgled gradskih ulica i trgova prema vizurama na starim razglednicama.

Posao je višega konzervatora tehničara fotografa u Knjižnici doista raznolik te zahtijeva širok raspon fotografskih znanja i vještina.

Koji su Vam planovi za budućnost? Ostajete li u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu ili ćete svoj profesionalni put nastaviti u nekome drugom području?

Tijekom svojega radnog vijeka u Knjižnici već sam se profesionalno razvijao u više smjerova, prateći razvoj tehnologije i potrebe posla. S obzirom na ubrzani razvoj tehnologije i dostupnost sadržaja Knjižnice na mrežnim platformama, vjerujem kako postoji još puno prostora za razvoj, napredovanje i učenje novih vještina u sklopu Knjižnice. Budućnost je na mladim ljudima i nadam se da će nastaviti tamo gdje smo mi stali.

Autor fotografije / Photo by: Sonja Hrelja.

Tijekom svojega radnog vijeka u Knjižnici Darko Čižmek profesionalno se razvijao u više smjerova, prateći razvoj tehnologije i potrebe posla. / During his career at the National and University Library in Zagreb (NSK), Darko Čižmek has undergone extensive professional development, keeping abreast of technological developments and changing requirements in the field of heritage imaging.

Darko Čižmek, winner of 2020 *National and University Library in Zagreb Award for NSK staff*

The 2020 *National and University Library in Zagreb Award*, in the category singling out the Library's outstanding and most dedicated employees, was presented to Senior Conservator at the Library's Preservation and Storage Department Darko Čižmek, who received the accolade on 22 February 2021, at the celebration of the 2021 National and University Library in Zagreb Day, which occasion was an ideal opportunity for an interview with him.

In the interview, Čižmek pointed out that it was inspiring to be nominated for such a prestigious award by one's longstanding colleagues. Happy and honoured to be part of the Library's small team of photographers for quite a long time, he was touched to learn how much his colleagues appreciate and support him in his work. Presenting in greater detail his job as a senior conservator and cultural heritage imaging specialist, Čižmek also brought to our attention detailed knowledge and a wide range of skills in the field of photography that it requires.

Dr. sc. Ljiljana Sabljak, dobitnica Nagrade Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 2020. godinu

{ Nagrada Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za znatan doprinos razvoju hrvatskoga knjižničarstva u cjelini za 2020. godinu pripala je knjižničarskoj savjetnici dr. sc. Ljiljani Sabljak. Nagrada je i njoj uručena na svečanoj proslavi Dana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 22. veljače 2021. godine, a to je ujedno bio i povod da s njom i porazgovaramo.

Na svečanoj proslavi Dana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 2021. godine uručena Vam je Nagrada Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za značajan doprinos razvoju hrvatskoga knjižničarstva u cjelini. Što za Vas predstavlja ovo priznanje?

Nagrada Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu veliko mi je priznanje jer je struka prepoznala moj rad kao doprinos razvoju hrvatskoga knjižničarstva u cjelini. Nagradu sam primila s ponosom jer dolazi kolegijalno od struke nakon dugogodišnje suradnje. Bilo mi je veliko zadovoljstvo i izazov raditi na različitim zajedničkim programima i projektima te se i ubuduće nadam takvim mogućnostima.

Kada se čita Vaš životopis, može se naslutiti sva složenost knjižničarske struke kao i njezini dosezi. Osobitu pozornost privlači podatak o tome koliko ste se bavili ljekovitošću knjiga i čitanja. Je li biblioterapija u Hrvatskoj dovoljno zastupljena i konzultirana kao osvjedočena praksa?

S biblioterapijom sam se susrela u drugoj polovici 70-ih godina 20. stoljeća i tada sam s tom temom magistrirala nakon velikoga istraživanja učinka procesa biblioterapije

na srednjoškolicima te njihovu odnosu prema čitanju i lektiri. Već je samo čitanje ljekovito, to znaju mnogi čitači koji će vam reći kako im je određena knjiga pomogla u određenome trenutku. Tada je preporučuju i drugima, a upravo sam to osjetila na sebi vlastitim čitanjem u najranijoj dobi. Prvobitne metode koje sam koristila bile su američke, a upoznala sam ih i usvojila od kolegica i kolega u IFLA-i (*International Federation of Library Associations*), međunarodnoj udruzi knjižničara, te IRA-i (*International Reading Association*), međunarodnoj udruzi za promicanje čitanja i pismenosti. Devedesetih godina 20. stoljeća radila sam na bitnome UNICEF-ovu projektu *Korak po korak do oporavka s izbjeglicama, braniteljima i ratnim stradalnicima* širom Republike Hrvatske. Tih sam godina boravila u Izraelu na edukaciji i usvojila metode najpoznatije biblioterapeutkinje Ofre Ayalon. Provodili smo edukativne radionice za knjižničare, nastavnike i odgajatelje, psihologe i pedagoge s prof. dr. Árpádom Baráthom i drugim stručnjacima. Tada je i biblioterapeutkinja Ofra Ayalon održala nekoliko radionica u Zagrebu. Otada koristim izraelske metode koje su osuvremenjena nadogradnja američke biblioterapije.

Nakon niza iskustava s različitim dobnim skupinama, kao što su djeca, mladi, starije osobe, zatvorenici, bolesnici, osobe s posebnim potrebama, štíćenici domova za odgoj i dr., doktorirala sam na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu s temom *Utvrđivanje potreba i uspješnosti provođenja posebnih programa poticanja čitanja u narodnim knjižnicama*. Naravno, ti posebni programi jesu složeni razvojni procesi čitanja, a biblioterapiju volim zvati vođeno čitanje zato što vodim razvojne radionice, kreativne biblioterapije, a ne kliničke.

Dugo se godina biblioterapija borila za priznanje i svoje mjesto u našem društvu, osobito kada je riječ o vođeno-

Nagrada je dr. sc. Ljiljani Sabljak uručena na svečanoj proslavi Dana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu održanoj 22. veljače 2021. godine. / Dr Ljiljana Sabljak (second right) received the 2020 National and University Library in Zagreb Award for longtime prominent Croatian library professionals at the celebration of the 2021 NSK Day. National and University Library in Zagreb, 22 February 2021.

me čitanju, odnosno rekreativnoj, razvojnoj biblioterapiji samopomoći. Danas je situacija znatno bolja nego 70-ih godina 20. stoljeća kada sam s mukom biblioterapiju uvodila u naše stručne i znanstvene krugove. Poslije UNICEF-ova projekta *Korak po korak do oporavka* i međunarodnoga priznanja Nagrade Međunarodne čitateljske udruge IRA-e za inovacijski pristup poticanja čitanja u Dublinu 2001. godine zanimanje je poraslo i danas se proširilo među nastavnicima, psiholozima i osobito knjižničarima pa možemo reći da je njezin značaj prepoznat u našem društvu, premda još uvijek treba raditi na promicanju ljekovitoga utjecaja čitanja. Zato posebno podupirem proglašenje Godine čitanja 2021. i temu *Noći knjige* pod nazivom *Ljekovita moć knjige*.

Svoju profesionalnu karijeru izgradili ste oslanjajući se na područje narodnoga knjižničarstva. Što smatrate bitnim za njegov daljnji razvoj?

Narodne knjižnice mijenjaju svoju ulogu, knjižničara kao i odnos korisnika prema čitanju i knjižnici. Nova očekivanja od lokalnoga dnevnog boravka koji korisnici stalno preispituju dovode do interdisciplinarnosti i intermedijalnosti u njezinim programima kao i motivacijskih poticaja čitanja, odnosno provođenja posebnih programa promicanja čitanja. Socijalnom uključenosti, individualnim pristupom, redizajnom prostora i dr. možemo zaključiti da time narodne knjižnice uklanjaju teškoće u čitanju i potiču motivaciju za čitanjem. Zbog svoje uloge u lokalnoj zajednici narodne knjižnice imaju refleksiju i odgovor na sve dramatične preobrazbe društva, a o tome smo svjedočili u Domovinskome ratu kao i tijekom pandemije COVID-19. Za narodne knjižnice bitna je okrenutost prema korisnicima, i to individualnim pristupom i socijalnom uključenosti. Uvodili smo nove medije i tehnologiju potpore, sada treba uvesti korisnika kao „su-

bjekt koji čita“, što zahtijeva te razvija nove sposobnosti i kod korisnika i kod osoblja.

Koliko je za jednoga knjižničara bitno aktivno sudjelovanje u knjižničarskim udruženjima? Ili je to nešto što više koristi struci?

Za knjižničara je bitno aktivno sudjelovanje u radu knjižničarskoga udruženja jer preko rada u društvu može razvijati svoje sposobnosti, ali i „podijeliti“ svoja znanja programskim radom pojedinih komisija. To je dvosmjerno djelovanje jer inovacijama u radu razvija i struku. Iz osobnoga iskustva mogu reći kako mi je dugogodišnji rad u Hrvatskome knjižničarskom društvu i Hrvatskome čitateljskom društvu omogućio na hrvatskim i inozemnim konferencijama „odmjeriti“ vlastite snage i sposobnosti kao i dijeliti iskustva, a dala sam snažan poticaj za utemeljenje Komisije za čitanje HKD-a. Isto tako, pokrenula sam biblioterapiju, vođeno čitanje na IFLA-inim konferencijama i svojim radom u IFLA-inoj Sekciji za narodne knjižnice te bila programskim domaćinom iste Konferencije u Zagrebu 2016. godine.

Što biste poručili mladim kolegicama i kolegama koji tek skupljaju prva radna iskustva u hrvatskim knjižnicama?

Mladim kolegicama i kolegama koji tek skupljaju prva radna iskustva mogu poručiti da se uz svakodnevni predani rad u svojoj knjižnici svakako učlane i u Hrvatsko knjižničarsko društvo, pronađu utočište u okviru u kojem će razvijati svoje sposobnosti, koriste Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara pri NSK te da se stručnom literaturom i sudjelovanjem na stručnim i znanstvenim skupovima usavršavaju i podjele svoja postignuća s kolegicama i kolegama.

Dr Ljiljana Sabljak, winner of 2020 National and University Library in Zagreb Award for longtime prominent Croatian library professionals

The 2020 *National and University Library in Zagreb Award* for longtime prominent Croatian library professionals was presented to Dr Ljiljana Sabljak, who received the reward on 22 February 2021, at the celebration of the 2021 National and University Library in Zagreb Day, which occasion was an ideal opportunity for an interview with her.

Conveying her impressions of the award, Dr Sabljak explained that she accepted this accolade as a formal

recognition for her work and her contribution to the development of the library profession in Croatia, also emphasising her pride in its coming from the library professionals with whom she cooperated during many years. Recollecting the joys and challenges that marked her long and successful career, Dr Sabljak expressed her hope for new projects as opportunities for similar experiences in the future.

Jelena Paurić

Prof. dr. sc. Mirna Willer – poticateljica vrijednosti kao što su različitost, uključenost i jednakost

Svoju bogatu karijeru prof. dr. sc. Mirna Willer započela je radom u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, radeći na poslovima katalogizatora obveznoga primjerka i inozemne knjige kao systemska knjižničarka i knjižničarska savjetnica za kompjuterizaciju.

Već je tada uspješno obavila ugradnju hrvatskih kataložnih pravila u oblike UNIMARC-a za bibliografske i normativne podatke te je sudjelovala u njihovoj ugradnji u knjižnično-informacijski sustav Knjižnice. Od značajnih projekata u kojima je sudjelovala bitno je istaknuti projekt Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Sveučilišnoga računskog centra pod nazivom *Digitalni arhiv mrežnih publikacija: sustav za preuzimanje i arhiviranje obveznog primjerka hrvatskih mrežnih publikacija* na temelju kojega je uspostavljen današnji Hrvatski arhiv weba (HAW).

Svoj predani rad nastavila je 2007. godine prelaskom na Odjel za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru

i Odsjek za informacijske znanosti Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Tu je započela njezina akademska karijera tijekom koje se, osim znanstvenomu radu kao profesorica, posvetila neumornu radu sa studentima kojima je nesebično prenosila stečeno znanje i iskustvo te ih poticala na istraživanje i rješavanje problema kako bi tako mijenjali svoju struku u smjeru poboljšanja. Na Odjelu za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru radila je sve do umirovljenja 2018. godine.

Širok raspon interesa i područja djelovanja u knjižničarstvu potvrđuje i njezina opsežna bibliografija radova, rad na značajnim projektima, članstvo u mnogim profesionalnim udruženjima, uredništvo u časopisima te sudjelovanje u organizacijskim i programskim odborima međunarodnih znanstveno-stručnih skupova. Njezin dugogodišnji rad i doprinos poboljšanju knjižničarske djelatnosti prepoznalo je i Hrvatsko knjižničarsko društvo te joj je 2002. godine dodijelilo Kukuljevićevu povelju.

Mirna Willer autorica je dviju knjiga, i to *UNIMARC u teoriji i praksi*, 1996., i u suradnji s G. Dunsierom *Bibliographic Information Organization in the Semantic Web*, 2013., te čak 116 znanstvenih i stručnih članaka kao i mnogih prijevoda i redakcija knjiga i standarda.

S jedne strane područje zanimanja bili su joj temelji knjižničarske djelatnosti kao što su povijest i teorija abecednih autorsko-naslovnih kataloga i kataložnih pravila, razvoj međunarodnih bibliografskih standarda – oblika UNIMARC i ISBD-a te konceptualnih modela bibliografskih i autoriziranih podataka, a s druge strane vizi- onarski je uvijek gledala naprijed i koristila mogućnosti

Prof. dr. sc. Mirna Willer dala je opsežan doprinos u modernizaciji oblika UNIMARC. / Professor Mirna Willer made a major contribution to the modernisation of the UNIMARC format.

novih tehnologija u razvoju knjižničarstava te se tako posvetila razvoju digitalnih arhiva, bibliografskoj organizaciji informacija s posebnim osvrtom na staru građu i mrežne informacijske objekte, praćenju konvergencije baštinskih standarda, modela i kataložnih pravila kao i implementaciji bibliografskih podataka kao povezanih otvorenih podataka za semantički web.

Među njezin vizionarski rad svakako pripada pokretanje seminara *Arhivi, knjižnice, muzeji (AKM)* zajedno s kolegama istomišljenicima. Jedan od rezultata toga Seminara svakako je i *Razvoj nacionalnoga pravilnika za opis i*

pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima u novoj tehnologiji povezanih otvorenih podataka.

Najviše priznanje za svoj rad dobila je 2020. godine, kada joj je dodijeljena počasna zahvalnica i međunarodno priznanje *IFLA Scroll of Appreciation*, koje dodjeljuje IFLA-in Upravni odbor na svojoj Generalnoj skupštini pojedincima koji su dali poseban doprinos IFLA-i zauzetošću u različitim stručnim tijelima te se istaknuli promicanjem IFLA-inih vrijednosti kao što su različitost, uključenost i jednakost.

IFLA Scroll of Appreciation

In grateful recognition to:

Mirna Willer

for her distinguished and extensive contribution to IFLA and global cataloguing standards, in particular for her work on the modernisation of UNIMARC, and innovation in technical standards.

Prof. dr. sc. Mirna Willer dobitnica je počasne zahvalnice i međunarodnoga priznanja *IFLA Scroll of Appreciation* 2020. godine. / Professor Mirna Willer, a 2020 recipient of IFLA Scroll of Appreciation, awarded by the International Federation of Library Associations and Institutions.

Professor Mirna Willer: Brilliant career marked by fostering diversity, inclusion and equality

Professor Mirna Willer started her long and successful professional career at the National and University Library in Zagreb (NSK), where she first worked on the cataloguing of titles arriving at the Library by way of legal deposit and of foreign titles, then as a systems librarian and finally as the Library's adviser on computerisation. It was already then that she successfully integrated the Croatian cataloguing standards into the UNIMARC formats for bibliographic and authority data and took part in the integration of these standards and formats into the Library's information system.

In 2007, she continued her professional work at the Department of Information Sciences of the University of Zadar and the same department at the Josip Juraj Strossmayer University of Osijek. The academic career that she started then was marked by dedication to research and always being available to her students, to whom she selflessly passed her insights and experience until her retirement in 2018.

Velimir Deželić st. (1864. – 1941.) – vizionar i predvodnik hrvatskoga knjižničarstva prvih desetljeća 20. stoljeća

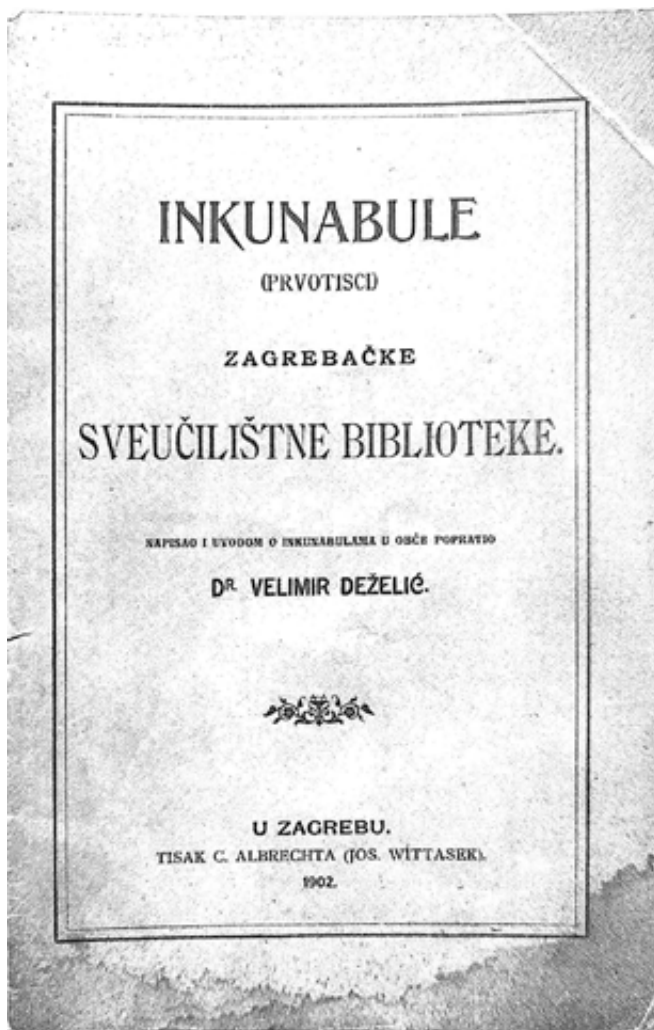
Početak 2021. godine obilježena je 80. obljetnica smrti dr. Velimira Deželića starijega, što je izvrsna prigoda da se prisjetimo toga velikana hrvatske kulture, a posebno knjižničarstva. U svoje vrijeme Velimir Deželić st. bio je ustanova u hrvatskoj kulturi koji je svojim bogatim doprinosom i javnim djelovanjem zadužio mnoge naraštaje koji su došli nakon njega. Bio je književnik, publicist, prevoditelj i leksikograf, a kako je on volio istaknuti, prije svega, knjižničar. Knjižničarstvo je osjećao i živio kao svoj životni poziv, a sve ostalo bile su dodatne aktivnosti i djelatnosti.

Rodio se u Zagrebu 1864. godine kao sin Đure Stjepana Deželića, uglednoga zagrebačkog senatora. Nakon završene gimnazije u Zagrebu školovanje je nastavio na studiju medicine u Beču, gdje je usporedno slušao predavanja iz povijesti i književnosti. Napustivši medicinu, 1888.

vratio se u Zagreb, gdje je studirao prirodne znanosti, a 1896. godine doktorirao je biologiju.

Rad u knjižničarstvu započeo je 1893. godine kao honorarni pomoćnik u Kraljevskoj sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, gdje je tadašnjemu sveučilišnom knjižničaru i ravnatelju Ivanu Kostrenčiću pomagao oko preuzimanja Gajeve knjižnice. Pokazavši marljivost i široko obrazovanje, vrlo brzo stupio je u službu Kostrenčićeva zamjenika, a nakon Kostrenčićeva umirovljenja 1911. godine postavljen je za ravnatelja Knjižnice.

Još kao knjižničar radio je u čitaonici za rukopise i stare knjige te pomagao u uređenju zbirke prvotiska koju je prvi stručno uredio te objavio njezin katalog. Kao ravnatelj radio je na dovršetku projekta izgradnje nove zgrade Knjižnice na Marulićevu trgu zajedno s arhitektom Lubyńskim. Preseljenje u novu namjenski izgrađenu zgradu 1913. godine bila je izvrsna prilika Deželiću da temeljito reorganizira i osuvremeni poslovanje knjižnice, ponajprije uvođenjem pisanih strojeva za izradbu kataloga na listićima te uvođenjem novoga sustava signiranja po *numerusu currensu*, nakon čega je čitavi fond presigniran. Nakon preseljenja Deželić je osuvremenio službu za korisnike te uspio dovršiti izradbu suvremenoga javnog abecednog i stručnoga kataloga ukupnoga fonda. Za potrebe izradbe abecednoga kataloga izradio je i prva pisana kataložna pravila za Knjižnicu, a za stručni katalog izradio je novi raspored struka. Jednim od svojih najvećih uspjeha u životu Deželić je smatrao sklapanje ugovora s Prvostolni-

Naslovna stranica Zbirke inkunabula dr. Velimira Deželića starijega.

Iz: Dr. Velimir Deželić stariji (1864. – 1941.) / Đuro Deželić, Dora Sečić, Milovan Petković ; [prijevod sažetka na engleski Sonia Bičanić i Ivan Mirnik, na njemački Dora Sečić]. Zagreb : Družba Braća Hrvatskoga Zmaja : Hrvatski državni arhiv : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2002./ The title page of a 1902 work by Dr Velimir Deželić Snr (*Inkunabule (prvotisci) zagrebačke Sveučilišne biblioteke*). Zagreb: C. Albrecht (Jos. Wittasek)). Source: Deželić, Đ., *Dr. Velimir Deželić stariji: (1864. – 1941.)*. Zagreb: Družba "Braća Hrvatskoga Zmaja", Hrvatski državni arhiv, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2002, p. 281.

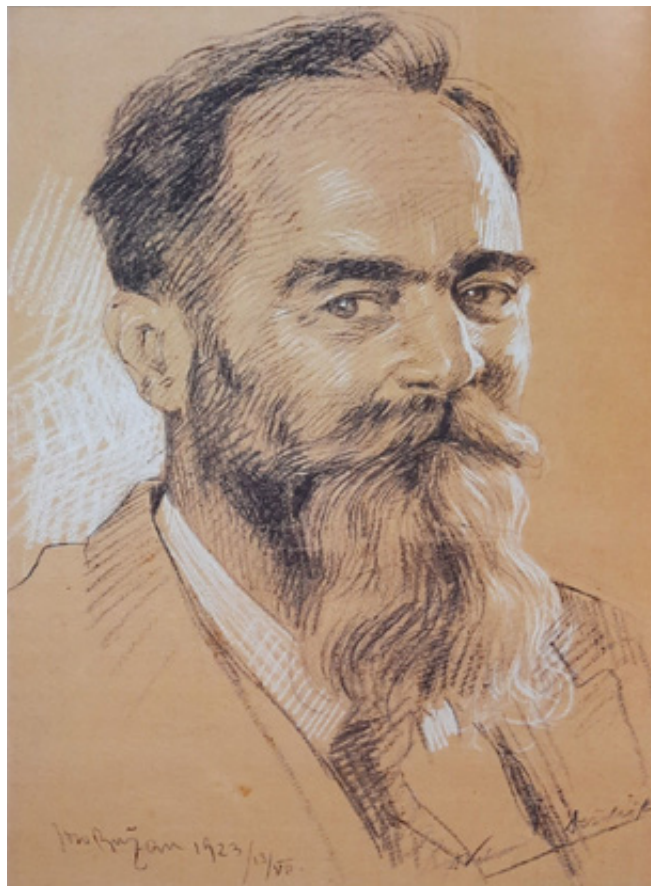
com zagrebačkoga kaptola o pohranjivanju Metropolitan-ske knjižnice u novu zgradu Knjižnice, čime je Metropolitana spašena od propadanja.

Osim što je utabao put kojim se će se Sveučilišna knjižnica uzdići te postati i hrvatska nacionalna knjižnica, uspostavio je i temelje Knjižnice slobodnoga i kraljevskoga grada Zagreba, danas Knjižnice grada Zagreba, koju je utemeljila Družba *Braća Hrvatskoga Zmaja* 1907. godine u kuli nad Kamenitim vratima.

Doprinos hrvatskoj kulturi daje i radom u Družbi *Braća Hrvatskoga Zmaja*, čiji je i utemeljitelj, ali i kao aktivni član Matice hrvatske i Društva hrvatskih književnika, te kao urednik književnoga časopisa *Prosvjeta*.

Zbog političkih previranja pred kraj radnoga vijeka premješten je na mjesto knjižničara u Zemaljski arhiv, gdje je i završio svoj radni vijek. I nakon umirovljenja ostao je u knjižničarstvu, što najbolje svjedoči njegovo predsjedanje Prvom kongresu jugoslavenskih bibliotekara 1931. godine.

Ne treba zaboraviti kako je Deželić bio jedan od naših glavnih katoličkih laika koji je svoju duboku kršćansku religioznost pretvorio u konkretnu zauzetost tako što je, između ostaloga, sudjelovao u radu mnogih katoličkih kongregacija i udruga, a sve radi duhovne i intelektualne izgradnje našega naroda te širenja obrazovanja i borbe za socijalnu pravdu kao i pravednije društvo utemeljeno na kršćanskim vrijednostima.

Portret dr. Velimira Deželića starijega (1923.), višebojna kreda.

Iz: Dr. Velimir Deželić stariji (1864. – 1941.) / Đuro Deželić, Dora Sečić, Milovan Petković ; [prijevod sažetka na engleski Sonia Bičanić i Ivan Mirnik, na njemački Dora Sečić]. Zagreb : Družba *Braća Hrvatskoga Zmaja* : Hrvatski državni arhiv : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2002. / A 1923 coloured chalk portrait of Dr. Velimir Deželić Sr (Portret dr. Velimira Deželića starijeg) by Joso Bužan. Source: Deželić, Đ., *Dr. Velimir Deželić stariji: (1864. – 1941.)*. Zagreb: Družba "Braća Hrvatskoga Zmaja", Hrvatski državni arhiv, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2002, p. 162.

Velimir Deželić Sr: Early 20th-century Croatian visionary and library leader

The 80th anniversary of the death of Velimir Deželić Sr in 2021 was an excellent opportunity for commemorating this great of Croatian culture, especially when it comes to librarianship. During his life Dr Deželić was a leading authority in Croatian cultural affairs and his great contribution and dedicated work in the sphere of culture spawned an invaluable legacy for which many generations until the present day are indebted to him. He was a writer, columnist, translator, lexicographer, but above all, as he himself liked to point out, he was a librarian.

Dr Deželić started his career as a librarian in 1893, as a part-time assistant to Ivan Kostrenčić, the then Director General of the Royal University Library in Zagreb, the forerunner of today's National and University Library in Zagreb (NSK), with whom he worked on the inclu-

sion in the Library's collections of the library of Ljudevit Gaj, the notable leader of the Illyrian movement, the 1835-1848 Croatian national revival campaign. Soon afterwards he took up the post of Kostrenčić's deputy and after Kostrenčić's retirement, in 1911, became the Library's Director General. Particularly standing out among his many achievements is the cataloguing of the Library's incunabula and his cooperation with the notable art nouveau Croatian architect Rudolf Lubynski on the planning of the Library's 1913-1995 building, the first in the Slavic south erected specifically for the purpose of housing a (national) library. Regardless of his success in all his activities and spheres of professional interest, Dr Deželić considered his work as a librarian his true calling.

Nela Marasović

Fotografije / Photos by: Sonja Hrelja

Homage Sonji Avalon

U veljači 2021. godine u 74. godini života napustila nas je naša draga kolegica Sonja Avalon. Cijeli radni vijek provela je radeći u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Godine 2012. odlazi u mirovinu. Bila je svakako jedna od najosebujnijih osoba knjižničarskih krugova u Hrvatskoj u posljednjih nekoliko desetljeća, slobodno možemo reći zaštitno lice Knjižnice. Iako je devet godina bila u mirovini, njezin glas i neosporan smisao za humor i dalje su odzvanjali hodnicima Knjižnice. Radovali smo se njezinim dolascima jer smo znali da će dan tada biti sve samo ne uobičajen.

Sonja Avalon rođena je 1947. godine u Bilama pokraj Crikvenice. U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu počela je raditi 1974. godine kao mlada knjižničarka – pripravnica. Tijekom rada u Knjižnici nastavila je prije prekinuto školovanje na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, studij komparativne književnosti i

talijanskoga jezika, koje je završila 1988. godine, postavši profesorica komparativne književnosti i talijanskoga jezika. Njezina elokventnost, stručnost te vrlo izražene socijalne vještine pridonijele su da 1995. godine bude imenovana voditeljicom Odjela nabava u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Taj je posao obavljala sve do odlaska u mirovinu te je u nakladničkom svijetu Hrvatske, ali i šire, postala prepoznatljivo i cijenjeno ime.

Tijekom svojega rada u Knjižnici sudjelovala je u brojnim projektima u području informacijsko-komunikacijskih znanosti te je tako njihovim rezultatima dala dodanu vrijednost svojim vrsnim poznavanjem hrvatskoga i svjetskoga nakladništva. Bila je i članica programskih odbora na brojnim stručnim skupovima i konferencijama. Golem doprinos dala je i u Hrvatskome knjižničarskom društvu u kojem je bila aktivna i nakon odlaska u mirovinu. Znanje i iskustvo koje je tu dijelila bilo je neprocjenjivo.

Sonja Avalon bila je svakako jedna od najosebujnijih osoba knjižničarskih krugova u Hrvatskoj u posljednjih nekoliko desetljeća, slobodno možemo reći zaštitno lice Knjižnice. / Sonja Avalon (1947-2021), a remarkable professional in Croatian library circles over the last few decades and a sort of a brand ambassador for the National and University Library in Zagreb throughout her career.

Uvijek su je zanimali i intrigirali odnosi u Knjižnici. Često ih je tako dramatično znala prepričavati da biste stekli dojam da se je riječ o najvažnijoj stvari na svijetu, o nekoj teoriji zavjere koju treba što prije riješiti jer će inače svijet propasti. To je radila na tako šaljiv način te je uživala što svojom osobnošću i ponekad nesvjesnim smislom za humor može uveseljavati ljude oko sebe. Bila je stvarno

posebna i u privatnome i u profesionalnome smislu. Drago nam je što je bila dio našega poslovnog, a često i privatnoga života.

S radošću ćemo je se sjećati i svaka pomisao na nju izmamit će nam osmijeh na lice jer ona drukčije ne bi htjela.

Tijekom svojega radnog vijeka Sonja Avalon bila je sudionica brojnih stručnih skupova i konferencija kao i članica programskih odbora. / Sonja Avalon (second row, second right), a remarkable professional in Croatian library circles over the last few decades, was a prominent name in the organisation of numerous symposia and conferences throughout her career.

In memory of Sonja Avalon

In 2021, the Croatian library community lost one of its long-standing leading professionals, Sonja Avalon, whose passing away at the age of 74 hit particularly hard the National and University Library in Zagreb (NSK). Having spent her entire professional career working at the Library, the crown of her professional achievements was her successful work as the Head of the Library's Acquisition and Collection Development Department, in which position she worked from 1995 until her retirement, in 2012. Her professional competence and remarkable social skills, combined with her great elo-

quence and unique personality, made her one of the most outstanding names in Croatian library circles and a sort of the Library's brand ambassador, which she remained even after going into retirement. We looked forward to her visits, during which we enjoyed her sense of humour and all the qualities that made her unique, both as a professional and a human being. We feel privileged to have had the opportunity to work and be friends with her and will keep alive the memory of her, with every thought of Sonja bringing smile to our faces, exactly as she would want it.

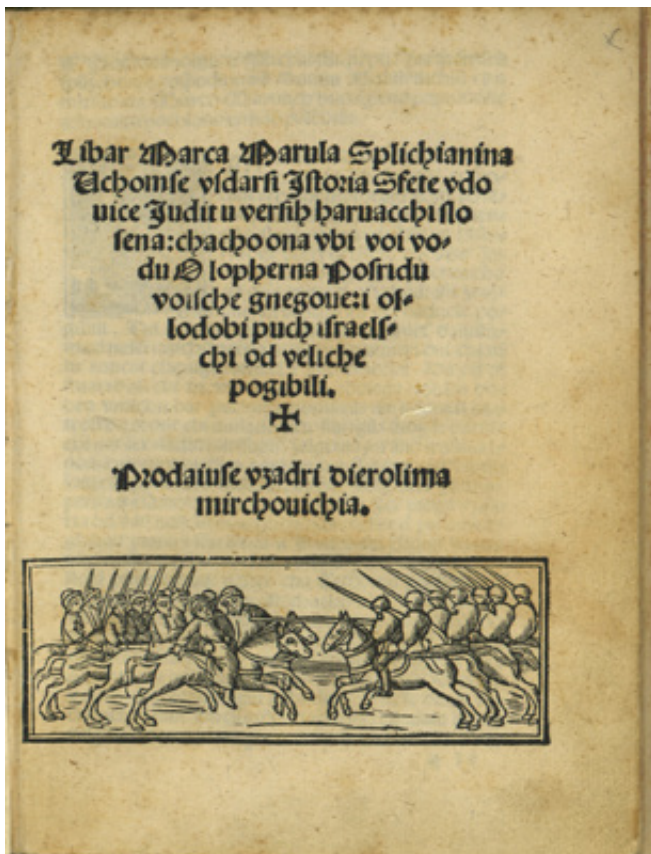
dr. sc. Irena Galić Bešker

Pola tisućljeća Marulićeva spjeva o hrabroj betulijskoj udovici

Ep *Judita* Marka Marulića tiskan je 22. travnja 1521. godine, dvadeset godina nakon što je napisan. Pola tisućljeća njegova tiskanja, obilježeno 2021. godine, prigoda je za prisjećanje i na svekoliki književni opus Marka Marulića, „oca hrvatske književnosti“. Rođeni Splitsanin, Marko Marulić (1450. – 1524.) gotovo je cijeli život proveo u rodnome gradu ako ne računamo njegove godine studijskoga boravka u Padovi. Za života je pripadao splitskomu humanističkom krugu, a iza sebe ostavio je povelik broj književnih djela na hrvatskome i latinskome jeziku.

Spjev *Judita*, napisan hrvatskim jezikom i splitskom čakavštinom Marulićeva vremena, prvi je put objavljen 22. travnja 1521. godine. Za autorova života objavljeno je prvo (1521.), drugo (1522.) i treće (1523.)¹ izdanje. Četvrto je izdanje objavljeno 1586., a peto 1627. godine. Prvih pet izdanja objavljeno je u Veneciji, jednome od tadašnjih središta europskoga tiskarstva. Nakladnik prvih

¹ U kolofonu je otisnuta godina 1522., no riječ je zapravo o 1523. godini jer je godina *more Veneto* započinjala 1. ožujka.

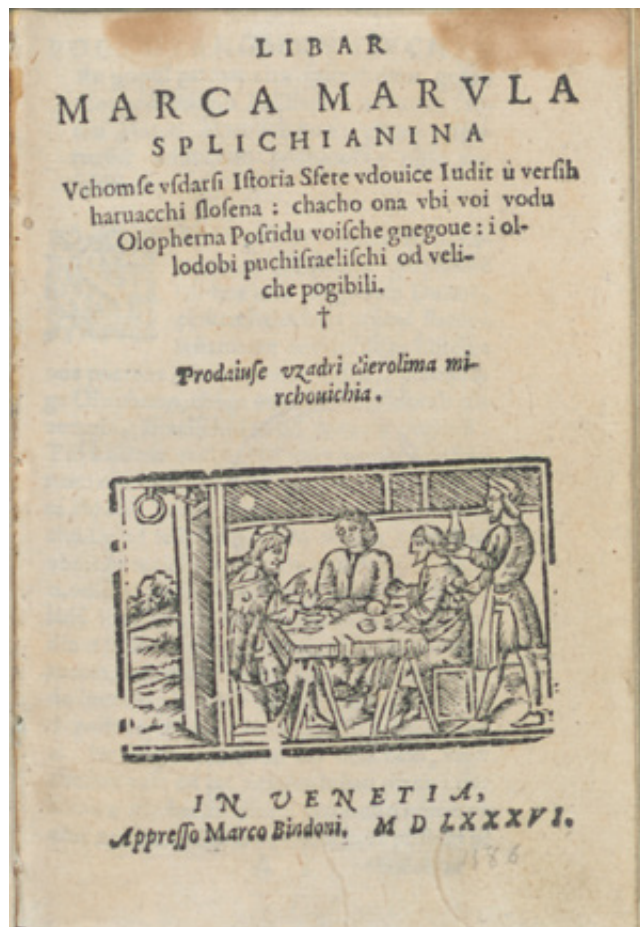
pet izdanja Marulićeve *Judite* bio je Petar Sričić (Srića), čije ime nalazimo u kolofonu prvih pet izdanja. Drugi podatci o odgovornosti na naslovnoj stranici i u kolofonu razlikovali su se od izdanja do izdanja. Na naslovnoj stranici drugoga i četvrtoga izdanja spjeva otisnuto je ime zadarskoga knjižara Jerolima (Jeronima) Mirkovića. Nakon petoga izdanja 1627. spjev *Judita* nije objavljivan sve do 1869. godine. Te je godine spjev objavljen zajedno s drugim Marulićevim djelima u prvome svesku *Stari pisci hrvatski* Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Od ranih izdanja Marulićeve *Judite* u Zbirci rukopisa i starih knjiga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu čuvaju se samo drugo, četvrto i peto izdanje. Prvo izdanje spjeva, u čijem je kolofonu zabilježen nadnevak 31. VIII. 1521., u Hrvatskoj čuvaju samo Znanstvena knjižnica u Zadru i Knjižnica samostana Male braće u Dubrovniku. Drugo izdanje *Judite*, u čijem je kolofonu otisnut nadnevak 30. ožujka 1522., najstarije je izdanje Marulićeva spjeva u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Najstariji primjerak *Judite* koji je u posjedu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu jest prvi primjerak drugoga izdanja koji je sedamdesetih godina 19. stoljeća Ivan Kukuljević Sakcinski darovao tadašnjoj Sveučilišnoj knjižnici. Drugi primjerak drugoga izdanja kupljen je 1978. godine. Peto izdanje *Judite* nabavljeno je devedesetih godina 19. stoljeća kada je Sveučilišnom knjižnicom upravljao Ivan Kostrenčić. Naposljedku, četvrto izdanje *Judite* nabavljeno je kasnije, u trećem ili četvrtome desetljeću 20. stoljeća.

Osim epa *Judita*, u Zbirci rukopisa i starih knjiga pohranjena su i Marulićeva latinska djela koja su u Marulićevu opusu brojčano zastupljenija nego hrvatska djela. *De humilitate et gloria Christi*, *De institutione bene beateque vivendi per exempla sanctorum*, *Dialogus de laudibus Herculis*, *Evangelistarium* i *Quinquaginta parabola*e naslovi su značajnih latinskih djela Marka Marulića koja su otisnuta prije epa *Judita*. U latinskim stihovima i latinskoj prozi

Naslovna stranica drugoga izdanja epa *Judita* koje je Bernardo Benali otisnuo u Veneciji 22. travnja 1522. godine (NSK Zagreb, RIIC-8°-100). / The front page of the second, 1522 edition of *Judita*, the cornerstone of Croatian literature, printed in Venice, by Bernardo Benali (shelfmark RIIC-8°-100). NSK Manuscripts and Old Books Collection.

Marulić je bio angažiran pjesnik, mislitelj i humanist svojega vremena. Alegorijski čitana, *Judita* je dramatični izraz pjesnikove strepnje od stvarne opasnosti koja se te 1521. godine stvorila pred zidinama rodnoga mu grada.

Naslovna stranica četvrtoga izdanja epa *Judita* koje je Marco Bindoni otisnuo u Veneciji 1586. godine (NSK Zagreb, RIIC-16°-134). / The front page of the fourth, 1586 edition of *Judita*, the cornerstone of Croatian literature, printed in Venice, by Marco Bindoni (shelfmark RIIC-16°-134). NSK Manuscripts and Old Books Collection.

Već sljedeće godine Marulić će sasvim jasno u poslanici papi Hadrijanu VI. izraziti svoju bojazan od Turaka, svjestan opasnosti koja je zaprijetila Splitu i Hrvatskoj nakon krbavske katastrofe.

Naslovna stranica petoga izdanja epa *Judita* koje su u Veneciji 1627. godine otisnuli Agostino i Alessandro Bindoni (NSK Zagreb RIIC-16°-141). / The front page of the fifth, 1627 edition of *Judita*, the cornerstone of Croatian literature, printed in Venice, by Agostino and Alessandro Bindoni (shelfmark RIIC-16°-141). NSK Manuscripts and Old Books Collection.

Half a millennium of a masterpiece by “the father of Croatian literature”

In half a millennium since the first printing of *Judita*, or *Istoria sfete udovice Judit u versih harvacchi slozena* (“The History of the Holy Widow Judith Composed in Croatian Verses”), the first epic in the Croatian language, which earned its author, Marko Marulić (1450-1524), the designation of “the father of Croatian literature”, this masterpiece appeared in more than 50 unabridged or partial editions. Out of its early editions, the Manuscripts and Old Books Collection of the National and University Library in Zagreb (NSK) holds only the second (1522), fourth (1586) and fifth (1627).

Apart from *Judita*, the Library preserves Marulić’s works in Latin, the most significant of which are *De humilitate*

et gloria Christi, *De institutione bene beateque vivendi per exempla sanctorum*, *Dialogus de laudibus Herculis*, *Evangelistarium* and *Quinquaginta parabolae*.

Judita was first published in 1521 and had been written twenty years earlier, in 1501, only eight years after the 1493 defeat of the Christian army by the Ottomans at the Battle of Krbava. Featuring Marulić’s awareness of a threat that the Ottoman army posed to Split, Marulić’s native city, *Judita* may be read as a literary allegory. Marulić wrote of that same threat in his epistle to Pope Adrian VI, whose assistance he required in the defence against the Ottoman invasion.

Uz 40. obljetnicu smrti Miroslava Krleže

Krajem 2021. godine i službeno su prošla četiri desetljeća od odlaska hrvatskoga književnika i enciklopedista Miroslava Krleže, a u hrvatskome društvu i dalje je ostao živ osjećaj duga prema velikome književniku.

Devedesetih godina prošloga stoljeća, uspostavom moderne države, Miroslava Krležu često se apostrofiralo u kontekstu njegova političkog djelovanja. Isticala se njegova bliskost s jugoslavenskim režimom, preispitivale su se njegove idiosinkrazije, a u njima se tražila ideološka nesnošljivost i osobni animozitet prema književnim konkurentima i neistomišljenicima. Smirivanjem nacionalne euforije, sve češće su se mogli čuti glasovi onih koji su, stasavši na postmodernističkoj literaturi, u svojim profesionalnim počecima Krležu doživljavali kao grandiozno ispražnjeno mjesto, žaleći što s njim i prema njemu nisu bili izgradili drugačiji odnos. Bez obzira na karakter odnošenja, lik i djelo Miroslava Krleže u našem su kulturnome prostoru postali referentna točka – prema kojoj se nekako trebalo odrediti. Krležina uloga, njegov iznimno golem opus i neosporni autoritet opravdavali su tu činjenicu.

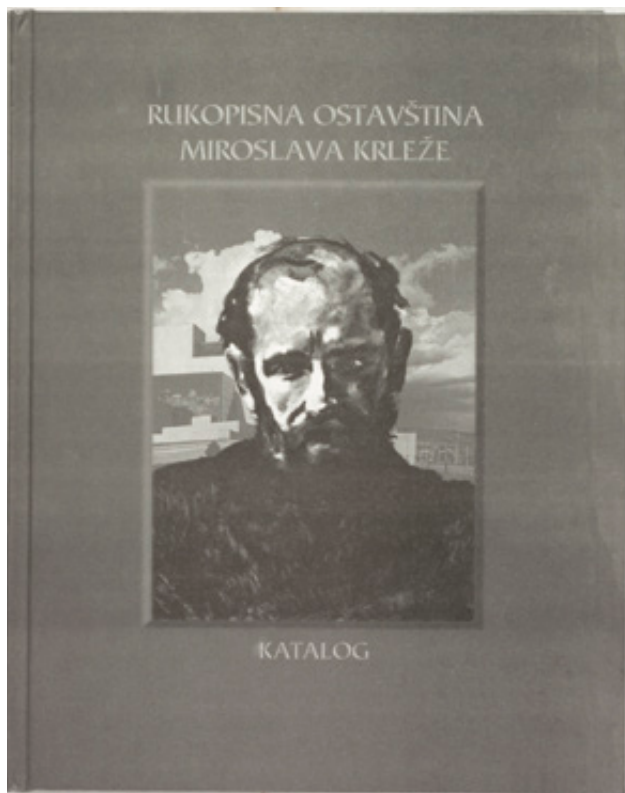
U hrvatskim institucijama Krleži se pristupalo mnogo trezvenije. Svjestan značaja institucija za generiranje i promidž-

bu kulture, Krleža je ih je svojim radom gotovo proročki zadužio. Leksikografski zavod Miroslav Krleža velikomu je autoru, čini se, najsnažnije odao priznanje: stavljajući njegovo ime u svoj naziv još 1984. godine i objavljujući *Krležijanu* (1993. – 1999.), enciklopediju posvećenu autoru čiji opus i djelovanje svojom raznovrsnošću i širinom prizivaju enciklopedijsku obradu. Domaća kazališta rado i često izvode njegove predstave, a djela su mu neizostavan dio nastavnoga kurikulumu hrvatskoga jezika.

Izvan okrilja institucija, ali na njihovu rubu, vrijedna je pozornosti činjenica da podsjetnik na Krležino ime nosi istaknuta hrvatska književna nagrada *Fric* kao i da *Festival Miroslav Krleža* više od desetljeća gradi ambijetalni teatar na temelju Krležine uvijek aktualne riječi.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, prema želji autora, postala je dom Krležine rukopisne ostavštine. Krležin nasljednik, prim. dr. Krešimir Vranešić, ostavštinu je darovao Knjižnici, a ona je otepečaćena po isteku moratorija, točno na dvadesetu obljetnicu Krležine smrti. Građa je obrađena u Zbirci rukopisa i starih knjiga, razvrstana i složena u mape u skladu s pravilima knjižničarske struke i uz pomoć istaknutih krležologa, i to Zorana Kravara, Velimira Viskovića i Vlahe Bogišića te Krležina bibliografa Davora Kapetanića. Po završetku obrade, njezin je sadržaj objavljen u katalogu *Rukopisna ostavština Miroslava Krleže* koji je Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu otisnula 2003. godine. Ugrubo, ostavština je podijeljena u tri velike cjeline: a) Rukopisi Krležinih djela, b) Korespondencija i c) Dokumenti, od čega je najmanje istražena središnja cjelina, odnosno pisma koja je izmjenjivao s nizom uglednih ljudi svojega društva i vremena. Od tada pa sve do danas, osim što stoji na raspolaganju akademskoj zajednici, građa se prigodno premješta iz trezora za izložbu *Iz Autorova pera: rukopisna građa Miroslava Krleže* koja prati *Festival Miroslav Krleža*.

Od 2017. godine suradnja sa spomenutim Festivalom dobila je novu dimenziju i intenzitet. Naime, na poticaj ravnatelja Festivala Gorana Matovića, pokrenuta je biblioteka *Festivalski Krleža* u kojoj se objavljuju pretisci pojedinih Krležinih djela uz 100. obljetnicu njihova izlaženja. Nakladnici su izdanja Teatar poezije, Nakladnička kuća Jesenski i Turk i Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, a u biblioteci je dosad objavljeno devet izdanja: rana Krležina simfonija *Pan* (2017.), pjesničke zbirke *Pjesme I* i *Pjesme II* i žanrovski složena *Hrvatska rapsodija* (2018.), prvi broj časopisa *Plamen* te zbirke *Pjesme III* i *Lirika* (2019.), prvi Krležin roman *Tri kavalina gospodjice Melanije* (2020.) i *Magyar királyi honvéd novela/Kr. ug. domobrankska novela:*

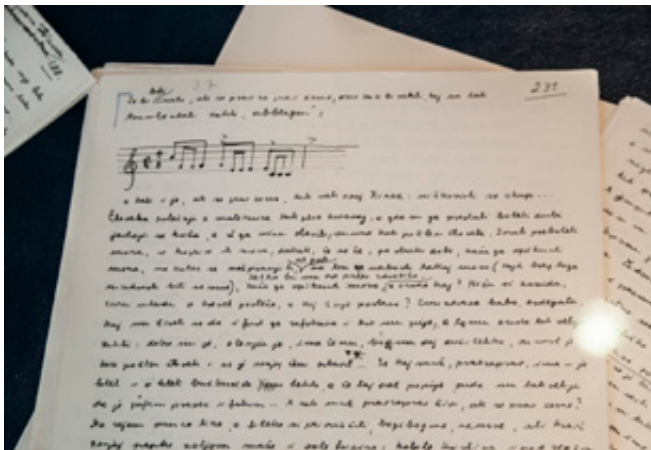
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu 2003. godine objavila je katalog *Rukopisna ostavština Miroslava Krleže*. Glavni urednik bio je tadašnji voditelj Zbirke rukopisa i starih knjiga Ivan Kosić, a predgovor je potpisao Vlaho Bogišić. / The cover of the 2003 NSK catalogue of Miroslav Krleža's manuscript heritage (*Rukopisna ostavština Miroslava Krleže*) preserved in the NSK Manuscripts and Old Books Collection, edited by the 2002-2017 Head of the Collection Dr Ivan Kosić and including a foreword by Vlaho Bogišić.

Lirski fragment iz ciklusa *Hrvatski bog Mars* (2021.). U pripremi je i prvo izdanje prozne zbirke *Hrvatski bog Mars* koja će biti pretisnuta tijekom 2022. godine.

Ovaj malen, ali znatan nakladnički pothvat, vrijedan je i zbog imena zabilježenih u impresumu. Tu su ilustracije Ljube Babića (1890. – 1974.) koje su često bile dio opreme Krležinih izdanja. Pozornosti su vrijedni i sadržajni pogovori Suzane Marjanić, a bilješke uz pojedine pretiske pisao je i Tonko Maroević, koji je u prožimanju likovnosti i književnosti, vrlo svojstvenom Krleži, uvijek

nalazio snažan poticaj za refleksiju. S obzirom na to da autorska prava na Krležina djela ima Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, u njihovu dopuštenju za tisak faksimilnih izdanja moguće je iščitati još jednu institucionalnu potporu promidžbi velikoga autora.

S obzirom na to da se kulturnim činjenicama u nas redovito pristupa obljetničarski, intrigira pitanje kako će se Miroslavu Krleži „vraćati dug“ u sljedećih pet ili deset godina te, osobito, kako će se u to uključiti Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu.

Uvid u dio rukopisne ostavštine Miroslava Krleže Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu pruža u sklopu izložbe *Iz Autorova pera: rukopisna građa Miroslava Krleže.* / Miroslav Krležina manuscript heritage preserved in the Manuscripts and Old Books Collection of the National and University Library in Zagreb is displayed at the Library's exhibition annually held since 2013 as part of Miroslav Krleža Festival.

Autor fotografije / Photo by: Dobrila Zvonarek.

Faksimilna izdanja Krležinih djela uz 100. obljetnicu njihova izlaženja otisnuta su u Tiskari Znanje. Grafičku pripremu većine izdanja potpisuje Dalibor Ferencina. / The facsimile, 100th-anniversary editions of Krleža's selected works the graphic designer for most of which is Dalibor Ferencina, are printed by the Znanje publishing company.

Marking 40th anniversary of Miroslav Krleža's death

The 40th anniversary in 2021 of the death of the titan of Croatian literary heritage, writer and encyclopaedist Miroslav Krleža, was in Croatia most honourably marked by the very cultural institutions which Krleža, fully aware of their significance for the production and promotion of culture, almost prophetically indebted through his work. One of the institutions closely associated with Krleža in this sense is the National and University Library in Zagreb (NSK), whose Manuscripts and Old Books Collection preserves Krleža's manuscript heritage, in accordance with Krleža's own wishes. In 2001, upon the expiry of a 20-year moratorium on in any way surveying or handling that heritage which Krleža requested in his will, the containers holding the invaluable material were unsealed and items making it examined and catalogued with the assistance of the lead-

ing Croatian experts on Krleža and his work. Since then, apart from being available for examination at the Collection's reading room, items making Krleža's heritage in this and the Library's other collections are presented to the wider public at an exhibition annually held since 2013 as part of Miroslav Krleža Festival. Since 2017, on the initiative of the Miroslav Krleža Festival team, the Library launched a book series featuring 100th-anniversary reprints of selected Krleža's works (*Festivalski Krleža*). The titles in this special series are published by the Library, Teatar poezije art organisation and Jesenski i Turk publishing house, which are currently jointly preparing the publication of the series' altogether tenth title, a 100th-anniversary reprint of Krleža's 1922 story collection *Hrvatski bog Mars* ("The Croatian God Mars").

Sandi Antonac

Fotografije / Photos by: Sanja Vešligaj

Svečano obilježen Dan Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 2021.

Svečanomu obilježavanju Dana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 22. veljače 2021. godine nazočili su ministrica kulture i medija Republike Hrvatske dr. sc. Nina Obuljen Koržinek, ministar znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske prof. dr. sc. Radovan Fuchs, rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Damir Boras te brojni ugledni predstavnici akademskoga, kulturnoga i političkoga života Hrvatske. Okupljenima i pratiteljima izravnoga prijenosa na stranici Knjižnice na Facebooku pozdravnim se govorom obratio predsjednik Vlade Republike Hrvatske mr. sc. Andrej Plenković. Prigodne

čestitke djelatnicima Knjižnice videoporukom uputili su i ravnatelji nekoliko inozemnih nacionalnih knjižnica.

Osvrnuvši se na izazove koje su pred poslovanje Knjižnice postavili pandemija koronavirusa i potres, o ciljevima, rezultatima kao i projektima u prethodnome razdoblju izvijestila je glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prof. dr. sc. Ivanka Stričević.

Na svečanome obilježavanju Dana Knjižnice tradicionalno se dodjeljuju Nagrade i priznanja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Tako je Nagrada djelatniku koji je naročito pridonio njezinu radu, razvoju i promidžbi Knjižnice za 2020. godinu dodijeljena višemu konzervatoru tehničaru u Odjelu zaštita i pohrana Darku Čižmeku. Nagrada fizičkoj osobi koja promiče i/ili sudjeluje u osmišljavanju i provedbi međuinstitucijskih programa te surađuje s Knjižnicom za 2020. godinu uručena je knjižničarskoj savjetnici dr. sc. Ljiljani Sabljak. Također, dodijeljena su i dva posebna priznanja, i to Sveučilišnom računskom centru Sveučilišta u Zagrebu te Kriznomu stožeru Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Tematski, u Godini čitanja, svečanost su uveličali djelatnici Knjižnice interpretacijom odabranih pjesama hrvatskih književnika.

Dan Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu obilježava se u spomen na dan kada je 1483. godine dovršeno remek-djelo glagoljaškoga tiskarstva i prva hrvatska tiskana knjiga *Misal po zakonu rimskoga dvora*.

O ciljevima, rezultatima kao i projektima Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u 2020. godini izvijestila je glavna ravnateljica Knjižnice prof. dr. sc. Ivanka Stričević. / Director General of the National and University Library in Zagreb (NSK) Dr Ivanka Stričević presenting the Library's activities, achievements, projects and objectives at the celebration of NSK Day 2021. National and University Library in Zagreb, 22 February 2021.

Nagrada djelatniku koji je naročito pridonio radu, razvoju i promidžbi Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 2020. godinu dodijeljena je višem konzervatoru tehničaru u Odjelu zaštita i pohrana Darku Čižmeku. / The 2020 National and University Library in Zagreb Award for the Library's outstanding and most dedicated employees was presented to Senior Conservator at the NSK Preservation and Storage Department Darko Čižmek as part of the celebration of the 2021 National and University Library in Zagreb Day.

National and University Library in Zagreb Day 2021

The programme of the celebration of the 2021 National and University Library in Zagreb (NSK) Day, held on 22 February 2021 and live streamed on the Library's Facebook page, included a special address by the Prime Minister of the Government of the Republic of Croatia Andrej Plenković. The Library's activities, achievements and projects in the previous year were presented by the NSK Director General Dr Ivanka Stričević.

The *National and University Library in Zagreb Award* ceremony, traditionally part of the NSK Day celebrations, featured the award's winners – Senior Conservator at the Library's Preservation and Storage Department

Darko Čižmek, awarded as the Library's employee, Dr Ljiljana Sabljak, awarded as a longstanding and prominent library professional, along with the University of Zagreb Computing Centre (Srce) and the National and University Library in Zagreb Emergency Centre, the winners of the 2020 *NSK Award* for legal entities.

The National and University Library in Zagreb Day is marked in memory of 22 February 1483, the day of the printing of a masterpiece of the Glagolitic tradition and the first printed book in the Croatian language (*Missale Romanum glagolitice; Misal po zakonu rimskoga dvora*).

Jubilarna Noć knjige

Deseta, jubilar!na *Noć knjige* održana je 23. travnja, a bila je među najistaknutijim i medijski najpraćenijim knjiškim manifestacijama u Godini čitanja. U 2021. godini, obilježenoj pandemijom i njezinim posljedicama, *Noć knjige* temom je nastojala dati poticaj za promišljanje o blagotvornome djelovanju literature u razdobljima društvenih i intimnih kriza. Više od 1100 prijavljenih događanja pokazuje da su se napori organizatora isplatili i da je tema *Ljekovita moć knjige* naišla na dobar odaziv sudionika.

Kako je zbog pandemijskih ograničenja izostalo svečano otvorenje manifestacije u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, tradicionalno istraživanje o čitanosti i kupovini knjiga predstavljeno je u specijalnoj emisiji na Trećem programu Hrvatske radiotelevizije. Za organizatore *Noći knjige* provela ga je agencija Kvaka – Ured za kreativnu analizu, a pokazalo je da je u prethodnih godinu dana čitalo nešto manje od polovine hrvatskoga stanovništva – njih 45 posto. Iz istraživanja koje je donijelo mnoštvo korisnih informacija za one koji se bave knjigom, zanimljivo je izdvojiti podatak da se knjiga pre!stala dominantno doživljavati kao izvor znanja, ali ipak pomaže boljemu razumijevanju svijeta oko nas.

Maskota *Noći knjige* 2021. bila je babuška Knjiguška, čija se slojevitost može dovesti u vezu sa slojevitošću priča, kompozicijom romana, ali i kontekstom Godine čitanja, koja je predstavljala okvir svim događanjima povezanim sa knjigom. Organizatori manifestacije njom su neizravno istaknuli i 200. obljetnicu rođenja Fjodora Mihajloviča Dostojevskoga. Dizajn: Boris Kuk. / Bookoshka, the mascot of Croatian Book Night 2021, evoking a multi-layered nature of stories and its potential to cushion the effects of social and our related intimate crises and inspired by the 200th anniversary of the birth of one of the greatest writers of world literature Fyodor Mikhaylovich Dostoyevsky. Graphic design by: Boris Kuk.

Izvor / Source: Noć knjige / Croatian Book Night.

Na dan održavanja manifestacije predstavljen je mural *Smogovci* na križanju Bužanove i Kušlanove ulice u Zagrebu, nastao na poticaj organizatora *Noći knjige* i u suradnji s Hrvatskim društvom likovnih umjetnika. Osim autorice Mije Matijević, predstavljanju murala nazočio je i autor serije romana o *Smogovcima* Hrvoje Hitrec te Tomislav Buntak, predsjednik HDLU-a i dekan Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. / A mural by Mija Matijević (centre) immortalising a classic of Croatian contemporary children's and young adult literature, a series of novels by Hrvoje Hitrec (right) portraying the adventures of the unforgettable Vragec brothers (*Smogovci*) painted in Peščenica, one of the old neighbourhoods of Zagreb, Croatia's capital, and the site of the (mis)adventures of the Vragec family, as part of *Croatian Book Night 2021* and under the supervision of the Chairman of the Croatian Association of Artists (HDLU) Executive Board and Dean of the Zagreb Academy of Fine Arts Professor Tomislav Buntak (left).

Na *Noć knjige* prvi se put nastavila prodajna akcija *Knjiga svima i svuda* u organizaciji Zajednice nakladnika i knjižara Hrvatske gospodarske komore. Više od stotinu domaćih nakladnika i knjižara ponudilo je popuste na svoja izdanja u fizičkim i *online* knjižarama u trajanju do 30. travnja.

Uvertira u najmasovniju manifestaciju posvećenu knjizi i čitanju u Hrvatskoj bila je izložba *Moćna desetka: 10 godina Noći knjige* koja je 13. travnja otvorena u Gradskoj knjižnici u Zagrebu.

Organizatori *Noći knjige* i ovaj su put bili Zajednica nakladnika i knjižara Hrvatske gospodarske komore, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Knjižnice grada Zagreba, Udruga za zaštitu prava nakladnika – ZANA, portal za knjigu i kulturu Moderna vremena, udruga Knjižni blok – Inicijativa za knjigu i Hrvatska udruga školskih knjižničara. Manifestaciju su novčano podržali Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, ZANA, Grad Zagreb i Hrvatska gospodarska komora.

Croatian Book Night

YEAR OF READING 2021

World Book and Copyright Day

23 Apr 2021

nocknjige.hr

Tenth anniversary edition of *Croatian Book Night*

On 23 April 2021, Croatia once again marked World Book and Copyright Day (23 April) and Croatian Book Day (22 April), with the 10th anniversary edition of *Croatian Book Night*, Croatia's annual national programme aimed at the popularisation of reading and promotion of books. Spotlighting the potential of books and literature to mitigate the adverse effects of social and our related intimate crises, the *Croatian Book Night's* 2021 edition was among the most successful programmes held as part of the *Year of Reading 2021* national programme, run by the Croatian Ministry of Culture and Media. Owing to the then still present measures to combat the COVID-19 epidemic, the 2021 celebration programme did not open at the National and Universi-

ty Library in Zagreb (NSK), the *Croatian Book Night's* traditional host, as a result of which circumstances the findings of the latest survey of Croatia's book market were presented in a special TV broadcast on the Third Channel of the Croatian Radio Television.

Previous editions of *Croatian Book Night* were presented in a special retrospective exhibition (*Moćna desetka: 10 godina Noći knjige*) at the Central Library of the Zagreb City Libraries public library network. Also held as part of the 2021 *Night's* programme was until then the largest online book sale in Croatia (*Knjiga svima i svuda*), organised by the Publishers and Booksellers Association of the Croatian Chamber of Economy.

Jubilarni Deseti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata

Deseti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata održao se virtualno 6. i 7. svibnja 2021. godine u organizaciji Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Rekordnim brojem sudionika i zanimljivih izlaganja potvrdio je važnost godišnjega okupljanja zajednice posvećene digitalizaciji kulturne baštine.

Digitalno objedinjavanje građe i podataka, izgradnja suradničkih sustava kao i promidžba i daljnji razvoj digitalizacije građe u Republici Hrvatskoj bili su središnja tema jubilarnoga Desetog festivala hrvatskih digitalizacijskih projekata – D-festa. U dva dana programa Festivala održano je 27 izlaganja i 11 posterskih izlaganja hrvatskih i međunarodnih stručnjaka. U svojem obljetničkom izdanju D-fest je okupio 230 predstavnika arhivske, knjižnične i muzejske zajednice te sve zainteresirane za digitalizaciju baštine.

Prvi dan D-festa bavio se pregledom dvaju desetljeća rada na normativnim i strukturalnim pretpostavkama za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice te trideset godina provedbe projekata digitalizacije građe u Hrvatskoj, a predstavljene su i aktivnosti projekta *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine* Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i partnerskih ustanova. Održana su i izlaganja na temu digitalnoga objedinjavanja i promicanja digitalnih zbiraka te su predstavljeni ostvareni projekti i sustavi.

Drugi dan D-festa razmatrao je pitanja odnosa digitalizacije i novoga *Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima*, a predstavljeni su i projekti u kojima je uređivanje pravnih odnosa s autorima bilo bitno za njihovu provedbu. Aktualna je bila i tema digitalne humanistike u predavanjima o korištenju građe za provedbu istraživanja i interpretacije baštine te su predstavljeni projekti kojima je svrha zaštita i dostupnost građe za edukaciju, ali i za najširu javnost.

Programski i organizacijski odbor Desetoga festivala hrvatskih digitalizacijskih projekata. / Members of the 2021 D-fest Organising and Programme Committees. National and University Library in Zagreb, 6 and 7 May 2021.

Tenth Festival of Croatian Digitisation Projects

Tenth Festival of Croatian Digitisation Projects, organised by the National and University Library in Zagreb (NSK), was held online on 6 and 7 May 2021. With a record number of participants and presentations addressing current issues in the field of digitisation, the 10th anniversary edition of *D-fest* confirmed its significance as an annual gathering of professionals dealing with the digitisation of cultural heritage.

Digital unification of resources and data, the establishment of cooperative systems and further development and efficient promotion of the digitisation of heritage in Croatia were the central themes of the 2021 *D-fest*. Its two-day programme featured 27 oral and 11 poster presentations by Croatian and international professionals and brought together 230 representatives of the Croatian LAM sector, along with everyone interested in the digitisation of heritage.

Portal elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu

Pristup
inozemnim
istraživačkim
publikacijama i
bazama
podataka.

<http://baze.nsk.hr/>

eIZVORI

► Povećanje pristupa elektroničkim
izvorima znanstvenih i stručnih
informacija

Ured za koordinaciju nabave e-izvora

Tel: 01 6164 172

E-mail: baze@nsk.hr

Najljepše oblikovane hrvatske knjige u 2021. godini

Krajem kalendarske godine, u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu odabrane su najljepše oblikovane knjige hrvatskih nakladnika u 2021. godini. Time je dovršen još jedan natječaj *Hrvatska lijepa knjiga* koji Knjižnica organizira već točno četvrt stoljeća na poziv njemačke Zaklade Stiftung Buchkunst.

Stručno povjerenstvo od 175 pristiglih izdanja odabralo je njih 17, a riječ je o knjigama koje inventivnošću

pristupa, opremom i načinom na koji ona nadopunjuje sadržaj najuspjelije prate duh vremena te zaslužuju predstavljati domaću nakladničku produkciju u međunarodnome okruženju.

Međunarodno stručno ocjenjivačko povjerenstvo tradicionalno se u veljači sastalo u Leipzigu kako bi odabralo najljepše oblikovane knjige pristigle na natječaj *Best Book Design from all over the World*. Od 500 pristiglih,

Autor fotografije / Photo by: Sonja Hrelja.

Najljepše oblikovane hrvatske knjige u 2021. godini prema izboru Stručnoga povjerenstva natječaja *Hrvatska lijepa knjiga* / Best designed Croatian books selected as part of the 2021 Croatian national best book design competition (Hrvatska lijepa knjiga) for the *Best Book Design from all over the World* international competition.

Autor fotografije / Photo by: Sonja Hrelja.

za nagrade je odabrano i 17 hrvatskih knjiga, a jedna od njih – *Fiume Fantastika* autora Vedrana Mimice, Maroja Mrduljaša i Idisa Turata, našla se u najužem izboru Stručnoga povjerenstva te je istaknuta na stranici Zaklade Stiftung Buchkunst i predstavljena preko njezinih društvenih mreža. Grafičko oblikovanje priredili su Maša Poljanec i Leo Kirinčić, a nakladnici su izdanja Sveučilište u Rijeci i Oaza Books.

Sajam u Leipzigu i ove je godine otkazan, stoga najljepše oblikovane knjige svijeta nisu mogle biti predstavljene na popratnoj izložbi. Ipak, javnost ih je imala priliku vidjeti na Slobodnome sajmu izdavaštva (Independent Publishing Fair) *It's a book* u Leipzigu 19. ožujka, a trebale bi biti izložene i na Sajmu u Frankfurtu, zajedno sa svim knjigama koje su u Njemačku pristigle zahvaljujući odabiru na nacionalnim natjecanjima.

Autor fotografije / Photo by: Dobrila Zvonarek.

Stručno povjerenstvo natjecaja *Hrvatska lijepa knjiga* u 2021. godini činili su: knjižničarka i kustosica Vesna Vlašić, djelatnica Grafičke zbirke NSK, akademski slikar i grafičar Danijel Srdarev, akademski slikar, grafičar i akademski snimatelj Luka Gusić i izv. prof. dr. sc. Nives Tomašević.
/ Members of the judging panel of the 2021 Croatian national best book design competition (*Hrvatska lijepa knjiga*) Senior Librarian and Curator at the NSK Print Collection Vesna Vlašić, academic painter and graphic artist Danijel Srdarev, academic painter, graphic artist and professional cameraman Luka Gusić and Associate Professor at the University of Zadar Nives Tomašević.

Best designed Croatian books in 2021

In December 2021, the National and University Library in Zagreb (NSK) selected best designed Croatian books for 2021 as part of the Croatian national best book design competition (*Hrvatska lijepa knjiga*) that it organises every year. Out of altogether 175 submitted entries a judging panel selected 17 titles, one of which, *Fiume Fantastika* (authored by Vedran Mimica, Maroje Mrduljaš and Idis Turato, designed by Maša

Poljanec and Leo Kirinčić and jointly published by the University of Rijeka and the Oaza Books publishing company), was among the shortlisted titles at the 2021 *Best Book Design from all over the World* competition and the related exhibition, annually organised by the German Book Art Foundation (Stiftung Buchkunst) and held, except during the 2020-2022 COVID-19 pandemic, as part of the Leipzig Book Fair.

Završno predstavljanje rezultata projekta *Traditional children's stories for a common future – TRACE*

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 29. lipnja 2021. godine održano je završno predstavljanje intelektualnih rezultata projekta *Traditional children's stories for a common future – TRACE*. Rezultate su predstavile Frida Bišćan, Karolina Holub i Dragana Koljenik iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, dr. sc. Bruno Ćurko i Ivana Kragić iz Udruge *Mala filozofija* iz Zadra, Bernarda Klarić i Marina Fistanić iz Osnovne škole *Josip Pupačić* iz Omiša te Ketii Krpan iz Knjižnica grada Zagreba.

Intelektualni rezultat *TRACE obrazovni paket* predstavljen je čitanjem tradicionalnih dječjih priča iz Hrvatske, Grčke i Latvije, videopričom iz Španjolske, predstavljanjem strukture *Vodiča za učitelje i knjižničare* i metoda korištenih u Projektu, lutkarskom predstavom *Žabica djevojka* te biblioterapijskom radionicom na temelju priče *Mandino vrelo*. Predstavljena je i *TRACE E-platforma (iO2)* (trace-portal.eu) koja je dostupna u otvorenome pristupu, a sadrži odabrane priče i sve obrazovne materijale nastale u sklopu Projekta na engleskome jeziku i jezicima zemalja partnera.

U analizi završnoga izvješća projekt *TRACE* ocijenjen je s ukupno 100/100 bodova, uz napomenu da se može pro-

Koordinatorica projekta *Traditional children's stories for a common future – TRACE* Frida Bišćan predstavila je tijekom Projekta od prijave pa sve do njegova ostvarenja. / Head of the TRACE project Frida Bišćan presenting the project's results. National and University Library in Zagreb, 29 June 2021.

micati kao primjer iznimno dobre prakse Ključne aktivnosti 2 programa Erasmus+.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu projekt *TRACE* provodila je od 1. rujna 2018. do 31. srpnja 2021. godine u sklopu programa Erasmus+. Projekt je koordinirala Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu u suradnji s partnerima iz Hrvatske, Grčke, Latvije i Španjolske, a namijenjen je djeci u dobi od šest do dvanaest godina radi njihova upoznavanja s tradicionalnim dječjim pričama iz partnerskih zemalja, poticanja čitanja te razvijanja kritičkoga razmišljanja.

Presentation of results of Erasmus+ project TRACE

On 29 June 2021, the National and University Library in Zagreb (NSK) hosted a programme presenting the results of TRACE (*Traditional children's stories for a common future*), an Erasmus+ project focusing on the popularisation of children's literature as the means for encouraging reading and critical thinking among children aged 6 to 12.

The programme included the reading of traditional children's stories from Croatia, Greece and Latvia, the screening of a video featuring traditional children's sto-

ries from Spain, a demonstration of a guidebook for teachers and librarians, a puppet play presenting one of the Croatian traditional children's stories (*Froggy Girl*) and a bibliotherapy workshop based on another traditional children's story from Croatia (*Manda's Well*).

TRACE, which ran from 1 September 2018 to 31 July 2021, was coordinated by the National and University Library in Zagreb, which cooperated on this project with partners in Croatia, Greece, Latvia and Spain.

Drugi stručni skup *Izgradnja, upravljanje i evaluacija zbirke: Obvezni primjerak – razvoj i uloga*

Sredinom rujna 2021. godine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu održan je drugi stručni skup *Izgradnja, upravljanje i evaluacija zbirke* pod nazivom *Obvezni primjerak – razvoj i uloga*. Organizatori su Skupa bile Komisija za nabavu knjižnične građe i međuknjižničnu posudbu Hrvatskoga knjižničarskog društva i Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Okupljene su sudionike Skupa pozdravili glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prof. dr. sc. Ivanka Stričević, predsjednica Hrvatskoga knjižničarskog društva

dr. sc. Dijana Machala te državni tajnik u Ministarstvu kulture i medija Republike Hrvatske dr. sc. Ivica Poljičak.

Dotadašnja praksa prikupljanja obveznoga primjerka pokazala se neodrživom i u suprotnosti s međunarodnim smjernicama te je postavljen novi sustav obveznoga primjerka koji je primijenjen u *Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti* (NN 17/19, 98/19) te *Pravilniku o obveznom primjerku* (NN 66/20). Svrha je Skupa bila utvrditi stanje i položaj sustava obveznoga primjerka na državnoj i županijskoj razini te njegov razvoj i ulogu u budućnosti u skladu s primjenom navedenih zakonskih i podzakonskih akata.

Skup je bio podijeljen u dva dijela. U prvome su dijelu održana pozvana izlaganja, a u drugome Okrugli stol. Svakako najznačajnija pozvana predavanja bila su slovenske knjižničarke Irene Sešek o sustavu obveznoga primjerka u Republici Sloveniji te prof. dr. sc. Tatjane Aparac-Jelušić o istome tom sustavu u Republici Hrvatskoj.

Na Okruglome stolu govorilo se o stanju, položaju i praksi primanja obveznoga primjerka na državnoj i županijskoj razini, potrebi veće i učinkovitije suradnje s nakladnicima i antikvarima, njihovoj stalnoj edukaciji te jačem povezivanju svih sudionika sustava.

Zaključeno je da je društvena vrijednost institucije i sustava obveznoga primjerka neupitna, ali je nužno njegovo stalno stručno praćenje, vrjednovanje i preispitivanje.

Slovenska knjižničarka Irena Sešek iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Ljubljani koja se niz godina bavi problematikom obveznoga primjerka u svim analognim i digitalnim pojavnostima predstavila je uz povijesni kontekst današnji sustav obveznoga primjerka u Republici Sloveniji. / Head of the Acquisitions and Resource Management Department at Slovenia's National and University Library Irena Sešek at the Second Library Collections Development, Management and Evaluation Symposium presenting the Slovenian legal deposit system. National and University Library in Zagreb, 17 September 2021.

Na Okruglome stolu govorilo se o stanju, položaju i praksi primanja obveznoga primjerka na državnoj i županijskoj razini, potrebi veće i učinkovitije suradnje s nakladnicima i antikvarima, njihovoj stalnoj edukaciji te jačem povezivanju svih sudionika sustava. / The roundtable participants at the Second Library Collections Development, Management and Evaluation Symposium spotlighting legal deposit emphasised the need for a better and closer linking between all the partakers in Croatia's legal deposit system. National and University Library in Zagreb, 17 September 2021.

Second Library Collections Development, Management and Evaluation Symposium spotlighting legal deposit

On 17 September 2021, the National and University Library in Zagreb (NSK) hosted the Second Library Collections Development, Management and Evaluation Symposium. Jointly organised by the Croatian Library Association's Commission for Acquisition and Interlibrary Loan and the Library, the symposium addressed current issues relating to legal deposit.

Having been identified as unsustainable and not in accordance with international legal deposit guidelines, previous legal deposit practices in Croatia have been replaced by the new legal deposit system, which has been integrated into the latest, 2019 Croatian library act (*Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, Narodne novine*, Nos. 17/19, 98/19) and used as the basis

for the current Croatian Legal Deposit Regulations (*Pravilnik o obveznom primjerku, Narodne novine*, No. 66/2020). In response to these significant novelties, the aim of the symposium's 2021 edition was to examine the current legal deposit practices on the national and county levels and their development and role in the future in view of the implementation of the new act and related regulations.

Confirming the undeniable social value of the institution of legal deposit and the related system, the symposium's programme indicated the need for a continued monitoring, evaluation and re-examination of legal deposit practices.

Dani europske baštine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu

U povodu obilježavanja Dana europske baštine 2021. te 60 godina djelovanja službe za konzerviranje i restauriranje knjižnične građe, u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 6. i 7. listopada 2021. godine u predvorju Knjižnice održan je program Odjela zaštita i pohrana pod nazivom *U srcu NSK – konzervatori-restauratori na djelu*. Program je bio primjeren svim uzrastima te prilagođen slabovidnim i slijepim osobama. Tematska okosnica bila mu je promicanje i zaštita pisane riječi, a svrha jačanje svijesti i odgovornosti prema očuvanju toga dijela kulturne baštine.

Tijekom dvodnevni aktivnosti konzervatori restauratori predstavili su široj zainteresiranoj javnosti aktivnosti Odjela zaštita i pohrana te ulogu konzervatora restauratora u zaštiti i očuvanju pisane baštine tijekom godina djelovanja službe za konzerviranje i restauriranje knjižnične građe u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Izložili su i knjige iz fonda Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u različitim fazama konzervatorsko-restauratorskoga postupka te organizirali radionice posvećene „liječenju“ i čuvanju knjižne građe.

Posjetiteljima ove manifestacije podijeljeni su savjeti o uvjetima čuvanja knjiga te različiti edukativni materijali u obliku uputa i straničnika. Posjetitelji su pozvani da donesu svoje oštećene knjige, što su neki među njima i učinili, kako bi se izveli manji popravci na oštećenim listovima. Neznatna oštećenja na koricama i uvezu sanirali su restauratori knjigoveže koji su posjetitelje poučavali i izradbi zaštitnih ovitaka za knjige.

Slijepe i slabovidne osobe mogle su uz pomoć djelatnika Odjela zaštita i pohrana pojedine izložke i materijale istražiti dodirnom ili pomoću velikih osvijetljenih povećala u skladu s njihovim fizičkim mogućnostima.

Tijekom dvodnevni aktivnosti konzervatori restauratori predstavili su široj zainteresiranoj javnosti aktivnosti Odjela zaštita i pohrana te ulogu konzervatora restauratora u zaštiti i očuvanju pisane baštine. / Conservation-restoration specialists of the NSK Preservation and Storage Department presenting their work and the Department's activities as part of European Heritage Days 2021. National and University Library in Zagreb, 6 and 7 October 2021.

NSK marks European Heritage Days 2021

On 6 and 7 October 2021, the National and University Library in Zagreb (NSK) hosted *At the heart of the love of books – NSK conservation experts in action*, a special programme organised by the Library's Preservation and Storage Department to mark European Heritage Days 2021 and the Department's 60 years of providing collection care and conservation services. Addressing all age groups and adjusted to blind and partially sighted

persons, the programme focused on the promotion and protection of written heritage, for the purpose of raising awareness of the significance of the preservation of that heritage as well as of the need for assuming responsibility, both institutional and individual, in this context.

During the two-day programme, the Department's staff presented their work and demonstrated the Department's activities to the wider public.

Održano 13. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj

U organizaciji Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu od 20. do 22. listopada 2021. godine u Hotelu Sol Garden Istra for Plava Laguna u Umagu i *online* na kanalu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu na YouTubeu održano je 13. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj – s međunarodnim sudjelovanjem.

Domaćin Savjetovanja bila je Gradska knjižnica Umag, suorganizatori Hrvatsko knjižničarsko društvo (Sekcija za narodne knjižnice) i Društvo bibliotekara Istre, a partneri Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Ljubljani (NUK) i Savez knjižničarskih društava Slovenije (ZBDS). Savjetovanje je održano u sklopu programa Godina čitanja i uz potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Glavna je tema Savjetovanja bila jačanje kulturne, obrazovne i društvene uloge narodnih knjižnica u globalnim kriznim situacijama, a svrha je bila uputiti knjižnice na međusobno povezivanje u promijenjenim uvjetima i *novome normalnom* okružju.

Savjetovanje je obuhvatilo podteme o nacionalnim smjernicama i preporukama u kriznim situacijama, ulozi nacionalnih standarda i pravilnika i međunarodnih preporuka u kontekstu pandemije bolesti COVID-19, izazovima kojima su izložene narodne knjižnice programski i prostorno pod utjecajem elementarnih nepogoda kao što su potresi

i poplave te u vrijeme i nakon oporavka od pandemije, upravljanje knjižnicama u kriznim situacijama i komuniciranje s javnošću. Savjetovanjem su obuhvaćene teme povezane s programom Godina čitanja i sesija *Knjižničarski filmski festival*. Tijekom triju dana održana su 44 izlaganja i 19 projekcija promidžbenih knjižničarskih filmova iz Slovenije i Hrvatske, a program je dostupan na portalu <http://sznk.nsk.hr>. Film *Programski koncept nove Gradske knjižnice Požege* dobio je nagradu publike za najbolji film, a e-poster *E-knjiga za djecu i mlade u Knjižnicama grada Zagreba* nagradu za najbolji poster.

Podtema *Nacionalna i međunarodna suradnja, suradnički projekti, sustavi i portali* obuhvatila je predstavljanje rada na projektu *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine* te održavanje dviju panel rasprava. Prva je bila međunarodna *online* rasprava o temi *Promjene u upravljačkoj i profesionalnoj strukturi Međunarodnog saveza knjižničar-*

Ministrica kulture i medija dr. sc. Nina Obuljen Koržinek na Savjetovanju je predstavila *Prijedlog novoga modela otkupa knjiga za narodne knjižnice: pilot projekt 2022.* / Croatian Minister of Culture and Media Dr Nina Obuljen Koržinek presenting a pilot project aimed at the development of a new acquisition policy in Croatian public libraries. 13th Croatian Conference on Public Libraries, Umag, Croatia, 21 October 2021.

skih društva i ustanova (IFLA), a druga uživo o temi *Novi provedbeni akti (pravilnici i standardi)*.

Zadnji dan Savjetovanja ministrica kulture i medija dr. sc. Nina Obuljen Koržinek predstavila je uživo *Prijedlog novoga modela otkupa knjiga za narodne knjižnice: pilot projekt 2022*.

Tijekom Savjetovanja održano je predstavljanje osam nakladnika i izdavača, a zadnjega dana Skupa organiziran je posjet Gradskoj knjižnici Umag te Motovunu.

Održavanje Savjetovanja u Umagu izazvalo je veliko zanimanje medija na području Istarske županije, od kojih treba izdvojiti *Glas Istre* te istarsko dopisništvo Hrvatske radiotelevizije.

Zajednička fotografija članova Programskog i organizacijskoga odbora 13. savjetovanja za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. / Members of the Programme and Organising Committees of the 13th Croatian Conference on Public Libraries. Umag, Croatia, 20 October 2021.

13th Croatian Conference on Public Libraries

From 20 to 22 October 2021, at the Sol Garden Istra hotel in Umag and with the support of the Croatian Ministry of Culture and Media, the National and University Library in Zagreb (NSK) organised the 13th Croatian Conference on Public Libraries.

The conference programme, which was live streamed on the Library's YouTube channel, highlighted the need for strengthening the cultural, educational and social role of libraries amid global crises and for closer networking that would enable libraries to adjust to the circumstances of the so-called "new normal" and further develop in this context as well. It featured 44 presentations and 19 screenings of promotional films from Slovenia and Croatia spotlighting libraries.

The conference was hosted by the Umag City Library and co-organised by the Public Library Section of the

Croatian Library Association and the Istrian Library Association, with the National and University Library in Ljubljana (Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana, NUK) and Slovenian Library Association (Zveza bibliotekarskih društev Slovenije, ZBDS) acting as the partners of the conference.

U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu otvorena izložba *Judita*

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu u povodu obilježavanja 500. obljetnice tiskanja prvoga izdanja *Judite* Marka Marulića pripremila je izložbu o prvome umjetničkom epu hrvatske književnosti ispjevanome na hrvatskome jeziku kao i njezinu autoru Marku Maruliću, ocu hrvatske književnosti. Izložba je bila otvorena u razdoblju od 19. listopada do 2. studenoga 2021. godine.

Na otvorenju izložbe pozdravne riječi uputili su glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prof. dr. sc. Ivanka Stričević te izaslanik Vlade Republike Hrvatske i državni tajnik pri Ministarstvu kulture i medija Republike Hrvatske dr. sc. Ivica Poljičak. O epu *Judita* te građi Marka Marulića u fondu Zbirke rukopisa i starih knjiga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu govorila je dr. sc. Irena Galić Bešker, koordinatorica Zbirke, dok je koncept izložbe predstavila autorica izložbe i viša stručna savjetnica za odnose s javnošću Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu Nela Marasović.

„Višestruka je i višeslojna povezanost i simbolika odnosa Marka Marulića i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u

Zagrebu te svega onog što on znači za hrvatsku kulturu i povijest. Marko Marulić simbol je hrvatskoga pisanog stvaralaštva, a Knjižnica kao stoljetna čuvarica i riznica hrvatske knjige i hrvatske pisane riječi, svojim ukupnim fondom, a posebno *Juditom*, samo potvrđuje njegovo povlašteno mjesto u hrvatskoj i europskoj književnosti“, istaknula je na svečanome otvorenju izložbe glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Izložba je na 15 izložbenih panoa tijekom Marulićeva životnog i stvaralačkoga puta predstavljala reprezentativni izbor građe iz fonda Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Osim *Judite*, nalazio se i izbor ostale građe koja je povezana sa životom i radom Marka Marulića – od prvotiska njegovih djela, brojnih izdanja do prijevoda tijekom stoljeća.

U prvome dijelu izložbe bio je prikazan život i rad Marka Marulića uvidom u njegov latinski te potom hrvatski opus koji u svojem fondu čuva Zbirka rukopisa i starih knjiga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Središnji dio izložbe bio je prikaz *Judite*, najznamenitijega

Kazališna i filmska glumica Judita Franković Brdar čitala je ulomke iz najnovijega izdanje *Judite* koje je na hrvatskome standardnom jeziku izdao Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. / Croatian stage and screen actress Judita Franković Brdar giving a reading of selected passages from the 2021 edition of *Judita*, the 1521 cornerstone of Croatian literature, at the opening of the Library's exhibition marking the 500th anniversary of *Judita*'s printing. National and University Library in Zagreb, 19 October 2021.

djela Marka Marulića, čija su dva primjerka drugoga izdanja tiskanoga 1522. godine te jedan primjerak četvrtoga i petoga izdanja također dio fonda Zbirke rukopisa i starih knjiga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Marulićeva *Judita* bila je neiscrpan izvor nadahnuća u svim područjima ljudske djelatnosti te je izložba donijela i prikaz njezine prisutnosti u Zbirci muzikalija i audiomaterijala i Zbirci zemljovida i atlasa Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Na izložbi su prikazani i najznačajniji pretisci Marulićeve *Judite* te njezino spominjanje u svjetskoj literaturi.

Mogla su se pogledati i digitalizirana Marulićeva djela dostupna na portalu Digitalne zbirke Nacionalne

i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te Virtualna izložba *Marko Marulić* izrađena u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu kao rezultat digitalizacijskoga projekta *Digitalna zbirka djela Marka Marulića* provedena 2018. godine uz novčanu potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Izložba *Judita* organizirana je uz novčanu potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske u sklopu Godine čitanja 2021. Dio je programa Mjeseca hrvatske knjige 2021. i pripremljena je na poticaj Književnoga kruga Split te voditelja Centra za proučavanje Marka Marulića i njegova humanističkog kruga *Marvlianvm* dr. sc. Bratislava Lučina, na čijim se istraživanjima i autorskim tekstovima temeljio sadržaj izložbe.

Na 15 izložbenih panoa građom iz fonda Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prikazan je Marulićev životni i stvaralački put. / NSK exhibition *Judita*, spotlighting the 1521, first epic in the Croatian language and its author, Marko Marulić (1450-1524), "the father of Croatian literature". National and University Library in Zagreb, 19 October – 2 November 2021.

Exhibition marking 500th anniversary of *Judita*, cornerstone of Croatian literature

From 19 October to 2 November 2021, the National and University Library in Zagreb (NSK) organised and hosted *Judita*, an exhibition marking a half a millennium of the printing of the cornerstone of Croatian literature – the 1521, first epic in the Croatian language, written by Marko Marulić (1450-1524), who on account of this epochal work is considered "the father of Croatian literature".

Apart from *Judita*, the exhibition's 15 display boards featured a representative selection of other works by Marulić in the Library's collections, ranging from their

original and valuable subsequent editions to their translations throughout centuries.

Held as part of *Croatian Book Month 2021*, the exhibition was funded by the Croatian Ministry of Culture and Media within its *Year of Reading 2021* national campaign and prepared on the initiative of Književni krug Split, a cultural and publishing association of the intellectuals of Split, Marulić's native city, and Dr Bratislav Lučin, the Head of MARVLIANVM, a Split-based research centre focusing on Marulić's heritage.

Obljetnica stradanja Vukovara obilježena izložbom *Sloboda se njegovim imenom zove*

Izložbom *Sloboda se njegovim imenom zove* Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu u studenome 2021. godine obilježila je 30. obljetnicu stradanja Vukovara u Domovinske ratu. Izložba je održana pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske i uz potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske u sklopu programa Godina čitanja te u suradnji s *Večernjim listom*, udrugom za promicanje kulture povijesti – KlioFest i Gradskom knjižnicom Vukovar. Izložbu je 4. studenoga 2021. godine otvorio predsjednik Vlade Republike Hrvatske mr. sc. Andrej Plenković.

Izložbom su oživljena sjećanja na tešku sudbinu grada na Vuki i Dunavu, grada simbola i grada heroja – Vukovara kao i sjećanja na suvremeni život u kojem bitno mjesto zauzima kultura. Središnji dio izložbe u predvorju Knjižnice građen je oko ključnih događaja na karti ratnih zbivanja – bitke za Vukovar, zbivanja u vukovarskoj bolnici, na Ovčari i vojarni te borbi u Borovome Selu i Borovome Naselju 1991. godine. Svaka lokacija opisana je tekstovima povjesničarke i kustosice izložbe Vlatke Filipčić Maligec, a pratile su ih nezaboravne fotografije hrvatskih ratnih fotografa, naslovnice *Večernjega lista* te reprezentativna knjižnična građa o ratu u Vukovaru iz

Zbirke knjižnične građe o Domovinskom ratu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Izbor stare i rijetke građe iz Grafičke zbirke, Zbirke muzikalija i audiomaterijala, Zbirke rukopisa i starih knjiga, Zbirke zemljovida i atlasa kao i općega fonda Knjižnice bio je zastupljen u drugome dijelu izložbe – od književnih djela nadahnutih Vukovarem i djela vukovarskih književnika preko prekrasnih grafika i starih razglednica do glazbenih rukopisa i zemljovida. Predstavljen je i rad djelatnika Odjela zaštita i pohrana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu na zaštiti i restauraciji knjižne građe stradale u ratu iz Gradskoga muzeja Vukovar.

Dio izložbe *Sloboda se njegovim imenom zove* činile su i dvije virtualne izložbe – *Vukovar* Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i *Kultura u Vukovaru danas* Gradske knjižnice Vukovar. Taj virtualni produžetak fizičke izložbe predstavio je posjetiteljima izložbe, a danas trajno *online* posjetiteljima, bogatu povijest Vukovara digitaliziranom građom obiju ustanova i njezinom kreativnom interpretacijom. Prikazana je digitalizirana građa o Vukovaru Odjela posebne zbirke NSK, digitalna zbirka novinskih članaka *Rat u Hrvatskoj* NSK te digitalizirana građa i virtualne izložbe o vukovarskim zavičajnicima Gradske knjižnice

Autor fotografije / Photo by: Darko Čižmek.

Izložbu *Sloboda se njegovim imenom zove* 24. studenoga 2021. godine posjetio je predsjednik Međunarodnoga rezidualnog mehanizma za kaznene sudove Carmel Agius. / President of the UN International Residual Mechanism for Criminal Tribunals Judge Carmel Agius (second right) at the exhibition marking the 30th anniversary of the battle of Vukovar (*Sloboda se njegovim imenom zove*). National and University Library in Zagreb, 24 November 2021.

Vukovar. Osobit je napredak u obradi teme učinila Gradska knjižnica Vukovar koja je virtualnu izložbu *Kultura u Vukovaru danas* konceptualno osmislila kao usporedbu fizičkoj te korištenjem plana Vukovara u virtualnoj priči na karti prikazala lokacije suvremenoga života grada na Vuki na kojima djeluju brojne kulturne i znanstvene ustanove u Vukovaru kao čuvari sjećanja, kulture i tradicije. Dodatni suvremeni digitalni sadržaj osigurao je Hrvatski arhiv weba NSK koji je u povodu obilježavanja obljetnice stradanja Vukovara 2021. godine proveo pobiranje mrežne građe posvećene Vukovaru i objavio tematsku zbirku pod nazivom *Vukovar – 30 godina poslije*.

Izložbu je pratilo tiskano i elektroničko izdanje kataloga izložbe, a *Večernji list* priredio je specijalno tiskano izdanje *Vukovar* koje je dijeljeno sudionicima svečanoga otvo-

renja izložbe kao i brojnim posjetiteljima izložbe tijekom studenoga. Prilikom svojega boravka u Hrvatskoj izložbu je razgledao i predsjednik Međunarodnoga rezidualnog mehanizma za kaznene sudove Carmel Agius.

Autori su izložbe *Sloboda se njegovim imenom zove* djelatnici Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu koji su ujedno i autori ovoga teksta, dok su autori izloženih fotografija Davorin Višnjić, Drago Havranek, Emica Elvedi Goran Pichler, Igor Kralj, Josip Bistrović, Marko Mrkonjić, Mišo Lišanin, Robert Belošević, Robert Šipek, Siniša Hančić i Viktorin Jurić Paša. Kustosica je izložbe i autorica stručnih tekstova Vlatka Filipčić Maligec. Autori su virtualne izložbe *Kultura u Vukovaru danas* Jelena Miškić, Borivoj Čalić i Eleonora Đekić iz Gradske knjižnice Vukovar.

Izložbom *Sloboda se njegovim imenom zove* dan je uvid u fotografije, knjige, rukopise, novinske članke i ostalu građu koju Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu i partnerske organizacije čuvaju u svojim zbirkama – građu koja svjedoči o stradanju Vukovara u Domovinskom ratu, ali i bogatoj kulturi grada u prošlosti i danas. / Unique resources of the National and University Library in Zagreb (NSK) and its partner institutions (*Večernji list* daily, KlioFest association and Vukovar City Library) featured at their joint exhibition commemorating the suffering of Vukovar and its three-month siege in 1991, but also presenting this unique city's centuries-long cultural tradition (*Sloboda se njegovim imenom zove*). National and University Library in Zagreb, 4 – 30 November 2021.

Exhibition marking 30th anniversary of battle of Vukovar

Marking the 30th anniversary of the battle of Vukovar, the most brutal and longest battle of the 1991-1995 Croatian Homeland War, the National and University Library in Zagreb (NSK), *Večernji list* daily, KlioFest association and Vukovar City Library jointly organised an exhibition dedicated to the heroism of this one-of-a-kind city in the easternmost part of Croatia and its long and fascinating cultural heritage (*Sloboda se njegovim imenom zove*). Prepared with the support of the Croatian Ministry of Culture and Media and held under the auspices of the Government of the Republic of Croatia, the exhibition was opened on 4 November 2021 by Croatian Prime Minister Andrej Plenković. Featuring

unique material, including a digital collection thematising Vukovar (*Vukovar*) and an online exhibition presenting Vukovar's culture (*Kultura u Vukovaru danas*), the exhibition attracted many visitors, including the President of the United Nations International Residual Mechanism for Criminal Tribunals Judge Carmel Agius and the members of the delegation of the French President Emmanuel Macron during his 2021 two-day visit to Croatia – a member of the National Assembly in France Liliana Tanguy and member of the French Senate Jean-Yves Leconte.

Fiofest 2021.: Svečani klapski koncert u čast Dinku Fiju i predstavljanje digitalne zbirke *Maestro moj*

Digitalna zbirka *Maestro moj* zaokružuje priču o značaju i dosezima Dinka Fija ne samo u skladateljskome smislu već i u području njegova utjecaja na klapski stil pjevanja, klapski zvuk, izvedbu i interpretaciju.

Nekoliko dana uoči desete obljetnice smrti maestra Dinka Fija, 28. listopada 2021. godine, u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu održan je četvrti koncert u njegovu čast. Čak osam klapa izvodilo je Fijove skladbe i njegove obradbe narodnih napjeva, i to ženske klape Armorin, Dišpet, Figurin i Sorelo, muške klape Nostalgija, Poj i Sagena te mješovita vokalna skupina Prvi komin Snježanin. Koncert je bio jedan od programa Knjižnice u Mjesecu hrvatske knjige u Godini čitanja. S obzirom na to da je Dinko Fio uglazbio stihove brojnih hrvatskih pjesnika, poveznica s Godinom čitanja na njegov je plodan rad bacila dodatno svjetlo.

Maestro Fio svoju je ostavštinu, koja je za hrvatsku kulturu od neprocjenjive vrijednosti, povjerio na čuvanje Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, odnosno

njezinoj Zbirci muzikalija i audiomaterijala koju je za života često i rado posjećivao. U želji da mu zahvali i iskaže počast, Knjižnica je, uz već tradicionalni *Fiofest*, u 2021. godini pristupila i digitalizaciji njegove ostavštine koja je, zahvaljujući potpori Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, sada dostupna za pregled i proučavanje na portalu Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu kao i na portalu virtualnih izložbi. Svečani klapski koncert priređen u čast Dinku Fiju bio je prilika za predstavljanje digitalne zbirke *Maestro moj*.

Autorice su i urednice digitalne zbirke dr. sc. Tatjana Mihalić, koordinatorka Zbirke muzikalija i audiomaterijala Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, i Marina Stanić Palašti, djelatnica Zbirke. Projekt je ostvaren u suradnji s dr. sc. Joškom Čaletom s Instituta za etnologiju i folkloristiku koji je autor većine tekstova o mastru Fiju i njegovu značaju. Osim njega, doprinos projektu dali su i ostali, sadašnji i nekadašnji djelatnici Knjižnice posvećeni klapskomu pjevanju.

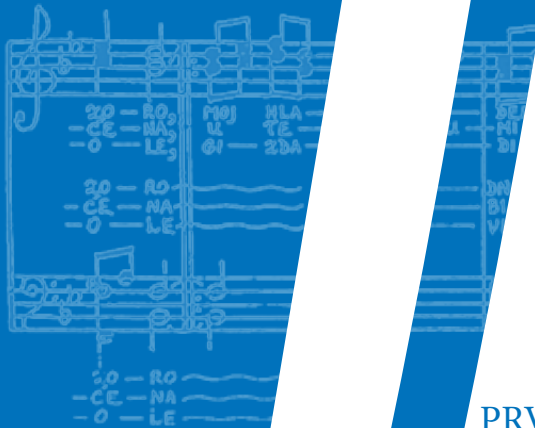

Izvor / Source: privatni arhiv / private archive.

Dinko Fio je bio naš osnivač, dugogodišnji voditelj i mentor. Ostavio nam je klapski zvuk i dugotrajnu privrženost pjevanju. Josip Vataavuk, *Duh i dah klape Nostalgija*, Digitalna zbirka maestra Dinka Fija *Maestro moj*. / "Dinko Fio was our founder, longtime leader and mentor. He left us the *klapa* sound and inspired us to remain dedicated to singing.", Josip Vataavuk (third left), from a *klapa* singing group *Nostalgija*. *Fiofest 2021.*, National and University Library in Zagreb, 28 October 2021.

fiofest 2021.

Svečani klapski koncert u čast Dinku Fiju

ARMORIN
DIŠPET
FIGURIN
NOSTALGIJA
OBILANCA
POJ
PRVI KOMIN SNJEŽANIN
SAGENA
SORELO

Na koncertu će biti predstavljena i digitalna zbirka maestra Dinka Fija „Maestro moj“.

Četvrtak, 28. listopada 2021., 19 sati
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
Ulica Hrvatske bratske zajednice 4

NACIONALNA I
SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU

GODINA
ČITANJA
2021

Breyer

Fiofest 2021.: Svečani klapski koncert u čast Dinku Fiju i predstavljanje digitalne zbirke Maestro moj mogli su se pratiti uživo na kanalu YouTubea Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, gdje su dostupni i danas. Dizajn plakata: Goran Hasanec. / The video of the Fiofest 2021. concert and the presentation of a digital collection featuring maestro Dinko Fio's legacy preserved as part of the Library's holdings is available on the NSK YouTube channel. Poster design by: Goran Hasanec.

Fiofest 2021.: Celebrating maestro Dinko Fio, with songs and digitally

On 28 October 2021, the National and University Library in Zagreb (NSK) hosted the 2021 *Fiofest* concert, marking the 10th anniversary of the death of Dinko Fio, Croatia's notable 20th-century folk song collector, composer, conductor and music educator. The fourth edition of *Fiofest* featured performances of maestro Fio's songs and his reworkings of Croatian folk songs by as many as eight *klapa* singing groups – ladies' *Armorin*, *Dišpet*, *Figurin* and *Sorelo*, male-voice *Nostal-*

giya, *Poj* and *Sagena* and mixed *Prvi komin Snježanin*. The concert was held as part of the 2021 *Croatian Book Month* programme, which was taking place within the *Year of Reading 2021* national programme, and included the presentation of the Library's digital collection featuring Fio's legacy preserved as part of the Library's holdings and created with the support of the Croatian Ministry of Culture and Media (*Digitalna zbirka maestra Dinka Fija „Maestro moj“*).

Gostovanje izložbe *Marko Marulić – europski humanist* u Središnjoj knjižnici u Solothurnu

U Središnjoj knjižnici u Solothurnu u Švicarskoj od 3. do 17. prosinca 2021. godine bila je postavljena izložba *Marko Marulić – europski humanist* koju je Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu pripremila u suradnji s Veleposlanstvom Republike Hrvatske u Švicarskoj Konfederaciji i Središnjom knjižnicom u Solothurnu.

Pozdrave su riječi na otvorenju izložbe održale ravnateljica Središnje knjižnice u Solothurnu dr. sc. Yvonne Lemgruber, veleposlanica Republike Hrvatske u Švicarskoj Konfederaciji dr. sc. Andrea Bekić te glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prof. dr. sc. Ivanka Stričević, koja je ujedno i predstavila izložbu. Marulićevu građu u fondu Središnje knjižnice u Solothurnu predstavio je voditelj posebnih zbirki Središnje knjižnice Ian Holt. Predavanje o životu i radu Marka Marulića održao je zamjenik pročelnice Odsjeka za klasičnu filologiju te v. d. predstojnika Katedre za grčki jezik i književ-

nost Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Neven Jovanović.

Izložba je na trinaest izložbenih panoa na njemačkome i engleskome jeziku predstavila reprezentativni izbor Marulićeve građe iz fonda Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Osim panoa, na izložbi su prikazana četiri odabrana djela Marka Marulića od ukupno osam koliko ih u svojem fondu čuva Središnja knjižnica u Solothurnu.

Izložba je ostvarena uz potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, a posebna zahvala upućena je partneru izložbe Književnomu krugu Split i voditelju Centra za proučavanje Marka Marulića i njegova humanističkog kruga *Marvliantvm* dr. sc. Bratislavu Lučinu, na čijim se istraživanjima i autorskim tekstovima temelji sadržaj izložbe. Pripremljen je i prigodni katalog izložbe pod nazivom *Marko Marulić – europski humanist*.

Pozdravne riječi na svečanome otvorenju izložbe *Marko Marulić – europski humanist* uputila je veleposlanica Republike Hrvatske u Švicarskoj Konfederaciji dr. sc. Andrea Bekić, uz čiju je potporu izložba i održana u Švicarskoj. / Ambassador of the Republic of Croatia in the Swiss Confederation Dr Andrea Bekić at the opening of the *Marko Marulić – A European Humanist* / *Marko Marulić – ein europäischer Humanist* exhibition, which the National and University Library in Zagreb (NSK) put on with the support of the Embassy. Solothurn Central Library (ZBS), Switzerland, 3 December 2021.

Na izložbi je bila prikazana i Marulićeva moralistička rasprava *Evangelistarium* iz 1529. godine koju u svojem fondu čuva Središnja knjižnica u Solothurnu. / A 1529 copy of *Evangelistarium*, an ethical treatise by “the father of Croatian literature” Marko Marulić (1450-1524), preserved at the Solothurn Central Library and displayed as part of the *Marko Marulić – A European Humanist / Marko Marulić – ein europäischer Humanist* exhibition. Solothurn Central Library (ZBS), Switzerland, 3 – 17 December 2021.

Marko Marulić – A European Humanist exhibition visits Solothurn, Switzerland

From 3 to 17 December 2021, the Solothurn Central Library (ZBS) in Switzerland hosted *Marko Marulić – A European Humanist / Marko Marulić – ein europäischer Humanist*, an exhibition of the National and University Library in Zagreb (NSK) prepared in cooperation with the Embassy of the Republic of Croatia in the Swiss Confederation and the Solothurn library.

The exhibition's 13 display boards featured a representative selection of Marulić's works preserved at the Na-

tional and University Library in Zagreb, while some of his works held by the Solothurn Central Library were put on display.

Financial resources for the exhibition and the publication of the accompanying catalogue were provided by the Croatian Ministry of Culture and Media, while Dr Bratislav Lučin, the Head of MARVLIANVM, a Split-based research centre focusing on Marulić's heritage, provided the content that the exhibition was based on.

Charlotte Maria Frank

Grafička mapa *Tvornička jutra* Milana Trenca

Grafička mapa Milana Trenca *Tvornička jutra* objavljena je u izdanju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 2021. godine u sklopu programa Godina čitanja te uz potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i Zaklade Adris. Radovi iz mape mogli su se pogledati na prigodnoj izložbi koja je od 15. do 24. prosinca 2021. godine bila otvorena u Laubi – Kući za ljude i umjetnost. U programu otvorenja izložbe sudjelovali su pomoćnica glavne ravnateljice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u

Zagrebu za djelatnost nacionalne knjižnice Republike Hrvatske dr. sc. Sofija Klarin Zadravec, viša kustosica u Grafičkoj zbirci Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i urednica grafičke mape *Tvornička jutra* Charlotte Maria Frank, kustosica izložbe Lana Harjaček iz Laube – Kuće za ljude i umjetnost te autor mape i radova Milan Trenc.

Mapa je otisnuta u 30 primjeraka u tehnici sitotiska na papiru Conqueror Wove Cream (300 g) u radionici za

sitotisak na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. Otisnuti listovi dimenzija 50 x 70 cm umetnuti su u zaštitnu kutiju koja je izrađena u Odjelu za opremanje i uvez građe Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Polazišna ideja za mapu bila je autorov strip *Maljčiki* iz 1981. godine koji je nadahnut uspješnicom grupe *Idoli*. Autor je u tehnici sitotiska otisnuo tri table stripa, deset izdvojenih kadrova i dva lista s tekstom. Motive s prika-

zima nasmijanih radnika, bogatih žetava, direktorskih zabava, limuzina te satiričan prikaz *krize socijalizma* prikazuje s pomoću dvaju suprotstavljenih likovnih pravaca, suprotnih idejnih polazišta, pop-arta i soerealizma. Ideja pjesme kao svojevrsne parodije na vrijeme u kojem je strip nastao dobila je svoj umjetnički oblik u kojem je očuvana početna ideja stripa, ali i pridodan novi sloj umjetnikova razmišljanja.

Motive nasmijanih radnika, bogatih žetava, direktorskih zabava, limuzina te satiričan prikaz *krize socijalizma* Milan Trenc dočarava s pomoću dvaju suprotstavljenih likovnih pravca, suprotnih idejnih polazišta, pop-arta i soerealizma. / In his satirical portrayal of the "crisis of socialism" Trenc used pop art and social realism as two opposed artistic styles, rooted in opposing ideological backgrounds.

NSK publishes print portfolio by Milan Trenc

In 2021, as part of the *Year of Reading 2021* national programme and with the support of the Croatian Ministry of Culture and Media, the National and University Library in Zagreb (NSK) published *Tvornička jutra* (*Factory Mornings*), a print portfolio by internationally recognised and award-winning contemporary artist Milan Trenc, spotlighted at the exhibition hosted by Zagreb-based Lauba – House for People and Art from 15 to 24 December 2021.

A limited edition of 30 portfolios was printed at the screen printing workshop at the Graphic Arts Department of the Zagreb Academy of Fine Arts, while the handmade, clothbound portfolio boxes were produced by the Library's Book Preservation and Binding Division. In *Factory Mornings*, Trenc drew on his 1981 comic strip *Maljčiki*, inspired by the homonymous hugely popular song by the ex-Yugoslav band *Idoli*.

Održana 5. otvorena konferencija korisnika Integriranoga knjižničkog sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, visokoškolskih i specijalnih knjižnica Republike Hrvatske

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu organizirala je 21. prosinca 2021. godine u virtualnome izdanju 5. godišnju otvorenu konferenciju korisnika Integriranoga knjižničkog sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te knjižnica iz sustava znanosti i visokoga obrazovanja. Tema konferencije *Sistemsko knjižničarstvo 2021: Knjižnički sustavi nove generacije* aktualizirala je pitanja ulaganja u primjenu suvremenih knjižničkih sustava nove, odnosno sljedeće generacije, progovorila je o nužnosti prilagodbe tradicionalnih knjižničkih poslovanja novim okolnostima i potrebama suvremene i

digitalne znanosti i obrazovanja te nužnostima uvođenja središnjega objedinjenog upravljanja tiskanom, elektroničkom i digitalnom građom. Također je istaknula važnost poticanja razvoja dijeljenih knjižničkih usluga temeljenih na međunarodno standardiziranim bibliografskim zapisima, važnost poticanja suradnje i umrežavanja radi ekonomičnosti poslovanja te potrebu poticanja ponovne uporabe podataka.

Program Konferencije sastojao se od sedam izlaganja te okrugloga stola s međunarodnim sudjelovanjem kojim je Konferencija i otvorena. Na okrugloj stolu *Zašto su*

Program Konferencije sastojao se od sedam izlaganja te okrugloga stola s međunarodnim sudjelovanjem kojim je Konferencija i otvorena. / *Systems Librarianship Virtual Conference 2021: Next Generation Library Systems* featured talks and a roundtable discussion addressing the implications that next generation library systems have for academic libraries.

nam potrebni knjižnični sustavi nove generacije sudjelovali su prof. dr. sc. Ivanka Stričević, glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Alan Oliver, direktor poslovnoga razvoja tvrtke Ex Libris, dr. sc. Radka Římanová, ravnateljica Središnje knjižnice Charles University iz Praga, te dr. sc. Tamara Krajna, voditeljica Knjižnice Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu. Nakon bogate i poticajne rasprave program je nastavljen tematskim blokovima.

Na Konferenciji je sudjelovalo gotovo 60 stručnjaka iz Hrvatske. Snimke izlaganja kao i predstavljanja svih izlaganja dostupne su u otvorenome pristupu na mrežnome portalu Konferencije na e-adresi <http://buki.nsk.hr/konferencija-korisnika/sistemsko-knjiznicarstvo-2021>. Konferencija je održana uz potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

5th open conference for users of NSK Integrated Library System

On 21 December 2021, the National and University Library in Zagreb (NSK) organised and hosted the 5th open conference for users of the Integrated Library System of the National and University Library in Zagreb and Croatian Academic and Research Libraries, which brought together over 60 participants.

Themed Systems Librarianship Virtual Conference 2021: Next Generation Library Systems, the conference's seven talks and a roundtable discussion including foreign participants addressed the implications that next generation library systems have for academic libraries. The roundtable discussion included the participation of four invited speakers, who exchanged their views on why next generation library systems are indispensable in contemporary academic libraries.

Best practice examples of using next generation library systems were presented by Business Development Director at Ex Libris Alan Oliver and Director of the Central Library of Charles University in Prague, Czech Republic, Dr Radka Římanová. The programme also included presentations on the latest developments concerning the Croatian national library's use of the Aleph® integrated library system – its migration to the Lenovo ThinkSystem SR650 servers and upgrade to Aleph Version 23.

Learn more about the conference programme from the conference abstracts, at <http://buki.nsk.hr/wp-content/uploads/2021/12/Konferencija2021-all1.pdf>.

Ukratko

Pripremili: Ante Livajić i Maja Priselac

Europski dan zaštite žrtava kaznenih djela obilježen istoimenu izložbom mrežnih publikacija

Europski dokumentacijski centar NSK u veljači 2021. godine u povodu Europskoga dana zaštite žrtava kaznenih djela priredio je istoimenu izložbu kako bi ojačali svijest pojedinaca o važnosti zaštite žrtava i skrenuli pozornost na njihova prava. Izložbom, koju je poduprlo i Predstavništvo Europske komisije u Republici Hrvatskoj, na jednome su mjestu okupljene najvažnije publikacije o ovoj temi te je ona trajno dostupna na mrežnoj stranici <http://edc.nsk.hr>.

Vizualni identitet mrežne izložbe publikacija *Europski dan zaštite žrtava kaznenih djela*.

NSK u kampanji *Color Our Collections*

Knjižnica se u veljači 2021. godine pridružila međunarodnoj kampanji *Color Our Collections* kojom se potiče kreativno korištenje digitalne kulturne baštine za razonodu i učenje. U povodu toga priređena je bojanka namijenjena svim uzrastima s motivima vrijednih djela iz fonda Knjižnice. Ova i druge bojanke s djelima iz fonda Knjižnice dostupne su na mrežnoj stranici <http://bojanka.nsk.hr>.

Vizualni identitet međunarodne kampanje *Color Our Collections*.

Sadržaji prikupljeni desetim pobiranjem nacionalne internetske domene dostupni na stranicama Hrvatskoga arhiva weba

U suradnji sa Sveučilišnim računskim centrom Sveučilišta u Zagrebu (Srce) krajem 2020. i početkom 2021. godine

provedeno je deseto pobiranje (harvestiranje) hrvatske nacionalne internetske domene. Preuzeto je 19 TB sadržaja koji su dostupni na stranicama Hrvatskoga arhiva weba, gdje se još mogu pregledavati i sadržaji pohranjeni u prethodnih devet pobiranja, tematske zbirke kao i sadržaji prikupljeni selektivnim pobiranjima.

Deseto pobiranje hrvatske nacionalne domene.

Posjet bugarske veleposlanice NSK

Veleposlanica Republike Bugarske u Republici Hrvatskoj NJ. E. Genka Georgieva krajem ožujka 2021. godine posjetila je Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu. Na sastanku s glavnom ravnateljicom prof. dr. sc. Ivan- kom Stričević dogovoren je nastavak uspješne suradnje Knjižnice i Veleposlanstva Republike Bugarske u Republici Hrvatskoj na organizaciji izložaba, razmjeni stručnjaka i projektima povezanim sa zaštitom građe i digitalizacijom.

Autor fotografije: Sonja Hrelja.

Sastanak veleposlanice Republike Bugarske u Republici Hrvatskoj NJ. E. Genke Georgieve i glavne ravnateljice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prof. dr. sc. Ivanke Stričević.

Virtualna izložba o počecima automobilizma u Hrvatskoj

U povodu održavanja najveće automobilističke utrke u Hrvatskoj *WRC Croatia Rally 2021*, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu priredila je virtualnu izložbu

Razglednica iz fonda Grafičke zbirke NSK dio je virtualne izložbe *Automobili u Hrvatskoj*.

Automobili u Hrvatskoj kojom, uz građu iz fonda Knjižnice – starim novinama i časopisima, starim kartama i razglednicama te plakatima i umjetničkim djelima, donosi priču o počecima automobilizma u Hrvatskoj. Izložba se može pogledati na portalu <http://virtualna.nsk.hr>.

Mrežni seminari ALA IRRT & CLA iz područja povezanih podataka

Vizualni identitet mrežnih seminara Američkoga knjižničarskog društva.

Američko knjižničarsko društvo – Okrugli stol međunarodnih odnosa (ALA International Relations Round Table) u suradnji s Hrvatskim knjižničarskim društvom i Knjižnicom tijekom lipnja 2021. godine organizirali su tri mrežna seminara iz područja povezanih podataka.

Predsjednik Vlade s izaslanstvom posjetio Zbirku rukopisa i starih knjiga

Autor fotografije: Renata Breka.

Posjet predsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministara Zbirku rukopisa i starih knjiga.

U povodu Dana hrvatske knjige i 500. obljetnice tiskanja Marulićeve *Judite*, predsjednik Vlade Republike Hrvatske mr. sc. Andrej Plenković u pratnji ministrice kulture i medija dr. sc. Nine Obuljen Koržinec, ministra znanosti i obrazovanja prof. dr. sc. Radovana Fuchsa, ministra zdravstva izv. prof. dr. sc. Vilija Beroša i ministrice poljoprivrede mr. sc. Marije Vučković u travnju 2021. godine posjetio je Zbirku rukopisa i starih knjiga gdje su razgledali prigodno izložena Marulićeva djela iz fonda Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu kao i najistaknutija djela hrvatskih autora od 15. do 19. stoljeća.

Obilježavanje Dana Europe

Vizualni identitet prigodnoga obilježavanja Dana Europe.

Europski dokumentacijski centar NSK u svibnju 2021. godine priredio je prigodne interaktivne slagalice i križaljke kako bi korisnicima Knjižnice i građanima skrenuo pozornost na teme i simbole Europske unije kao i na nadnevak 9. svibnja kada se širom kontinenta obilježava Dan Europe. Istoga mjeseca EDC NSK priključio se raspravama i događajima u sklopu Konferencije o budućnosti Europe, a na isto je pozvao i sve građane Hrvatske.

Festival povijesti Kliofest 2021. održan u znaku bitnih povijesnih obljetnica

Autor fotografije: Sonja Hrelja.

Svečano otvorenje osmoga Festivala povijesti Kliofest.

fonda Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, a ostatak na građi koju je ustupio Etnografski muzej u Zagrebu kao i djelima korejskih autora prevedenima na hrvatski jezik.

NSK i u 2021. obilježila rođendan Miroslava Krležę

Autor fotografije: Sanja Vešliga.

Obilježavanje obljetnice rođjenja Miroslava Krležę uz tematski susret i izložbu.

U sklopu Desetoga festivala Miroslav Krležę u predvorju NSK 2. srpnja 2021. godine održan je tematski susret uz izložbu *Iz Autorova pera: rukopisna građa Miroslava Krležę*. U programu su sudjelovali dr. sc. Irena Galić Bešker, dr. sc. Lada Čale Feldman i dr. sc. Suzana Marjanić te glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prof. dr. sc. Ivanka Stričević i ravnatelj Festivala Goran Matović, dok su među izložbenom građom predstavljena djela ovoga velikana hrvatske književnosti koja u svojem fondu baštini Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu.

U Granadi održan završni sastanak Erasmus + projekta TRACE

Izvor fotografije: privatna arhiva.

Završni sastanak partnera Erasmus + projekta TRACE održan u srpnju 2021. godine u Granadi.

U Granadi u Španjolskoj u srpnju 2021. godine održan je završni sastanak partnera Erasmus + projekta *Tra-*

ditional children's stories for a common future – TRACE koji se pod vodstvom Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu počeo provoditi u rujnu 2018. godine. Na sastanku su analizirane aktivnosti provedene u sklopu intelektualnih rezultata projekta te su predstavljena završna događanja zemalja partnera u projektu, o kojem su detaljnije informacije dostupne na e-adresi <http://www.trace-portal.eu>.

Posjet polaznika XXIV. naraštaja Ratne škole „Ban Josip Jelačić“

Autor fotografije: Sonja Hrelja.

Polaznici XXIV. naraštaja Ratne škole „Ban Josip Jelačić“ tijekom posjeta Zbirki rukopisa i starih knjiga.

Polaznici XXIV. naraštaja Ratne škole „Ban Josip Jelačić“ u rujnu 2021. godine posjetili su Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu te se upoznali s uslugama i informacijskim izvorima koje Knjižnica pruža. U dvosatnome obilasku razgledali su Zbirku rukopisa i starih knjiga, čitaonice sa slobodnim pristupom, Zbirku knjižnične građe o Domovinskom ratu, Zbirku službenih publikacija te su sudjelovali na radionici pod nazivom *Elektronički izvori znanstvenih informacija i vrednovanje znanstvene produktivnosti*.

Obljetnica Danteove smrti obilježena izložbom Dimitrija Popovića

Autor fotografije: Darko Čizmek.

Dimitrije Popović na svečanome otvorenju izložbe *Dimitrije i Dante*.

U povodu 700. obljetnice smrti Dantea Alighierija u predvorju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u rujnu 2021. godine organizirana je izložba *Dimitrije i Dante* Dimitrija Popovića. Na izložbi su prikazana Popovićeve djela – grafike, crteži i slike nadahnuta Danteovom *Božanstvenom komedijom* u kojoj je ovaj poznati hrvatski slikar, grafičar i kipar pronašao svoje cjeloživotno nadahnuće.

Šahovska NSK simultanka u povodu Europskoga tjedna sporta

Autor fotografije: Sonja Hrelja.

Šahovska priredba NSK simultanka održana u povodu Europskoga tjedna sporta.

Europski dokumentacijski centar NSK u suradnji s Predstavništvom Europske komisije u Hrvatskoj te Ministarstvom turizma i sporta Republike Hrvatske 23. rujna 2021. godine organizirao je u prostoru Knjižnice šahovsku priredbu *NSK simultanka*. U sklopu priredbe održane u povodu Europskoga tjedna sporta, 15 prijavljenih igrača odmjerilo je snage s hrvatskim šahovskim velemajestorom Alojzijem Jankovićem, a izložena je i odabrana građa iz fonda Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu povezana sa šahom.

Knjižnici darovana mapa s projektima akademika Andrije Mutnjakovića

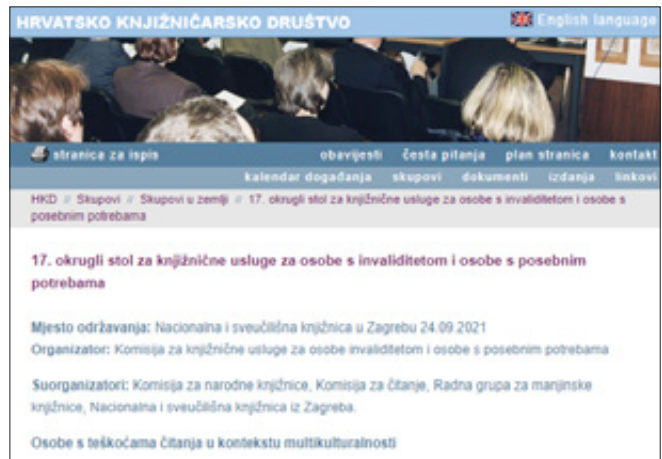

Autor fotografije: Sonja Hrelja.

Uručivanje mapu *Kinetic architecture 1964–1990* Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Hrvatski muzej arhitekture Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Knjižnici je u rujnu 2021. godine darovao mapu *Kinetic architecture 1964–1990* s projektima kinetičke arhitekture istaknutoga hrvatskog arhitekta akademika Andrije Mutnjakovića. Projekti prikazani u mapi dio su eksperimentalnih istraživanja prethodno sabranih u knjizi *Andrija Mutnjaković Kinetička arhitektura / Kinetic Architecture* iz 1995. godine.

Održan 17. okrugli stol za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i osobe s posebnim potrebama

U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 24. rujna 2021. godine održan je 17. okrugli stol za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i osobe s posebnim potrebama.

Komisija za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i osobe s posebnim potrebama Hrvatskoga knjižničarskog društva u suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu i drugim partnerima 24. rujna 2021. godine u Knjižnici je organizirala 17. okrugli stol za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i osobe s posebnim potrebama sa središnjom temom pod nazivom *Osobe s teškoćama čitanja u kontekstu multikulturalnosti*.

Predstavljen Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima

Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima predstavljen je 29. rujna 2021. godine.

U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 29. rujna 2021. godine predstavljen je *Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima* koji je rezultat višegodišnjega rada u sklopu projekta *Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnog pravilnika za katalogizaciju* provedenoga u suradnji knjižničarske, arhivske, muzejske i akademske zajednice, a uz potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

U Lovranu održani 17. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica

Hibridna konferencija 17. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica okupila je znatan broj stručnjaka iz knjižničarstva i informacijskih znanosti.

Od 30. rujna do 2. listopada 2021. godine održani su 17. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica u organizaciji Hrvatskoga knjižničarskog društva te u suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu i Sveučilišnom knjižnicom Rijeka. Hibridna konferencija održana u Lovranu pod nazivom *Digitalna transformacija i knjižnice u posebnim okolnostima* okupila je znatan broj stručnjaka iz knjižničarstva i informacijskih znanosti koji su predstavili suvremena dostignuća iz ovih područja.

Znanstvenim skupom i izložbom obilježena 150. obljetnica Rakovičkoga ustanka

Izvor fotografije: Hrvatski državni arhiv.

Svečano otvorenje izložbe *Rakovički ustanak 1871. i Eugen Kvaternik: od pobune do kulta nacionalnog junaka*.

U suradnji Hrvatskoga državnoga arhiva, Hrvatskoga povijesnog muzeja, Hrvatskoga instituta za povijest, Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske te Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 7. listopada 2021. godine u Hrvatskome državnom arhivu organizirani su znanstveni skup i izložba *Rakovički ustanak 1871. i Eugen Kvaternik: od pobune do kulta nacionalnog junaka* kojima je obilježena 150. obljetnica Rakovičkoga ustanka.

Predstavljena grafička mapa Zdenke Pozaić *Hrvatska: deset pjesnika*

Autor fotografije: Sonja Hrelja.

Predstavljanje grafičko-pjesničke mape Zdenke Pozaić *Hrvatska: deset pjesnika*.

Slikarica, grafičarka i dizajnerica Zdenka Pozaić predstavila je krajem rujna 2021. godine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu grafičko-pjesničku mapu *Hrvatska: deset pjesnika*. Mapa je objavljena u biblioteci *Pjesnici* u izdanju Knjižnice, a sadrži deset linoreza u boji nadahnutih stihovima Silvija Strahimira Kranjčevića, Vladimira Vidrića, Antuna Gustava Matoša, Tina Ujevića, Miroslava Krležu, Antuna Branka Šimića, Dobriše Cesarića, Nikole Šopa, Viktora Vide i Vesne Parun.

NSK uvrštena u Research Organization Registry

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu uvrštena je u ROR (Research Organization Registry), upisnik istraživačkih organizacija koji okuplja otvorene, održive, uporabljive i jedinstvene identifikatore istraživačkih organizacija svijeta.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu uvrštena je u ROR (Research Organization Registry), upisnik istraživačkih organizacija koji okuplja otvorene, održive, uporabljive i jedinstvene identifikatore istraživačkih organizacija svijeta. Dodijeljen joj je i ROR ID, otvoreni, jedinstveni i besplatni identifikator istraživačke organizacije koji se dodjeljuje najvišoj razini jedne istraživačke institucije.

Projektima Knjižnice dodijeljena novčana potpora Zaklade Adris

Naslovnica knjige *Povijest prve javne knjižnice na hrvatskome tlu (1463.)*.

Na natječaju Zaklade Adris za 2021. godinu za program *Stvaralaštvo* Knjižnici su dodijeljena novčana sredstva za izdavanje monografije *Povijest prve javne knjižnice na hrvatskome tlu (1464.)* autora Stjepana Krasića te grafičke mape *Tvornička jutra* Milana Trenca.

Međunarodna izložba inovacija ARCA u NSK predstavila inovacije Hrvatske i svijeta

Međunarodna izložba inovacija ARCA predstavila radove hrvatskih i inozemnih inovatora.

U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu od 14. do 16. listopada 2021. godine održana je 19. međunarodna izložba inovacija ARCA 2021. u organizaciji Hrvatske zajednice inovatora. Izložba već godinama promiče izumiteljstvo i inovacije, a na 19. izdanju izložbe predstavljene su brojne inovacije hrvatskih i međunarodnih inovatora, gospodarstvenika, znanstvenih timova te djece i mladih.

Otvorenje Mjeseca hrvatske knjige u Gradskoj knjižnici Požega

Svečano otvorenje Mjeseca hrvatske knjige u Gradskoj knjižnici Požega.

Mjesec hrvatske knjige 2021. otvoren je u Gradskoj knjižnici Požega 15. listopada 2021. godine prigodnim svečanim programom kojemu su nazočili ministrica kulture i medija dr. sc. Nina Obuljen Koržinek, predsjednica Programskoga i organizacijskoga odbora Mjeseca hrvatske knjige Višnja Cej, ravnateljica Gradske knjižnice Požega Aleksandra Šuralo te brojni knjižničari i sudionici ove poznate nacionalne manifestacije.

Predstavljena knjiga *Ni s kućom ni bez kuće*

Autor fotografije: Sonja Hrelja.

O knjizi *Ni s kućom ni bez kuće* govorele su (slijeva nadesno) njezina recenzentica dr. sc. Rebeka Mesarić Žabčić, autorice knjige prof. dr. sc. Ivana Hebrang i prof. dr. sc. Ana Barbarić te urednica knjige prof. dr. sc. Nives Tomašević.

U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 26. listopada 2021. godine predstavljena je knjiga *Ni s kućom ni bez kuće* u izdanju Naklade Ljevak. Knjiga donosi su-

stavan prikaz nakladničke djelatnosti Hrvata u Novome Zelandu koji se temelji na pomnim istraživanjima i na temelju kojega se rekonstruira niz društvenih aktivnosti novozelandskih Hrvata. Autorice su knjige prof. dr. sc Ana Barbarić i prof. dr. sc. Ivana Hebrang.

Virtualna izložba *Ivan Zajc mlađi*

Virtualna izložba *Ivan Zajc mlađi* predstavlja život, rad i djelovanje Ivana pl. Zajca.

Zbirka muzikalija i audiomaterijala Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu na portalu Knjižnice *Virtualne izložbe* objavila je izložbu *Ivan Zajc mlađi* koja predstavlja život, rad i djelovanje Ivana pl. Zajca. Osim vrijedne građe povezane sa Zajčevim radom i životom koja se čuva u zbirkama građe posebne vrste Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, sadržajem izložbe osobito je istaknuta Zajčeva rukopisna ostavština, čiji je najveći dio pohranjen u Zbirci muzikalija i audiomaterijala, a korisnicima Knjižnice kao i široj javnosti dostupna je u sklopu portala Knjižnice Digitalne zbirke NSK.

Virtualna izložba *Rroma pe droma: baština i budućnost Roma*

Virtualna izložba *Rroma pe droma: baština i budućnost Roma* ostvarena je uz novčanu potporu Konferencije ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica (The Conference of European National Librarians – CENL).

Dana 5. studenoga 2021. godine na svečanome obilježavanju Svjetskoga dana romskoga jezika u Savezu Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ predstavljena je virtualna izložba *Rroma pe droma: baština i budućnost Roma* izrađena u suradnji Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Središnje knjižnice Roma u Republici Hrvatskoj i Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ te ostvarena uz novčanu potporu Konferencije ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica (The Conference of Eu-

ropean National Librarians – CENL). Virtualna izložba predstavlja cestu i put Roma, i to od vremena njihove prve migracije do njihova puta prema budućnosti.

Pjesnička zbirka *Sjaj nebeske ceste*

Autor fotografije: Sonja Hrelja.

Autorica pjesničke zbirke *Sjaj nebeske ceste* Ivanka Zdrilić na predstavljanju knjige zahvalila svima koji su pomogli da se zbirka objavi.

U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 10. studenoga 2021. godine predstavljena je pjesnička zbirka *Sjaj nebeske ceste* Ivanke Zdrilić. Autorica je diplomirala hrvatski jezik i književnost na Filozofskome fakultetu u Zadru te knjižničarstvo na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Piše na standardnome književnom jeziku i ikavici zadarskoga kraja.

Dan hrvatskih knjižnica 2021.

Autor fotografije: Sonja Hrelja.

Priznanje Knjižnica godine za 2021. godinu dodijeljeno je Gradskoj knjižnici Požega.

Dan hrvatskih knjižnica obilježen je 11. studenoga 2021. godine, i to na obljetnicu nadnevka donošenja prvoga hrvatskog zakona o knjižnicama kojim su postavljeni pravni temelji za planiran i sustavan rad i razvoj svih vrsta hrvatskih knjižnica te svih ključnih odrednica hrvatskoga knjižničarstva. Manifestacija koju organizira Hrvatsko knjižničarsko društvo održana je u prostoru Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, a priznanje Knjižnica godine za 2021. godinu dodijeljeno je Gradskoj knjižnici Požega.

Okrugli stol *E-izvori* – potrebe korisnika narodnih i školskih knjižnica

Autor fotografije: Renata Breka.

Okrugli stol *E-izvori* – potrebe korisnika narodnih i školskih knjižnica predstavio je knjižničarima narodnih i školskih knjižnica mogućnosti pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih informacija.

Dana 12. studenoga 2021. godine uz mrežni prijenos u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u organizaciji Komisije za narodne knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva i suorganizaciji stručnih tijela HKD-a Sekcije za narodne knjižnice, Sekcije za školske knjižnice, Komisije za statistiku i pokazatelje uspješnosti u knjižnicama te Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu održan je okrugli stol *E-izvori* – potrebe korisnika narodnih i školskih knjižnica.

Održana završna svečanost Nacionalnoga kviza za poticanje čitanja

Autor fotografije: Renata Breka.

U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 15. studenoga 2021. godine održana je završna svečanost Nacionalnoga kviza za poticanje čitanja, natjecanja za mlade čitatelje koje se tradicionalno provodi u Mjesecu hrvatske knjige.

U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 15. studenoga 2021. godine održana je završna svečanost Nacionalnoga kviza za poticanje čitanja. Nacionalni kviz za poticanje čitanja natjecanje je za mlade čitatelje koje se tradicionalno provodi u Mjesecu hrvatske knjige u organizaciji Knjižnica grada Zagreba – Hrvatskoga centra za dječju knjigu i Odjela za djecu i mladež Gradske knjiž-

nice s Mediotekom. Završnica kviza ovaj se put, zbog epidemioloških mjera, mogla pratiti i uživo na kanalu Knjižnica grada Zagreba na YouTubeu.

Izložba *Žrtva Vukovara 1991. u suvremenoj umjetnosti*

Autor fotografije: Renata Breka.

A-létheia Ide Blažičko i Alexa Brajkovića, jedno od četiriju umjetničkih ostvarenja predstavljeno na izložbi *Žrtva Vukovara 1991. u suvremenoj umjetnosti*.

Izložba *Žrtva Vukovara 1991. u suvremenoj umjetnosti* bila je postavljena u razdoblju od 17. do 30. studenoga 2021. godine u malome predvorju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u organizaciji Ministarstva branitelja Republike Hrvatske i Hrvatskoga društva likovnih umjetnika. Na izložbi su bila predstavljena četiri umjetnička ostvarenja izabrana na međunarodnome natjecanju vizualnih umjetnosti *Žrtva Vukovara 1991.* koji je pokrenut kako bi se, polazeći od kulture sjećanja i simbolike ratnoga stradanja Vukovara, otvorio dijalog sa suvremenom umjetničkom praksom i generirala djela koja će ostati upisana u zajedničko sjećanje.

Posjet predsjednika Međunarodnoga rezidualnog mehanizma za kaznene sudove Carmela Agiusa Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu

Autor fotografije: Darko Čizmek.

Predsjednik Međunarodnoga rezidualnog mehanizma za kaznene sudove Carmel Agius u razgledu izložbe *Sloboda se njegovim imenom zove*.

Predsjednik Međunarodnoga rezidualnog mehanizma za kaznene sudove Carmel Agius posjetio je 24. studenoga 2021. godine Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu kako bi razgledao izložbu *Sloboda se njegovim*

imenom zove koju je Knjižnica u suradnji s partnerima priredila u povodu 30. obljetnice stradanja Vukovara u Domovinske ratu. Razgledao je i izložbu *Žrtva Vukovara 1991. u suvremenoj umjetnosti*, a posjetio je i Zbirku rukopisa i starih knjiga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, gdje su mu pokazana prigodno izložena djela iz fonda Zbirke.

Posjet francuskih parlamentaraca

Autor fotografije: Sonja Hrelja.

Francusko izaslanstvo i djelatnici Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u Zbirci rukopisa i starih knjiga NSK.

Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu 25. studenoga 2021. godine posjetili su Liliana Tanguy, zastupnica u Narodnoj skupštini, donjemu domu Francuskoga parlamenta, te M. Jean-Yves Leconte, zastupnik u Senatu, gornjemu domu Francuskoga parlamenta, u pratnji Estelle Halimi-Dagron, predsjednice Francuskoga instituta u Republici Hrvatskoj. Tijekom boravka u Knjižnici posjetili su Zbirku rukopisa i starih knjiga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu na sastanku CENL-a

Izvor fotografije: CENL.

Konferencija ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica (Conference of European National Librarians – CENL).

Glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prof. dr. sc. Ivanka Stričević sudjelovala je na

općem godišnjem sastanku Konferencije ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica (Conference of European National Librarians – CENL) održanome 29. i 30. studenoga 2021. godine u organizaciji Nacionalne knjižnice Belgije. Glavna ravnateljica članica je novoizabranoga Izvršnog odbora CENL-a.

Osmi međunarodni Zagrebački harfistički festival

Osmi međunarodni Zagrebački harfistički festival bio je uvod u nadolazeće razdoblje adventa.

U sklopu Osmoga međunarodnog Zagrebačkog harfističkog festivala (Zagreb Harp Festival) u organizaciji zagrebačkoga Hathora, u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 3. prosinca 2021. godine održano je predstavljanje i seminar udruge za proučavanje posture i edukaciju glazbenika Homini Artium. Radionica je okupila približno dvadesetero djece i njihovih učitelja glazbe.

Izložba *Trgovima dječje mašte – TRACE*

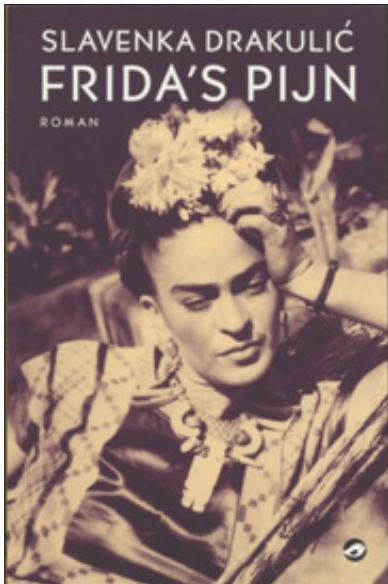
Autor fotografije: Sonja Hrelja.

Izložba *Trgovima dječje mašte – TRACE* predstavila je dječje radove nastale u sklopu projekta *Traditional children's stories for a common future – TRACE*.

U malome predvorju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u razdoblju od 2. do 16. prosinca 2021. godine

bila je postavljena izložba *Trgovima dječje mašte – TRACE* na kojoj su bili prikazani dječji radovi nastali u sklopu projekta *Traditional children's stories for a common future – TRACE*.

Ministarstvo kulture i medija RH ponovno darovalo knjige Zbirci inozemne Croaticae NSK

Roman Slavenke Drakulić o Fridi bio je dio dara Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske Zbirci inozemne Croaticae NSK.

Zbirka inozemne Croaticae Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu krajem 2021. godine postala je bogatija za osamdeset knjiga koje joj je na poticaj načelnice Službe za knjigu i nakladništvo dr. sc. Mihaele Majcen Marinić darovalo Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske. Riječ je o djelima hrvatskih autora objavljenima izvan Hrvatske koja se prikupljaju za tu Zbirku i pohranjuju u njoj.

Otvorena izložba *Krasopis – lijepo pismo u NSK*

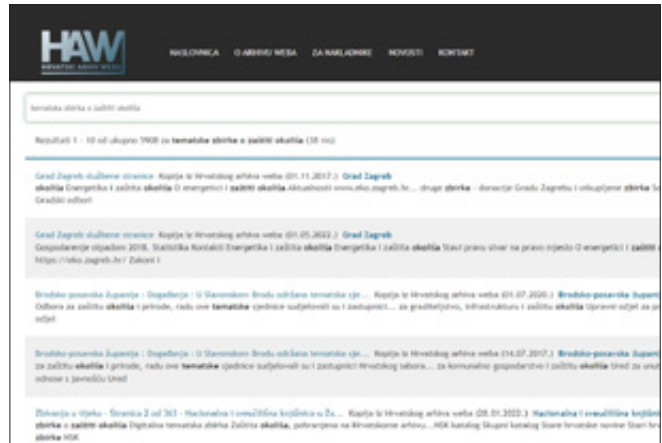
Autor fotografije: Sonja Hrelja.

Izložba *Krasopis – lijepo pismo* postavljena u povodu obilježavanja 120. obljetnice utemeljenja Hrvatskoga školskog muzeja.

U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u razdoblju od 22. prosinca 2021. do 13. siječnja 2022. godine bila je postavljena izložba *Krasopis – lijepo pismo* u organizaciji Hrvatskoga školskog muzeja u povodu

obilježavanja 120. obljetnice utemeljenja Hrvatskoga školskog muzeja. Donijela je prikaz povijesnoga razvoja obuke u pisanju krasopisom na ovim prostorima – od vremena stare krajiške škole, Vojne krajine do prvih hrvatskih školskih zakona u drugoj polovici 19. stoljeća.

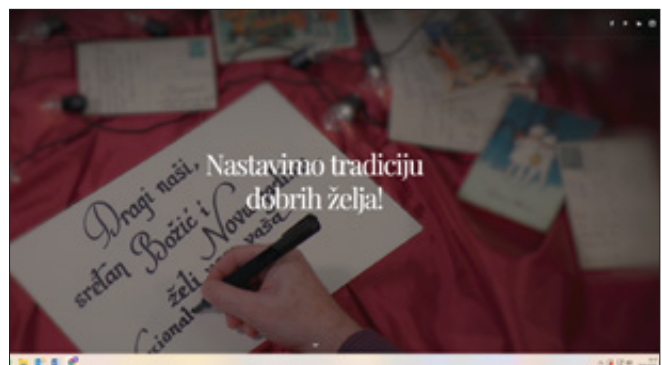
Osveženo izdanje digitalne tematske zbirke o zaštiti okoliša

Digitalna tematska zbirka *Zaštita okoliša* pohranjena u Hrvatskome arhivu weba krajem je prosinca 2021. godine obogaćena sadržajem povezanim s temom održivoga razvoja.

Digitalna tematska zbirka *Zaštita okoliša* pohranjena u Hrvatskome arhivu weba krajem je prosinca 2021. godine obogaćena dodatnim mrežnim stranicama sadržajno povezanim s temom održivoga razvoja. Zbirka je nastala suradnjom Hrvatskoga arhiva weba i Zbirke službenih publikacija Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu tijekom Mjeseca hrvatske knjige 2020. godine koji je bio posvećen Danu planeta Zemlje. Tim su povodom odabrani i pohranjeni mrežni sadržaji posvećeni recikliranju, energetske učinkovitosti, kontroli industrijskoga onečišćenja, gospodarenju otpadom, akcijama čišćenja okoliša i sl., a sve kako bi se upozorilo javnost na važnost održivoga razvoja i očuvanja prirode.

I ovih blagdana nastavljamo *Tradiciju dobrih želja*

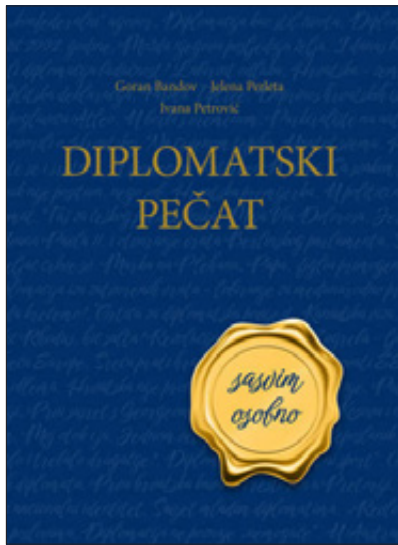

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu u suradnji s *Večernjim listom* i u 2021. godini nastavila je s uspješnom božićnom akcijom *Tradicija dobrih želja*.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu u suradnji s *Večernjim listom* i u 2021. nastavila je s uspješnom božićnom akcijom *Tradicija dobrih želja* koju je 2020. godine

pokrenula radi upoznavanja javnosti s božićnim čestitka-
ma kao važnim dijelom hrvatske baštine i poticanja oživ-
ljanja stoljetne tradicije slanja božićnih čestitaka.

U NSK predstavljena knjiga *Diplomatski pečat – sasvim osobno*

Knjiga *Diplomatski pečat – sasvim osobno* objavljena je u povodu obilježavanja 30. obljetnice međunarodnoga priznanja Republike Hrvatske.

U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 14. siječnja 2022. godine održano je predstavljanje knjige *Diplomatski pečat – sasvim osobno* koju je objavilo Sveučilište u Zagrebu. Knjiga je objavljena u povodu obilježavanja 30. obljetnice međunarodnoga priznanja Republike Hrvatske, a njezini su autori prof. dr. sc. Goran Bandov, Jelena Perleta i Ivana Petrović.

NSK u projektu građanske znanosti *Citizen-enhanced open science in Southeastern Europe Higher Education hubs* iz Erasmus+ programa Europske unije

Logotip projekta *Citizen-enhanced open science in Southeastern Europe Higher Education hubs* iz Erasmus+ programa Europske unije.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu sudjeluje u istraživačkome projektu *Citizen-enhanced open science in Southeastern Europe Higher Education hubs* kojemu je svrha povezati građane s paneuropskim naporima za otvorenu znanost. Projekt se počeo provoditi 1. siječnja 2022., a traje do 31. prosinca 2024. godine u suradnji sa suradnicima iz osam zemalja, i to Danske (Sveučilišna knjižnica južne Danske) i Nizozemske te šest ustanova iz jugoistočne Europe – Grčke (Sveučilište u Patrasu), Italije (Sveučilište u Torinu), Srbije (Sveučilište u Beogradu, Sveučilišna knjižnica „Svetozar Marković“), Cipra (Sveučilište Cipar), Bugarske (Sveučilište studija knjižničarstva i informacijskih tehnologija) i Hrvatske (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu).

Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu vraćeno vrijedno izdanje *Dizionario geografico portatile*

Autor fotografije: Sonja Hrelja.

Ministrica kulture i medija Republike Hrvatske dr. sc. Nina Obuljen Koržinek i veleposlanik Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici mr. sc. Jasen Mesić predali su glavnoj ravnateljici Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prof. dr. sc. Ivanki Stričević vrijedan primjerak knjige *Dizionario geografico portatile* koji je iz fonda Knjižnice otuđen 1987. godine.

Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 11. veljače 2022. vraćen je vrijedan primjerak knjige *Dizionario geografico portatile* švicarskoga geografa i kartografa Isaaka Broucknera (1686. – 1762.) otuđen 1987. godine, kojemu je naslov kraljevskoga geografa dodijelio francuski kralj Louis XV. Knjigu su glavnoj ravnateljici Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prof. dr. sc. Ivanki Stričević predali ministrica kulture i medija Republike Hrvatske dr. sc. Nina Obuljen Koržinek i veleposlanik Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici mr. sc. Jasen Mesić. U velikoj pljački Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, koju je osamdesetih godina 20. stoljeća počinila tročlana skupina zajedno s Aleksandrom Mille-
som na čelu, otuđen je znatan broj vrijednih primjeraka knjižnične građe. Dio je otuđene građe vraćen, a za dijelom se građe još uvijek traga.

Mudri korak za bolje sutra.

Zaklada Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu osnovana je sa svrhom poticanja i podupiranja programa na polju razvoja knjižničarstva, podupiranja znanstvenih skupova, unapređivanja kulture i znanosti nagrađivanjem kvalitetnih radova.

**ZAKLADA
NACIONALNE I
SVEUČILIŠNE
KNJIŽNICE
U ZAGREBU**

Zaklada Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

Zagreb, Hrvatske bratske zajednice 4

IBAN: HR0223400091110601984

OIB: 05239600666

T +385 1 616 41 29

F +385 1 616 42 85

zaklada@nsk.hr

zaklada.nsk.hr

Nova izdanja NSK / Latest NSK publications

TISKANA IZDANJA / PRINT PUBLICATIONS

Magyar királyi honvéd novela / Kr. ug. domobranska novela, Miroslav Krleža – pretisak uz 100. obljetnicu izdavanja.
Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu ; Naklada Jesenski i Turk : Teatar poezije – Festival Miroslav Krleža, 2021.

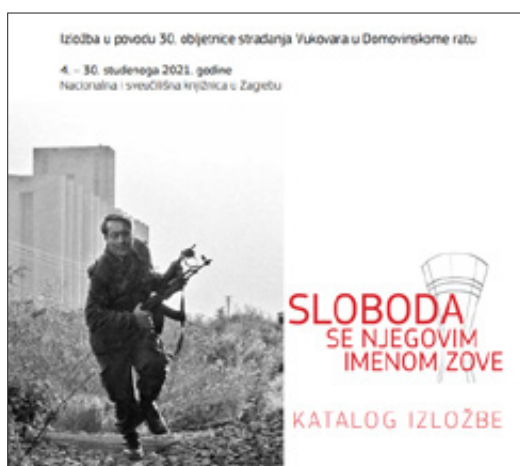
Grafička mapa Milana Trenc' Tvornička jutra.
Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2021.

Marko Marulić – ein europäischer Humanist / Marko Marulić – A European Humanist.
Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2021.

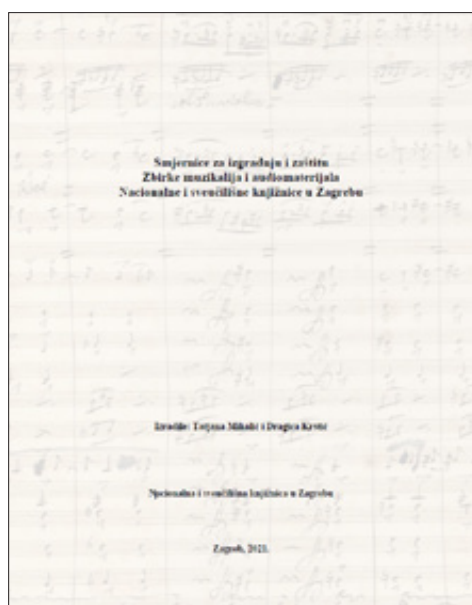

Bibliografija radova Riznica riječi Tonka Maroevića u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.
Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2021.

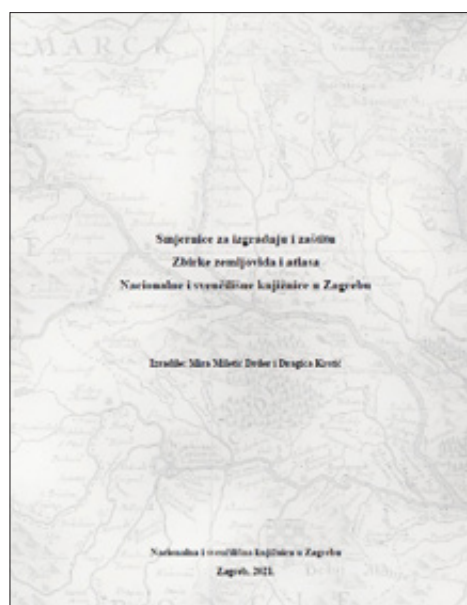

Sloboda se njegovim imenom zove: izložba u povodu 30. obljetnice stradanja Vukovara u Domovinske ratu.
Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2021.

E-IZDANJA / E-PUBLICATIONS

Smjernice za izgradnju i zaštitu Zbirke muzikalija i audiomaterijala Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.
Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2021.

Smjernice za izgradnju i zaštitu Zbirke zemljovida i atlasa Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.
Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2021.

HRVATSKA NACIONALNA BIBLIOGRAFIJA

Niz A – knjige

Hrvatska nacionalna bibliografija: Niz A – knjige – svezak 07 i 08 za 2021. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: Niz A – knjige – svezak 06 za 2021. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: Niz A – knjige – svezak 05 za 2021. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: Niz A – knjige – svezak 04 za 2021. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: Niz A – knjige – svezak 03 za 2021. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: Niz A – knjige – svezak 02 za 2021. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: Niz A – knjige – svezak 01 za 2021. godinu

Niz B – članci

Hrvatska nacionalna bibliografija: Niz B – članci – svezak 03 za 2020. godinu (beta)

Hrvatska nacionalna bibliografija: Niz B – članci – svezak 02 za 2020. godinu (beta)

CIP – knjige u tisku

Hrvatska nacionalna bibliografija: CIP – knjige u tisku – svezak 02 za 2022. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: CIP – knjige u tisku – svezak 01 za 2022. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: CIP – knjige u tisku – svezak skupni za 2021. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: CIP – knjige u tisku – svezak 11 za 2021. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: CIP – knjige u tisku – svezak 10 za 2021. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: CIP – knjige u tisku – svezak 09 za 2021. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: CIP – knjige u tisku – svezak 08 za 2021. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: CIP – knjige u tisku – svezak 07 za 2021. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: CIP – knjige u tisku – svezak 06 za 2021. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: CIP – knjige u tisku – svezak 05 za 2021. godinu

Hrvatska nacionalna bibliografija: CIP – knjige u tisku – svezak 04 za 2021. godinu

Specijalne bibliografije

Autografirana građa.

Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2021.

Bibliografija radova Tonka Maroevića.

Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2021.

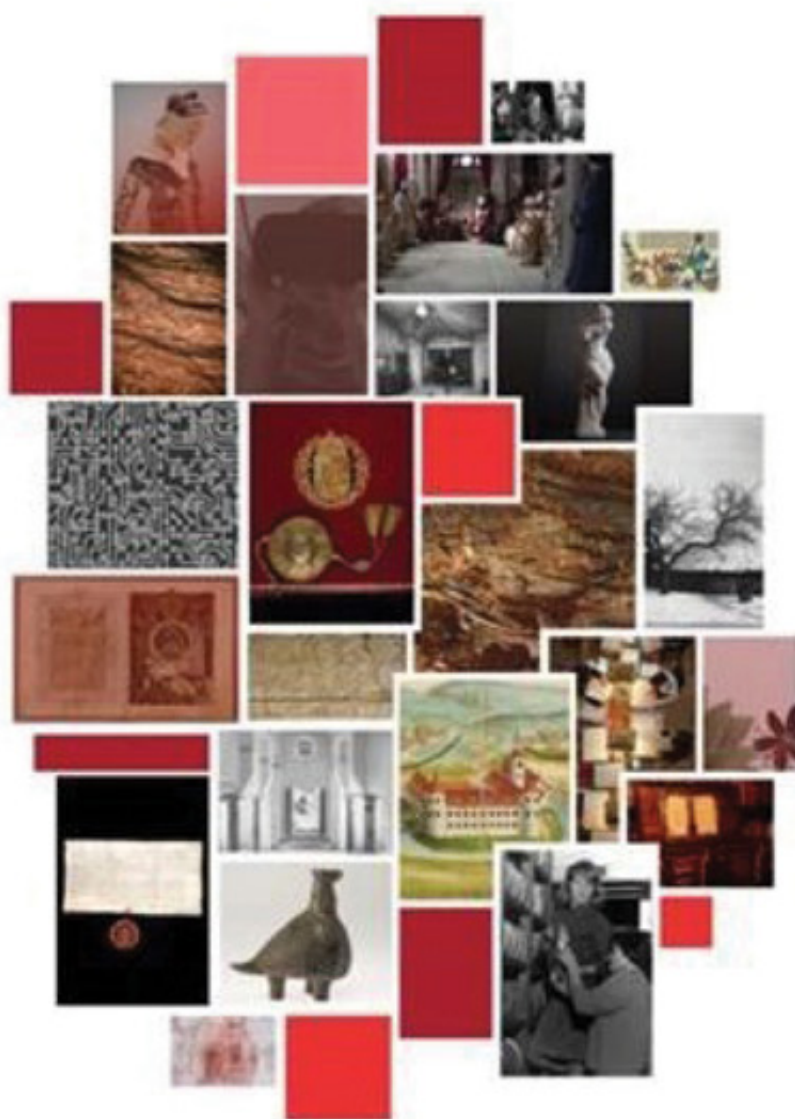
Tonko Maroević – Grafičke mape.

Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2021.

KULTURA

Digitalizacija kulturne baštine

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDovi

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj.